

**O** ... ..  
... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

... ..  
... ..  
... ..

Handwritten text at the top of the page, including the word "andrew" and other illegible characters.

Section of text featuring a large red initial 'D' and other illegible characters.

Section of text featuring a large red initial 'B' and other illegible characters.

Section of text featuring a large red initial 'D' and other illegible characters.

Section of text featuring a large red initial 'B' and other illegible characters.

Section of text at the bottom of the page, including the word "m o o m" and other illegible characters.



domi Domine dñs nr quā

Domie dñs nr quā



Hic Intipratur Intiu  
Sacramentu

3

**S**acramentu Sac  
Augustin sic descri  
bit Est in visibilibz gra  
visibilibz for Vel alio 2m Est  
Sactu est aliud inqz taqz  
sub tegumeto rez visibilium  
diuina vrecty salute seruenz opat  
Sed scdm Ingeim qzto snaxu  
Sacratu sic describit Est visibilis  
for t in visibilis gra aio collata  
Et hec diffinitio coincidit cum  
pncipys Hoc declarat sic In  
sacra e visibilis vt for aq in  
sacra vapt videt gra aute  
vpiq aq e in visibilis q e abluo  
pitoz Bilio de alyz sacmeme

F. Fr. Oserensiu?

**S**epte sunt Sacramta  
dem nte sut Sacra s; Ordo  
mxiom Baptim Confirmā  
Exima vnto Iulastia pma  
sero Confessio Et de hys nte  
quoz sut reuera<sup>lia</sup> s; Euk<sup>tra</sup>  
vnto exima mxiom & Confe  
ssio sero pma q pnt iterax  
zm qvemeaz ipoz St teia re  
revera<sup>lia</sup> s; Baptim Con  
firmatō & ordo Iua p teia ia  
impmit<sup>r</sup> caract. i gra amē et  
myr **S**ententiarum

**N**ōle de pfiguracōi Eukarystie

**T**em ex qo sic ē q sacra sen  
sibit<sup>r</sup> pagu<sup>r</sup> i missa hōeo vi  
dend ē de coz<sup>re</sup> xpi de qo fit mis  
sa Nā ot Alexiq ppa Nihil ma  
ius in sac<sup>t</sup> p<sup>t</sup> eē q<sup>o</sup> coz<sup>9</sup> et

sanguinis xpi Nec copulatio potest  
 esse melior nec dignior nec nobi-  
 lior **I**deo dicitur propterea venerari  
 Et de eo aliquid dicitur Quia omnia  
 alia facta dependunt ab ipso  
 Et igitur propter hoc videtur de figuracione  
 hoc facti **N**am figuratum est  
 in antiqua lege intantum **P**rimo  
**I**n melchisedech obtulit panem  
 et vinum **P**er hoc enim expressit species  
 hoc facti eucharistie quod obtulit  
 panem et vinum et hoc carnes vel  
 ova **V**el aliquid aliud volens  
 immere quod verum corpus et sanguis  
 esset sub specie panis et vini **S**ed  
 quod dicitur in decimo **N**ulli dubium sit  
 quod sub specie panis et vini verum corpus  
 et sanguis continetur **N**am sic  
 panis realis et vinum **N**aturale

ut nutrimeta cor et **U**t et p̄sta  
Panis. affectat cor hoibz et vna  
letificet cor hoibz **S**ic cor q̄  
sagibz. x̄i e principal' r̄futo et  
letificat' ip̄iq̄ aie Ad qd̄ cor q̄  
nob̄ x̄i v̄t ad maducand' et  
bibend' **U**n p̄uociboz Nono  
**V**enite gmedite pane meu et  
bibite vim qd̄ misui vobis:

**P**rodo illud factu e p̄figurati  
qn̄ filij isrl̄ martabat agm  
pascate ad edend' qd̄ ip̄is p̄e  
ceptu fuerat a deo **T**ertio qn̄  
filij isrl̄ pluebat mana de ce  
lo **D**e qo di' **P**ane de celo p̄e  
satisi eis **p̄** **F**uderis dne s̄z  
die tr̄siet p̄ maxe rubrum  
sicut pedibz a captiuitate phara  
omb̄ **E**t ip̄e pharao ip̄is con

sequens fuerat sub mersus:

*¶* Cor<sup>9</sup> xpi no videt<sup>r</sup> visi-

*biliter In hostia*

*¶*  
*¶*

Tem No veru cor<sup>9</sup> xpi non

videt<sup>r</sup> in hostia co<sup>9</sup>serta corpa<sup>t</sup>

et visibil<sup>r</sup> Na 2<sup>m</sup> *¶* Grego.

Aliud e q<sup>d</sup> tenet<sup>r</sup> et aliud q<sup>d</sup>

credi<sup>r</sup> Etia alio<sup>o</sup> sic pbat<sup>r</sup> Quia

ullm cor<sup>9</sup> videt<sup>r</sup> nisi heat a<sup>u</sup>ti-

dena si m<sup>o</sup>herena et n<sup>o</sup> sit co-

loratu utz in 2<sup>o</sup> de aia. *¶* Si

cor<sup>9</sup> xpi no e collocatu qz n<sup>o</sup>m

audet cadit m<sup>o</sup>den go cor<sup>9</sup> xpi

corpa<sup>t</sup> no videt<sup>r</sup> *¶* Bed. d. Tur

isti errat dicens se vidisse cor<sup>9</sup>

xpi i maib<sup>9</sup> sacerdot<sup>9</sup> *¶* Et no

errat qz le<sup>r</sup> in sac<sup>o</sup> septua q<sup>d</sup>

in Gen<sup>o</sup> et Apoc<sup>o</sup> *¶* q<sup>d</sup> plures

h<sup>o</sup>ies videt<sup>r</sup> angelos: *¶* Si non

Am hinc tū spūs in visceribus ē **S**  
qz sup̄fext cor9 huam. Dicit 2<sup>o</sup> go  
q sic dicit q videret cor9 xpi Non  
aut in p̄ria forē t̄ sp̄e **S**z subalie-  
na sp̄e s̄z paus et vim Dicit  
Chobias videt an̄tm nō sub sp̄e  
an̄t sed sub sp̄e aliena et per-  
sequens dicens se vidisse corpus  
xpi non errant // *inter*

*Quaeritur an aliquis manserit de sanguine xpi //*

**T**em Dubita An aq̄ de sanguine  
xpi p̄ q̄ ascensioz ē manserit it̄a  
ibi dicit Quid q nō Quia xps  
tō assumpsit in r̄surrex̄on qd dimisit  
in passionē **S**z in passionē dimi-  
sit tō sanguis suū Ergo in r̄surrex̄on  
tō reassumpsit Dico in alit̄  
dicendū q nō oportet n̄ oportuit  
**S**z voluit doctores q r̄assumpsit

6

totu sanguis que emisit Et or  
duplici de causa **P**rimo qd sa  
guis effusus fuit validus et ppe  
pduos validitate mansit aliquis  
humiditas mtra et i pepulo bte  
maxie vgis **S**ecunda causa qd  
est vis **D**e corruptibile plus  
indiget de saigne qua i corrup  
tibile **Q**uia Corruptile nutrit  
et per almetu etat saignis utz  
ex nabo **S**ed xv an e surroscat  
corrupti **E**rgo an e suctoz plus  
indiget de saigne qua post

**Condicoes q sero Lularistie**

**T**em homo tendes in celebrato  
nisse dz hre hab gduces i se  
lz q sit ho masculo: **C**onfertus  
teung a media nocte mete  
et cor ee mag nulla orasione



proditus scilicet quod non sit irregularis  
vel excommunicatus vni pluribus quibus  
in orationibus suis quo ad vices scilicet  
in locis sanctis quo ad tempora scilicet an  
meridie. Item ordinatus talis dicitur  
positus in vestimete. Et dicitur non  
solum in diffinitio in mente et corde  
mundus tibi requiritur quod sit sacerdos  
indignus ab omni parte. Un Beatus  
doctor dicit O clare quod audis  
osculari filium virginis: qui ante paulu-  
lulu. i. modicum osculatus es. Os  
meretricie. Videas ne osculo  
tradas filium virginis.

*Utrum Sacerdos excommunicatus possit*

*Item Dubitatur // conficere*  
*Utrum Sacerdos excommunicatus possit*  
*officium totius christi. Respondeo quod ipsum*  
*officium est duplex scilicet de facto vel de*

7

ture **T**unc rinde ad dubium  
q̄ sacerdos excommunicatus p̄t officium  
de facto. s̄z q̄ ibi sit cor̄ḡ xpi  
sed nō de iure Quia ip̄e sacerdos  
ē expul̄s̄ & exclus̄s̄ ab eccl̄ia

**T**unc s̄c̄l̄e ē dicend̄ de p̄sbitero  
irregulari s̄z de fornicario. Di-  
mormato. et de sacerdote h̄etico  
& de schismatico q̄ oēs p̄nt officium  
de facto nō aut de iure Et oēs  
iuriste in hoc concordat s̄c̄l̄e **S**z  
doctores s̄c̄l̄e Theologie recedunt  
ibi a iuristis q̄ deo ē magis  
pius quā crudel̄ Ideo pie loquēdo  
**C**ū theologus p̄t de iudicatis officium  
cor̄ḡ xpi de facto Et hoc dū mō  
tinet debita materia & for̄az  
verborū **Q**uod sacerdos nō  
d̄z denegare cor̄ḡ xpi petenti

**I**tem Dubitat An sacerdos dz  
denegare cor<sup>9</sup> xpi manifeste pe  
tenti in magno capitali v<sup>o</sup> mori  
pito Sup hoc dz th<sup>o</sup> de aqno  
Si sacerdos scit p<sup>o</sup>tm aq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> euba  
rytra petu p<sup>o</sup> ofessioz ul alio<sup>o</sup>  
distinguens e hor p<sup>o</sup>tm mode  
ess<sup>o</sup> occultu ul manifestu Si est  
occultu i<sup>o</sup> petu factu in pub co  
tue dz sibi denegari Vmo  
xps no denegass<sup>o</sup> fide cor<sup>9</sup> suu  
q<sup>o</sup>uis scuit ipm in mori pito  
ne manifestaret ipm Dz si hor  
p<sup>o</sup>tm mode e manifestu oibus  
horibz tue no dz sibi dare cor<sup>9</sup>  
xpi. Nec occulte ne manifeste  
dant q<sup>o</sup> dysses cu superioribz p<sup>o</sup> illis  
cessibz Excepto t<sup>o</sup> in articulo  
extreme necessitatis

**Quomodo Bona opa per  
defuncte profunt aiabz**

**T**em No bona opa misse que  
 fuit prodefunctis psut aiabz  
 existetibz in p'gatorio. Intu ad  
 redēbz sero liberabz **S**z aiabz q  
 ia sut in celo psut ad gaudiu  
 multiplicad **S**z existetibz i vco  
 i sermo n' psut **E**t dixi nom  
 i vco i sermo **P**ro q<sup>o</sup> Nota  
 q<sup>o</sup> tria sut hiacta t masioes  
 in qbz aie puniut<sup>r</sup> **P**rima ma  
 sio e in finita t infacta in qua  
 recipiut<sup>r</sup> bz qui i peccis moribz  
 discesser<sup>t</sup> t etna<sup>r</sup> dampnati sut  
**E**t ille loq<sup>r</sup> vōt<sup>r</sup> vōq<sup>r</sup> in sermo  
 de q<sup>o</sup> sup<sup>r</sup> ditm e **S**eda masio  
 e sup<sup>r</sup> ista in qua recipiut<sup>r</sup> aie  
 paruuloz sine bap<sup>mo</sup> discederū

qui ere etnar sut dāpnati et  
punet pena taze a visioe dei  
Et tūc loq vōt limby i ferni  
In qo ere antiq ptes expenta  
uert ad uetu doi Terciamā  
sio ē purgatoim i qua recipit  
aie q discesset i pte mōe b9 et  
penitueret sed piaz no dū tōple  
uert

**De Custodia Eucharistie**  
Item dubitat Si mus ul aliq  
aliud aial brutu tanget hostia  
qsecreata 7 gmedet Utru coedet  
veru cor9 xpi an non Rndet  
q no Lūa zm In notecū tam  
tūo tetigt desimt ee cor9 xpi  
Et go rhuad rhuand 7 custo  
diend dnt ee tāuti ne talia  
aialia adire possim Et sile  
e dired in tali casu sz si tolu

9  
ba ul torus ul hircudo caperet  
hostia facti de manib9 du eleva  
ret sz qd no supsyb vetu to zps  
xpi Et or qbat p eand au<sup>nter</sup> In  
notari Met et illa auis n<sup>m</sup> mus  
ess exomnato qz exomna non  
tūsit nisi in rem rationalem

**An caren<sup>a</sup> membri impediatur cele**

**J**tem dubitat **An caren<sup>a</sup> braco<sup>rum</sup>**  
**3** digiti ul alterius membri impediatur  
celebraco<sup>rum</sup> missae **Vel 2<sup>o</sup> dubitat**

**An sacerdos carens virga virili**  
deat prohiberi a celebratione:

**Ad p<sup>m</sup>u vnder** Si hoc membrum  
est occultu & non gnet scandalu  
& reuelari<sup>z</sup> tuc posset celebra<sup>re</sup>

**Si aut est publicu ut pollex**  
ul digitu tunc caren<sup>a</sup> no pt esse  
sine scandulo tunc sacerdos no debet

celebrae **Ad 2m** **Unde** Sic hoc  
mebru' vicile eet ei ab scissu  
p<sup>r</sup> i firmis tot' q' tuc no phiber'  
nt dz phiberi **Si** aut p<sup>r</sup> luxu'  
riaz ul p<sup>r</sup> aq' nephas tuc no  
dz celebrae sine dispensacioe

**An sacerdos teneat' oi tpe cele "**

**T**em dubita' **An sa, // brace**  
sacerdos singlis dieb' teneatur  
celebrae missa **Unde** q' ex  
efficio tenet' oi die celebrae  
**Si** ex deuotioe raro **Si** ex digte  
nuq' **Dup qd Aug<sup>9</sup> dt** **Enba "**  
rustia oi die sume' net lau'  
do net vitupero

**Quando quis peccet i omissoe**  
**aque in calicem**

**T**em dubita' **Si** sacerdos omi'  
ssis aqua in i fusioe calicis

An aduc possit ofice **Vindicta**  
 zm In noceau. **B**rauter per  
 rat qui negligentex omittit  
**B**rauiq qui sciet' aut g'uisie  
 qui sponte si mitedt formam  
 mutare et heresim i'troducit Si  
 igit' p negligē<sup>as</sup> omitti' aq' aduc  
 p'fctm eū sac' tu' q' t' manet a que  
 ibi ea que totu xpm hant

**De Omissione vini**

**T**em dubita' Sacerdos ofices  
 totu xpi t' p' sup'oz t'oz et uoles  
 sume' s'agm' in uenies aqua pu  
 ra in calice. **A**n audeat aduc  
 infunde' vini ad aqua' 7 ite  
 rato oficē **U**el ne posito q' to  
 ligat ei ex quada negligētia  
**N**o hoc v'ndz subtilis doctor fo  
 hanes andree dicit & sine of



11

diuisio p[er] h[oc] h[oc] sine di-  
uisibilitatib[us] v[er]o sup[er] p[ar]tibus  
Et diuise tres p[ar]tes s[un]t tibi  
vise Non e[st] facta rei diuisio  
p[er] Et r[ati]o h[oc] e[st] Quia h[oc] acci-  
dena stat sup[er] n[ost]ra sine subit[er]  
t[er]go est sine diuisioe subiecti  
p[ri]m[us] diuisi **Q**u[od] aliqui vellent  
dubitare quod in p[ar]tibus diuisis  
q[ui]bus p[ar]te manet integer x[ristus]  
v[er]o sibi d[omi]n[us] ex[em]p[lu]m in n[ost]ris quia  
videt[ur] ad experientia **S**i frangit[ur]  
p[er] h[oc] v[er]um in plures p[ar]tes t[er]m[in]at  
m[ag]is p[ar]te p[er] h[oc] manet integ[er]  
imago q[ui] creat in i[n]tegro spe-  
culo **S**i h[oc] v[er]um n[ost]ra p[ar]te e[st] q[ui]to  
magis d[omi]n[us] glosa p[er] sua pote[st]as  
h[oc] opari p[ot]est Na o[mn]ia p[er] h[oc] s[un]t  
apud de[um] **U**n[de] d[icitur] 134. **Q**uia

quocumque voluit dominus factus est in celo et in  
terra in mari et in orbibus abyssorum

**Quo christus ab omnibus potest accipi**

**T**em dubitatur quod christus a multis  
potest accipi sic factus iudei dicens  
**S**i cor meum excederet motum in sua  
quantitate altissimum. dudum a christianis  
esset conscriptum hoc eius dicitur declarari  
Videmus enim quod nax sic est quod ab  
una cordela in censa multo cor  
dele videtur. Et non per has accipio  
ista cordela in se non diminuitur  
Sic multo magis de corpore christi  
possunt omnes manducare et a multis  
potest accipi et tamen in se non diminuitur  
**In Grege.** Semper unus semper  
mille quantum isti tamen ille nec  
superius consuevit  
**Et panis transmutatur in carne**

**T**em di uqs dubitact de trns  
 mutacon paub z vmi in coz9 et  
 in sagnez xpi. Sic le gregyse  
 p quonda mliere tpe gregory  
 stante cu missa bti dpxy q  
 ipa erat mtra se diceb Quoc  
 ille paub qvofy fuit in dactu  
 reuetate. Hor dubiu dz sic de da  
 rari. Quoty pt vtus m feriore  
 hor ere pt vto supior. Sz vides  
 q vtute nali paub suply m  
 nutremetu guti i subaz caris  
 et vmi suply guti m subaz sag  
 vris. Si go hor fit vtute nali  
 Mho magl hor fieri pt vtute  
 diua. Et q de9 gutit panem  
 z vmi in vez roz9 z sagnez  
 Sed m si aqs dicit m non  
 vides illa trnsmutac fieri nali

transmutacionem videtur ipaz rane ad  
sensu. Et hoc no facit intransmutacionem  
duia. **Cu** in visis d'opi  
no pt. **Ut** dicit **Nātes**. **Ad** hoc  
**Inde** dicit **Uno** mo q, a p'posito  
visu ita s'm subitū no pt d'opi  
vniuersat' sit flū utz bñ i 369 ca.  
sibz. **Prō** 2ua videtur q' visu  
sole maiore videtur. oriete  
2ua i mer idie ut' orietate. **Cu** in  
sit euz magitudis i di pte mdi  
**Secū** visu horū den' ab histrio  
mōz q' fat' spiritos ut' q' file  
3o visu den' utz m bado erecto  
state i aq' q' apparet ēe tuncuz  
i fructu tu bñ sit iteger 7 restz  
**Et** si h' nā an' e'atua fat' m'homagl  
ipe d'oy e'ator yloz omulue pt  
nob' s'm corz 7 fagnez sub alien'

Ite hoc fit sibi de causis  
 Quidam Magister Omay Prima  
 ut fides hinc meritu qd ipa fi  
 des e de hys q no videt Unde  
 Gre. Fides no hz meritu cui  
 huana co pbs experimentu

Quidam Ne abhorret aug qd dicit  
 orlos qz no hcy in visu cane  
 reuda qmede q fages bibere

Cecelia Ne videtur. i. ioru rifu  
 fiat a pagamis q reuore oai  
 si horis bibaq Quidam pnt

Unde 2m Thoꝝ de aqno sic di  
 cente De suba rei no ptinet  
 ad sensu sed ad intellctm Et io  
 mho sacro no accidit aliq dceptio  
 sensui exteriore qz accide<sup>a</sup> no  
 fut ibi de qbz sensu iudicat Et  
 d' suba vey iudicm hz fide iudicm

Et ubi p̄m̄ dicit q̄ ē m̄ sensu et  
m̄llm̄ Nā p̄ sensu ḡm̄as b̄ ut  
Dz p̄ m̄llm̄ ḡm̄as angelis  
Dz s̄ardos m̄ s̄emel dz celebrat̄ "

**T**em̄ dubitat̄ An̄ vno die  
aliqūs vno die plures dz ḡm̄as  
Et vide q̄ m̄ s̄ th̄oz m̄ s̄emel  
Ut t̄nd̄ v̄ntas donec passiois  
Dz m̄ <sup>ex q̄</sup> s̄ardos n̄ solu p̄ se sed  
p̄ alijs celebr̄ tu sit p̄ma publica  
s̄deo n̄ate cogete p̄ vna die plu-  
res celebr̄ Ut̄ m̄ sex casibz  
Natalis s̄ing hospites languēs  
peregrin̄ Nubes h̄ve' t̄fa  
bis celebr̄ Vel alia Memoria  
Mortūs ih̄m̄ s̄p̄s p̄ḡm̄ et  
h̄pper̄ Calēsie plures m̄ b̄mas  
celebrat̄ h̄issas deposcūt v̄zio  
siq̄ ista n̄ b̄is Aliq̄ p̄suas alij

Bis celebrat' // *Communitate*

An aliquis *Quotidie possit* //

**T**em qui An quotidie su g'mad

**E**up h' d' t' h' de aqno **S**i aq

exp'metaz cognoscat feruorem

amoris augeri t' euenaz no mi

nuq' t' h' d' q' tidie celebrare

**S**i aut' sentit euenaz minui fr

uore no mltm augmetari t' h' d'

q' m' d' abstiné **U**t cu aori euea

t' deuotio p' mod' aacit' **I**n pri

mitia q' p' caia q' tidie g'ma

bat q' t' u' uigebat deuotio cor

ex p'p'riitate passioy x' t' cat

uore i pugnao ab i fideb' p' mod'

aut' statutum fuit q' ter i ano ad

nuq' oeb' fideles g'macet s'z m

pascha pentecosten t' natu' d' d'oi

**N**uc vo statutum e' ut salte i ano

semel ad magis tunc fideles gmarie  
no omittat Et dicit non ad magis  
quibus promptus lura ad hoc em  
posse vite sue et nature in absti  
nendo cibi et potus et luxuria et qua  
plura alia vicia Ora festa per ha  
vano gmarie pot ut ad magis primas  
age ut patz sic in de gressore Et  
in no et ho in affectu perand  
et huare magis dico but gustia  
id empon qua pufuare Et go  
Augy dicit Subarista or die sume  
ne laudo ne vitupero Et in or  
eo diebo done gmarand troctor  
Et layci no dicit scie in psallitib9  
Et tem le in terro ho de cetalu  
talo pmo Et layci fery altae qn  
sac msteia celebrat scie ut se  
de me eticos no psuam Et

ps 1a q grell ab altari duudi  
 in psalletibz pateat clericis

**Quot layci p̄ tage cor̄ xpi**

**I**tem nō zm thōz de aqno :-  
 Layci p̄ tage cor̄ xpi litz sit  
 p̄tor Si i aqo loro i mdo iace  
 apperexit

**De sacer vestibz missæ q̄ ptinet**

**I**tem nō de sacer vestibz missæ  
 Itz q̄ ptinet ad missa **O**ccidit  
 Honoris mli<sup>o</sup> q̄ appella<sup>r</sup> yema  
 aie sic dices **S**acerdos tēdo  
 ad missa i ad spuale bellu p̄ca  
 pugnatūz nāe ē ut spua by ar ..  
 miz in duas<sup>r</sup> quibz tōn hostes  
 viciōz vndiqz munit<sup>r</sup> **P**ro  
 en pot sup caput 7 humeros  
 humerale 7 ad māmillas tngt.  
 p̄ qd huerale in telli<sup>r</sup> iudicium

Disceat quia uidetur sua rogi-  
tate extinguit a pettoe sacerdoti  
**S**ecundo induit alba quia in lege ta-  
laxus vestis est ut dicitur per hoc  
designat castitatem qua tota vita  
sacerdote decoratur. Hoc vestis  
indit ad tales per quos designat quod  
sacerdos vestis in fine vite sue de-  
in castitatis per seueritatem. **T**ertio  
Cingulum et per hoc intelligitur  
custodia ut mortificatio carnis  
ut accipit per continentiam ab operibus carnalibus  
**Q**uarto Manipulum brachio si-  
nistro appendit per quod intelligitur co-  
stantia fortibus. Nam in eodem bra-  
chio clipeus militis appenditur  
ut cum dextera fortiter pugnas  
in sinistra parte non vulneretur  
**P**rimo studet tolli suam stola per

qua obediētia emōny de signat  
 Cronm quippe ē suave uigu  
 dor Et sacerdos ad uigu obediē  
 ligat tu tollu eiq stola rictu  
 dat **O**reto Casula oibz p  
 miss in dumeite suppo phat  
 tharitas figura q oibz vrbz  
 eminentior pduat Casula q  
 vero parua casa v domo d  
 qua sic a casa totz ho tegit  
 Ita charitas to toz vrbz  
 qpletit

**Expositio moralis misse**

**T**em No Officiu misse 2m tho  
 d'agno moralit sic exponit  
 In troitz fiat i choatoz boni  
 q aut duplici h fiat q i ma  
 i choatoe deq qtime declinat  
 a malo et facere bonum

**S**yrion. r dñe miferē nouem  
viabz variat⁹ ⁊ or fiat i uora⁹  
mñe dei qua nouē moē i duxē  
**P**riō zbz moē q̄tu ad pctōz re-  
missioz q̄ ppetrag cogitaon lo-  
cutioe ⁊ opaon **S**ecō zbz moē  
q̄tu ad yrie tollatioz sꝛ fidei  
spei et charit⁹ **T**ertio zbz moē  
q̄tu ad gloriificāz q̄ gaudebit  
sup nos in deo Intra nos de nob  
b uix nos de proxiō **B**ia  
in excelsis **E**t ymng anglic⁹  
vsqz ibi bone uolūte **E**t Thele-  
sphora p̄pā instituit ⁊ fiat graz  
graz actōes **R**eliq̄ vā p̄posuit  
Gylang Putanen ep̄s **C**ollata  
gnal fiat pctioes enī p uaroz  
māta⁹ p sacerdote ad deum  
effusa **E**pla ⁊ **L**ivna de nōt

74

vererz & noue legis ob seruatoz  
**A**udi<sup>r</sup> e<sup>m</sup> in discropto capite  
p<sup>r</sup> euela<sup>r</sup> figuraz **A**udi<sup>r</sup> sta.  
do p<sup>r</sup> euenaz dei loque **A**u.  
dit<sup>r</sup> in silero p<sup>r</sup> ostensioz p<sup>r</sup>li  
obediere **C**eremat<sup>r</sup> alta uoce  
p<sup>r</sup> digitez p<sup>r</sup>missioz **D**e conse.  
cratoe d<sup>r</sup> p<sup>r</sup>mo p<sup>r</sup>a Anastasie  
aplica auctorite madat du seta  
e<sup>m</sup>na i<sup>r</sup> e<sup>m</sup>na legit<sup>r</sup> ut sacerdo<sup>b</sup>  
& ceteri hoies no sint seden<sup>b</sup>  
**O**z venerat stans. d<sup>r</sup>na uerba  
intente audiat & fide<sup>r</sup> adoret  
**A**leluia & **G**raduale fiat uite  
actiue & g<sup>r</sup>eplatie p<sup>r</sup>fectionem  
**D**e alla q<sup>e</sup> e gaudy di **A**post<sup>r</sup> g<sup>r</sup>o  
**A**udui uoce magna turbatu  
m<sup>r</sup>haz in celo dice<sup>r</sup> in alla **C**a.  
**N**iodoxy **V**ox ista e q<sup>i</sup> missa

salutaris armonia celeste q no  
horeb tm sed ere anglos deletat  
audie t int'ptat laudate domi  
**O**ffertorium denot cõtriti corde  
sacrificiu **B**er'ta desigt statu vite  
**P**refa<sup>o</sup> fiat d' mestuatoz p'ue  
**G**amty Inxyt p'mg instituit Et  
ex p'mit s'ib an loz p'ntia ex  
ultatoz **C**anon fiat in'stitu  
mebroz carie i misticu co'z xpi  
**C**anone **B**elasig p'pa q'posuit  
**O**z **B**regt t Leo tetriz plua  
in'tromisset **N**ota Canon  
p' tres causas subsilento p'fert<sup>r</sup>  
**P**rima e q' tuc cu deo loqm<sup>r</sup>  
tui no ore sed corde clamare  
papam<sup>r</sup> **S**eda e Ne plus  
tam pl'xu q' clamatoe ated<sup>r</sup>  
ans abscedat **V**el ne sacerdos

tam longo vocis clamore d'furiat  
**T**ertio causa e ne ta' sita va  
 cati m'itery videat du' volgg  
 ea p' quottidia' usu frict' ipa  
 in quemetibus locis profexat.

**L**egit' em' q' ai canon p'mito pub  
 lire l'ataret' i a m'it'e p'osum  
 foret. **Q**uida pastores i ageo  
 sup' pane' va' g'ferto' ptuleret  
 Et repete' tota' se carne' reuda  
 i'veneret' f'ideoq' diuino p'ussis  
 interiret. **E**lenato' tot' x'j  
 fit p'x' tria p'xio ad opt'ueda  
 graz' dei p'xio q' dicit' fardos  
**O** p'x' op'is' e' p'prie i' f'acie filij tui  
 s'z xpi que' ti' p'fento ut ad  
 m'iaz' que'rtax' **N**o te g'inter  
 offendiq' **E**cce huc e' dilectus  
 filij tui pro nob' passus **S**ed

ad ostendenda dei potestas pro qua panis  
mutatur in corpus christi. **2<sup>o</sup>** dicit sacerdos  
dus. **O** pater respice hanc pro mu-  
tationem et noli desperare. **O**z ora tu  
deuote ut deus dignetur te per-  
mutare ad oem iustitiam et veritate  
perfectam. **T**ertio ad ostendenda dei  
largitate qui dicit sacerdos gaude-  
te fideles christiani. **E**cce hic est  
cibus vester celestis datus vobis  
omnibus contra famem eterne mortis.  
**V**n tunc dominus ait **I**ohannes in caelo  
**Q**ui manducat hunc panem vivet  
in eternum. **P**ater noster fiat filiorum  
per gratiam quam in eis operatur septem  
petitionibus declarat. **A**gnus dei  
fiat liberatorum pro misericordia domini.  
**E**xplicat autem ut liberemur  
a malis presentibus et future

Corpq em duudi<sup>r</sup> in tres ptes  
 pp<sup>r</sup> tres ordies in celo videlicet  
 fitor<sup>z</sup> i celo . hom<sup>z</sup> pfitoz<sup>z</sup> itra  
 7 alay in p<sup>r</sup>gatoris existetium  
**N**o Costat in altari carne de pac  
 reari Paxo m<sup>z</sup>ntita mero pro  
 fitu<sup>z</sup> sac<sup>r</sup>ificat Altera pro viuus  
 Tercia pro remedijs **C**omuo  
 7 oplenda stat bono opibz con  
 suatoz **I**te missa est de notat  
 licentia abeundi **B**z deo gras  
 e melodia gratulandi

*Nunc secut<sup>r</sup> regle ofentio<sup>z</sup> corpe  
 xpi 7 sanguinis  
 De ofentio<sup>z</sup> corpe xpi 7 de casibus*

**N**unc vidend<sup>z</sup> e de hys que  
 spectat ad ofentio<sup>z</sup> corpe  
 7 sanguinis xpi ibidem  
**P**rima Conduo tra h<sup>z</sup> suada

est ista s<sup>z</sup> q<sup>u</sup>oq<sup>ue</sup> p<sup>ar</sup>as cali-  
rem In q<sup>o</sup> vis ofice' co<sup>l</sup>o<sup>r</sup>is & sag-  
bis xpi **T**uc p<sup>ri</sup>mo ifundat  
puris s<sup>z</sup> v<sup>in</sup>u q<sup>o</sup> poter' e<sup>pi</sup>e  
& n<sup>o</sup> v<sup>in</sup>u q<sup>o</sup>ditu. i<sup>n</sup> cu' p<sup>re</sup>be<sup>n</sup>s  
factu' Nec v<sup>in</sup>u ofectu' ex aq<sup>u</sup>ib<sup>us</sup>  
p<sup>re</sup>be<sup>n</sup>s ut ex ceruisib<sup>us</sup> ut ex alijs  
h<sup>u</sup>mo<sup>r</sup>is posito **E**ua q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>t h<sup>er</sup>i  
v<sup>in</sup>u v<sup>er</sup>u' t<sup>u</sup>c pot<sup>u</sup>g & abstin<sup>er</sup>e  
**N**ec d<sup>z</sup> sumi aceti **S**z nisi pur<sup>u</sup>  
& in p<sup>ri</sup>mixtu' v<sup>in</sup>u d<sup>z</sup> capi de-  
inde sumat modicu' de Aqua  
reventi & m<sup>o</sup>da lue aq<sup>u</sup> forsan  
d<sup>z</sup> e<sup>st</sup> In q<sup>u</sup>ante q<sup>u</sup>te p<sup>ar</sup>te' e<sup>st</sup> tu  
v<sup>in</sup>u in fusi **S**eda q<sup>u</sup>o d<sup>z</sup>icio  
& her **O**blata q<sup>o</sup> d<sup>z</sup> ofectu' d<sup>z</sup>  
e<sup>st</sup> pura & m<sup>o</sup>da & t<sup>u</sup>m de t<sup>u</sup>ctio  
facta & n<sup>o</sup> defiligine ul' alio  
feumeto Nec d<sup>z</sup> in se habere

fractura Nec aliq̄ mactaz t̄  
go sacerdos in eligedo ob lura

dz eē pro vido 4 occurrertus

**Tercia Condicio** est ista Canon

dz legi submissa voce 4 nō cla-  
morosa **Ne** audiat̄ ab assiste<sup>by</sup>  
t̄ voēs p̄ferte sūt p̄dite sūt

**Quarta conditio** ē h̄ Verba canoib  
nō dnt legi ita festinat̄ **Sic** q̄  
aliq̄ vā ob mitterent̄ ut ere cor-  
rumpent̄ qz hoc face 3 magm̄

ptm̄ **Quinta Condicio** ē ista

Verba canoib nō dnt legi p̄ac-  
tim qz q̄b n̄b demoret̄ illi

**Et** or cō ne dyaly sacerdoti p̄uaz  
cogitacōz i mittat p̄ quā oem  
deuotoz ab eo tollat **Sexta**

**Condicio** Nelly dz q̄p̄ loq̄ sub  
canoe **Sic** qz aq̄ loq̄re que nō



aliquo fasces ad hoc apto tu reliq  
 uis seruae Et ne factu maeat  
 ipse factu Aliud vni aq mixtum  
 dz in funde t agferon sagms  
 resumie missa q pfue Ob hat  
 igit tuz institutu e q Calix t  
 ipm altare mdo pano tegant  
 Et ne releber qb sub tortu ne  
 i mundi aues possit trisulac  
 t stertora sua pueret ad altae  
**O**ctaua gditio e ista Si ex aq  
 negligetia mider q sacerdos  
 offendet sagne xpi ex calice  
 sup altae Ita q stillat super  
 mappas altaris tuc dz sugel  
 particlas mappae madefactas  
 t illud de guttore Et exinde  
 dz lauare pte mappae madefacta  
 sepius sup calice vel sup aliud

vas 7 9 sume illa lotoes et  
partes mape dz detme i lort  
reliquary 7 pgea no dz tele  
beae nisi satisfaciatur p 9 missio  
**S**i si sanguis xpi p uel sup  
lapide altare p illas mappas  
tur dz lapis abradi 7 ab rasio  
ad factu mitti. Unde statutum  
est q ad mng sup altare fut due  
mappe bndite. Tertia vero in  
benedicta apposita e ut bibat  
sudore 7 prohibet i iudicem  
lapidis ne ad mappas bnditas  
ueniat. **D**z si in eleuatoe effu  
deret talice sup corona 7 sup  
caput suu. Ad hoc dicend  
est q ibi tanget ceines in  
toto dnt ab radi 7 igne ree  
mari. **S**i vero corona uel

nute tuc dnt plures cauae  
ere lotio a sacerdote dz simi  
ul poni ad locu sanctuarij

**N**ona gditio e ista q mcoz des  
celebrae missa sine libro i q  
uo gtimet<sup>r</sup> Canon **P**osta ere  
q stas canone menteterns

**T**ercia gditio e ista In leuas  
calice q p9 ondisti cor9 xpi  
plo sic osuetu e fieri **S**i tuc  
in calice no in veias vim 7 aqz  
tur tu des stati cu subtilitate  
quada in funde aqz 7 vimi

**R**esumendo canoz a gferone  
sagros ne fiat scandalum  
in plo 7 des face ceutes sup  
calice 7 no sup hostiam

**Q**uarta gditio e ista q mcoz  
des leuare hostia i altum

et unde horis nisi sit coferri  
ner talice **Quis** regis Paul  
et possit qmitti ydolatriam  
et assiste hoies qui pane non  
qserati adoraret pro uero  
corpe xpi **Quoderna** gortio  
qn leuas talice p q qmz q hco  
m tcto celebradi aduc unam  
missa tuc no des sume lotoz  
**Qz** des ea dae mysteati ut in  
uastulo suae **Ner** ere des sugi  
dugtos in ore **Quis** ro e qz re  
lebras dz ee uium **Sed** diceb  
in supst cois xpi q sanguoz  
qz itoz no e uium **Inde**  
q supra cois xpi q sanguis  
no i pedu te ee uium **Qo**  
e qz e spual abg q rlas non  
scagit tibi uium corpale

Et h̄ tm̄ de ysercaon ⁊ de rasibz  
gtingetibz tra ysercaon sufficit

*De sup̄tore cor̄ xpi ⁊ ena  
rasibus ibidem*

**O** *De sup̄tore cor̄ xpi* *Nota*  
Itēz x̄oz quāqz sum̄s cor̄ xpi  
tūc illud nō des̄ q̄terē dentibz  
sūt alia estā et p̄r̄ dentibz  
posterioribz ī maxillis quā  
tales dentes p̄t̄ fac̄m̄ q̄m̄  
in se grauitates In q̄bz possēt  
manē aliq̄ p̄t̄cā quas forsan  
p̄ca q̄p̄uēs q̄ est̄ valde n̄oz  
me p̄tm̄ Et q̄o des̄ cor̄ xpi  
ī lingua moderate in ad facē  
⁊ tandem deglutire *Et Nota*  
effert̄ cor̄ xpi ī h̄oū digre  
sum̄ri ⁊ talis s̄ q̄uer̄sio h̄oū  
in cor̄ xpi *Unde Op̄us*

Quo ergo non ut ergo **S**i tu ergo  
ergo quoniam aliquis fuit corpus christi digne  
vult ipse non ut ipse **S**i tu ergo:  
**E**t per deum inter rationem corporalem  
et spirituale Quia ratio corporalis con-  
vertitur in nos **S**i ratio spiritualis  
querit nos in se Quia ratio  
et ratio illa vult sibi **E**t est dicitur  
In passione quoniam multi sunt generis  
**S**i quod pueri habentes discretioem  
inter rationem corporalem et spirituales  
per generis ut 11 ut 12 annorum sunt  
**Et corpus christi quod dicitur sumitur**  
**Q**uia predicta sciendum  
quod corpus christi quatuor modis  
fuit Quidam sumitur spiritualiter  
tam ut qui accipit rem factam  
in gratia et non ipsum factum Unde  
**Aug. Crede et manducasti Quid**

sumunt factu in 4 no rem sa-  
 creati ut gincanb in mox by pte  
 scienter Quid sumunt factmeta  
 7 spuar Sicut qui accipiunt  
 rem et factu ut gincanb i gca  
 Quidam n factmeta n spuar  
 Sic qui nec rem nec factum  
 accipiunt

*Qualiter gincanb dicit se hinc*

**T**em dubitat q hinc gincanb  
 debet se hinc 7 tenere in accesu  
 gincans Ad hoc unde q diste deo  
 in esu agni paschal Comedebat  
 qo hudei agni 2m legi pceptu ac  
 tinte remby, calciat pedibz  
 teneb sacros i maribz cu lantuel  
 gagestibz 7 festmanb Ppnu  
 intell<sup>r</sup> q fact<sup>r</sup> puritas castitate  
 Ut i sermo luce xii capitulo

**B**onitubi vni p̄cinti et luce  
ne arden<sup>t</sup> in manibus vris

**P**er **Edm** affectu deuotiois **Un**  
in ceteris cetero<sup>rum</sup> vñ talo Quā  
pulchri fut p̄cesso tui in tal-  
ramente filia p̄ncipis

**P**er **Im** memoria dñite passiois

**Un Ben. 32. In** Bardo meo  
t̄nsui iordane istu Et mir-  
tu duaby t̄remis regrediar

**P**er q̄tu **A**maritudo ḡticiois

**Un p̄ta** **C**ribate nos p̄ae lacrimaz

**P**er q̄tu fiat<sup>r</sup> p̄mptitudo bone  
volunt<sup>is</sup> & actiois **Un Salom**

**S**idisti horez in belore i ope suo  
tota regibus stantem

**N**otabilia cetera q̄mōz **Infirmoz**  
**T**em nota **C**autelas **Infirmoz**  
**d**etominue in firmozum

**S**i infirmus vomit tunc non  
 de summe cordis. **Q**uod tamen de ei ap-  
 portari et si cedit cecidendo  
 fides tunc maducat hoc cor-  
 pū. **Q**uod si vomit in firmo  
 siue sano hoc idem cor-  
 dū puras vomitū et in-  
 vndam. **Q**uod si aliq̄ sensibili-  
 tas vel spes facti cecidit in  
 vomitū. **E**t a te sumatur  
 vel aqua q̄darta fidelis. **V**ive in loco  
 sito q̄dvari facias hoc. **S**ed  
 si dolet aliq̄ in firmo q̄ ma-  
 litate neq̄. i. non potest tunc a te  
 suat aqua q̄darta cor-  
 xpi vel q̄nta pua p̄tiaz corpe  
 xpi qua tu aq̄ glutire potest  
 ista potest. **E**t firmiter credat  
 q̄ sub ista p̄tula tō cor-  
 xpi

timet **I**ta plene & ita per  
ferte sic integra hostia Et si  
infirmus e dubio deberet sibi  
declarare p seipos **I**n digito  
hous e aia tota et tam in  
tegra sic in integro e xpe  
**S**ibi det sibi exm de pto  
**S**i frangit ppetlin vni in  
plures ptes. tuc in q b pte  
ppetuli manet integra yma  
go que exat in integro ppetlo  
vt pfatu est

**De absolutoe illig q' fat vomitu**

**C**em dubitat qmratu  
vomitu faceret ad que ptinet  
absolutio **A**d hoc ducendu est  
**S**i illis qmratu vomitu fet  
ex infirmo te nimia tunc  
sacerdos s'm x pt en absolue

Si vero negligentex s3 p  
reapulas ul ebrietates et  
filiā . tibi absolutio spectat  
ad domū apostolicū

*Cumq; denegabis sit corq; xpi*

**P**ostq; positū ē modū con  
secrandi Dile & sume

di corq; xpi Nunc restat due  
A quib; sit sumed corpus  
xpi & a quib; non Pro qo

**N**ota una restat gñales s3 q  
corq; xpi Non ē dandum  
manifestis vsurarijs Gysti  
omib; Continue in san  
et amentib; Ebrijs et here  
ticis et saxatens Et puer  
taretib; dystrecon et epilē  
tijs ~~Diles~~ morbu radicu  
habentib; Incedulis Et dixi

**N**otant Continue in sanis  
Quia quid sit insani ita q  
hnt interd lucidu interuallu  
**B**ele dicit quid large ametes  
q debilem mete habent in  
sit aliq mo doctibiles exen  
q ad fidem & deuotoz sac ti  
ptinet & tlibz no oportet de  
negare corq xpi **E**t dicit pns  
in telligit de or non carati  
bus **E**t de furdus & mitus  
dicit q pnt gntae et pnt  
in ayone mortis Et or si p  
euden a sig de poscut. desiderat  
**D**e repellend a gnone i tona do  
**R**epellendi a gnone in  
tona do et in psteue  
snt isti **S**acrilegi **A**dulteri  
**C**ontubinarij **P**hry **I**des

falsi Capitales **F**imi Offen-  
 sores p<sup>ri</sup>mi Clericorum viduarum  
 & orphanorum **B**uffocatores  
 puerorum **D**etentores mercede  
**I**n iustis & alienis rebus h<sup>ab</sup>  
**R**aptores incendiarii **H**ereticos  
**S**uicarios **C**heolditores **T**ra-  
 ductores **D**erelas **D**itine **P**re-  
 ceptis **E**cclesie in obediencia **A**  
**D**no abss<sup>o</sup> in legitima reuoluntate  
**D**etractores eximii **I**ustici-  
 am **I**nfames **D**ominice diebus  
 & alijs festiuis diebus temere  
 recessant **R**emissa **S**ecte **S**erie  
 & alia statuta violantes **C**onm-  
 uicia **P**erpetra **V**ota **S**eruos  
**P**rimas in iura non implent  
**N**on **G**ressi **F**alsarii **C**on-  
 uer **N**ali **G**silures **D**ortores

maloru' facie colorand' **J**udi-  
ces piones Prolocutores Sen-  
tencias in iustas scient' ferentes  
Blasphemos aduenas & igno-  
tos **A**zuitores iudeoz' Oarsoes  
iudeoz' absq' iudicio polluto  
**D**esperatos in una dei **C**roes  
q' quibz in h'bitu vitaciq'  
xpi in secreto ofessiois foro  
**P**remiss' i' oes repelle a sa-  
cra q'mone Ita ut ex tincti  
sint i' oppertu dei **S**u' exting'  
uunt' ser' tua lucaria in  
oppertu nro **I**n noi' p'ris &  
fily & p'p'is

**D**e sup'oe corp' xpi  
**T**em' n' re ab desuptioe  
corp' xpi **P**rima re a  
Si aliq' in freny de p'dicat

accipe coram xpi et fuit exgima  
 tus etiam potest quicquid exgimon tibus  
 absolui a vinculo exgimatoe  
 p sumbe sacerdote et or sub tance  
 la tibi sicut quod te pmitte. Si co.  
 Valuit vobis accede istis quod ipse  
 exgimat et se annite en gponit  
**D**eda rea si quis ofitet quod gmisit  
 furtu ut spolium huius in debz  
 porxigi coram xpi nisi restituat  
 oblatu si potest hinc. Si autem  
 non potest hinc ad reddendum fenu  
 diu totum reddat tunc in parte  
 Et residuo petat venia pmit  
 tendo se velle satisfacere si dominus  
 deus fuerit en in vita. **Quia**  
**Aug<sup>9</sup> de Petm** non dimittit  
 nisi oblatu restituat. Si aut  
 ipse spoliar ignorat de pna

spoliata tunc dicit illud dicitur p.  
uolite enim et age p mag d' g m p o  
**T**ertio res dicit i firmo p q con-  
fessio sua dicit ab solui a vin-  
culo excom m e s u e dicit se ee  
excom m at u s u e non **C**uius r o  
qz aliq s m l t o r i e s m e r i t excom m  
t a t o r i p o i g n o r a t e h t f o r t e  
n o c e d i t s e excom m at u p p e h t  
a t p q s l o q u i t u excom m at e **U**t  
a l i q s q u e r s a r d e s h t t u e i s  
**N**e u g t i n f i r m o d i s c e d e r e t  
a b h a c v i t a i n excom m o n d o t  
o b r a u t e l a p p a b s o l u i a v i n-  
t o excom m o e qz p q m o t e n o p t  
a b s o l u i **S**exta r e a **S**i  
a l i q s f u i t i n p t o m o r t a l i  
m a r f e s t e t s a c e r d o s n o p t e n  
i n t i m i n f o r e qz v e l l i t a b r o

desiste n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>mitte amplius  
 her no face ita non dz por  
 xpi corpus xpi **Quintaxa**  
**S**ati p<sup>o</sup>es in satueret q<sup>o</sup> grate  
 & confess in agone mortis m<sup>o</sup>  
 dz denyari corq<sup>o</sup> xpi **Et** si  
 p<sup>o</sup>mittit satisfacere si qualifcat  
**E**t amplius face no intendit  
 ul anni corq<sup>o</sup> p<sup>o</sup>mittit aiabq<sup>o</sup>  
 coru<sup>o</sup> b<sup>o</sup>nfate si moriunt  
**S**exta x<sup>a</sup> **I**n tu das factu  
 in firmo & sano no debes  
 p<sup>o</sup> h<sup>o</sup> aliq<sup>o</sup> pete ut postulare  
 q<sup>o</sup> si aliq<sup>o</sup> p<sup>o</sup>tu postulare  
 tu vender factu & symone  
 quet **S**z si ti dabit aliq<sup>o</sup> te  
 no peteti **A**dur deo capere  
 tu cautela sz su q<sup>o</sup> debes  
 in quicq<sup>o</sup> diligem<sup>o</sup> q<sup>o</sup> faculte

set Si paup no accipias Si  
dices licite pt accipe Sic fili  
mo e faciend ita alyb sac te  
oibus sz in gressioe In sac  
vintoe in baptis mo 2

**Si infirmus caret usu loquendi**

**F**lem dubitat Si infirmus  
in agone mortis caret usu  
loquendi dab sig gressioe et ma  
ny ad celu leuand Dubita  
an de ut sibi porrigi cogit xpi  
Ad hoc vident doctores q si  
qte in firmo habuit spem  
purg gressioe in sua infirmo  
et usum loquendi et no gressioe  
non dz sibi dari cogit xpi Si  
aut no potuit huc sacro  
te sumo adhuc usu loquendi  
habuit hoc e dupliciter:

Vel est dispositus ad mortem  
 Sic qd nō pōt euadē mortē. tūc  
 sibi duxi corp⁹ xpī sub tē gditōe  
 qd pmittat manu ut signis qd  
 velit qfiteri ⁊ satisfacē si qualū  
 Si autē ē dispositus ad euasioēz  
 sic qd pōt euadē mōti. tūc debet  
 pōngrabi quōuisqz cōcedat ab eo  
 in firmitas ista qd incipiat cō-  
 uerso loqui

**Et bona opa in mōrti pōtō  
 fitā nō prosūt ad vitā etnāz**

**T**em dubitaret aliquis Ex qd  
 qd dicit 1. Thōs Et cū hō ē ī pōtō  
 mōrtis tūc sibi nō pōt corp⁹ xpī  
 immo obest sibi Ut dicit Apōlō ad  
Corinth. xij. cap. Qui manducat  
 indigne iudicū si manducat  
 ⁊ bibit nō diiudicab corp⁹ dōj

An ne sibi tunc profuit opa bona  
que facit Ut ieiunare orare. ele-  
mosina dare pauperibus hospitalitate  
Vnde magister Socrates & bono opa que  
facit homo in mortalitate pro se non profuit  
sibi quo ad eternam vitam. i. quod tam  
bene non potest agere interim quod  
in prope mortalitate quod per hoc posset  
mereri vitam eternam. Sed bene  
profuit ei quod ad bona temporalia que  
sunt sanitas cordis & corporis. Afflu-  
entia diuitiarum etiam sibi mitigat  
penam infernale. Ut dicit Boetius  
de consolacione philosophiarum. Nullum bonum  
remereratur neque nullum malum  
remereratur. Ergo vnicuique aliquid  
remereratur erit pro his. Etiam  
abilitat eum ad gratias suscipiendas.  
Quia homo in prope mortalitate factus

bona tunc inspirabit gratia  
 ut agat p̄maz qua si nullū fa-  
 ceret Et go suadet doctores illis  
 in p̄tis mōx b̄ q̄ nō eo nūq̄  
 faciet b̄ opa nec deficiat de-  
 sistat ab oibz opibz bonis <sup>qui</sup> Nec  
 ere eo leuig faciet mala q̄ sic  
 nullū bonū reuertentū sic nū  
 malū i punitū Q̄ aut her-  
 tea sut bona trena ⁊ ~~un-~~  
 minoratio pene infernalis  
 et abilitas ad p̄maz suscipienda  
 dant̄ pro bonis que fiut in  
 p̄tis mōx b̄ h̄m̄ in hys ver-  
 sibz Que b̄ tū mōxli sunt  
 tibi dat bona t̄e De facit  
 abilem minuit tōmeta ueheme  
*Quid significent tres misse  
 in natuuitate domini*

**T**em Nota Circa Concluz  
ho facti q tres misse celebrat  
in die nati x<sup>i</sup>. Distinctis hore  
Prima in gallicantu Secunda in au  
rorea Tercia in die clara Et fa  
prio hac de causa Quia tertia  
tpa s<sup>z</sup> tpus natiue. tps mo  
sare Et tps gre Per hac sin  
glare natiuit<sup>is</sup> qstat saluar<sup>e</sup>  
Im Alio tres misse designat  
triple m<sup>o</sup> xpi Prima ex  
patre que fuit occulta Secunda  
ex m<sup>o</sup> q partim erat nota  
Tercia qua quotidie nascit<sup>r</sup>  
in fidelu hor corde q d<sup>o</sup> b<sup>o</sup>ns  
est manifesta Im Alio tres  
misse fecit <sup>tercia</sup> vna hoim Et  
p<sup>o</sup>roxes, penite<sup>o</sup>, i iustos. p<sup>o</sup>u  
res itaq<sup>z</sup> s<sup>u</sup>t tenebrosi. Pen<sup>o</sup>

ventes vero partim illuminati  
 sicut **B**usti aut fulget sicut sol quod  
 lucet verbo et exemplo

**Notabile de his verbis missis**

**T**em. **N**o. Si tres esset sacerdotes  
 in una ecclesia melius esset quod in die  
 inter duos prius habet prima missa  
 Ordo scilicet tertius tertia sua quod  
 eorum quibus habet tres missas non  
 est statutum et exceptum ut quibus sa-  
 cerdos habeat tres missas **S**ed  
 per gratiam sedis apostolice et per missam  
 pro pluraliter etiam ut eo melius  
 ipsa die inter duos eorum ita  
 nato christi sollempni **Q**uia homo  
 eius tertius dicit in 30 de celesti  
 missa **E**t referente et in sua  
 auctoritate sacerdoti quicunque dignitate  
 profulgeat una missa celebrare

faciat in die Na valde felice est  
qui una missa digne celebrae  
pt Item **Borghox** ppa instituit  
q in pssiteroz solenia missaz  
psumat nisi duobz pntibus  
vpe tercijs heat ut p<sup>o</sup> de con-  
sertoe dis. 1. Not q 2 m sca  
her artens de sac to p puerz  
edicone sufficiam

**Sequitur de scdo facto s3 pma**

**P**entencia **Sedm** **Ambrico**  
sui sic diffinit Est pita  
pna deplamye et plange  
da itexu no qm ite Et  
dicit q pena tenes Et no  
q pna e nobis morlu' peccat  
tibus necessarie p agenda opoz  
ob causis **Primo** Si pnam  
no exeris oes peribz **Sedo** co

Quia si p[er] p[er]m[ission]em m[or]tale p[er] p[er]n[ici]am  
no[n] diluit[ur] m[or]tale s[ed] p[er]m[ission]em ad  
aliud trahit[ur] Ser Grego. 30  
p[ro]p[ter] p[re]ceptu[m] semel i[n]ano q[ui]sitetur

Capulo v[er]iusq[ue] sexag[inta] p[er]to q[ui]  
refuta[ti]o sero remissio p[er]m[ission]e  
inducit p[er]m[ission]em remissibile[m].

*Quae et quot sunt impedimenta p[er]m[ission]e*

**I**mpedimenta p[er]m[ission]e sunt sex s[ed]  
timor apprehendi p[er]b[er]m[ission]em  
Secundo pudor q[ui]siteti end[em] p[er]m[ission]em  
3o horrox satisfaciendi 4to i[n]  
lectaco p[er]m[ission]e 5to spes i[n]  
uendi Sexto despera[ti]o q[ui]am  
obtinendi Septimo timor i[n]  
dendi e[re]uerso i[n] p[er]m[ission]e Octauo  
q[ui]suetudo p[er]m[ission]e *u[er]sione*

*Quae sunt u[er]a et vera con-*  
*tem[n]o i[n] p[er]m[ission]e vera et p[er]m[ission]e*

lecta tria sunt necessaria scilicet Cor.  
dis gratia Oris confessio Opus  
satisfactio Quia hinc 369 modis  
offendit deum videlicet delectationem  
impudenter a locutione et superbia operis.  
Ut ergo gratia de contritione fructificet  
remittat tunc per dicitur 369 modis  
satisfactio videndum est 9<sup>o</sup> primo  
de contritione

*Quid sit gratia et quae sint causas  
quae ducunt ad contritionem*

**C**ontritio sic dicitur est  
dolor pro peccatis assumptus  
tunc proposito confitendi et satisfaci-  
tendi Vel aliter fit Est operatio  
aere tunc lacrimis occurrens ex re-  
cordatione peccati Et est duplex scilicet me-  
talix et volens Nota Cause quae  
dum nos inducunt ad gratiam sunt

septē s̄ Cogitatio de magna  
 pudore p̄ti. Detestatio vitii  
 p̄ti. Timor de die iudicij. Ti-  
 mor de pena reberna. Dolor  
 de amissione celeste patrie. Aced-  
 ratio de multi offensioe reatorū  
 Et terē spes venie gr̄e et  
 glorie Et ere voluptuositas  
 p̄ti q̄ e breuis. de 2a p̄e.

**Q**uid sit Confessio

Confessio 2m Bm Grego.  
 est p̄torū delictū Vel 2m  
 Augm Est p̄no p̄ que latet  
 moribz spe venie apit. Nota  
 q̄ dicitur q̄ confessioe h̄nt i h̄yō  
 metens. Et sim̄ h̄mbis co-  
 fessio pura fidel' Integra  
 secreta lacrima lib̄ accelerata  
 vera p̄q̄no nuda discretā

libent̄ veretuda **A**ccelerata  
i' veloci qd dicit̄ q' ad g'fessioz  
**E**st festinat̄ p' plūa **P**rimo  
p' pene augmentatoz et deq̄nto  
aliq's dicit̄ p' p' uera in p'to  
de tanto magis augmentant̄  
p'ta eiq' **Q**uod sic p' q' q' q' b  
e in volut̄ in vno p'to stati  
illud p'tm teabit ad aliud p'tm  
**P**ot̄ d' **B**ea Grego. Qui p'tm nō  
delet p' g'fessioz q' p'maz statim  
sui p'tm ad aliud teabit  
**S**ed e' accelerand' ad g'fessioz  
p'pter morte certitudiez Quia  
nescis qn occupam' mortis  
hora **U**n' t'at' **C**ic' **E**medes  
in meli' q' ignoreat' penam  
**S**ic dicit̄ d' **M**atth 24. ca  
**N**escite q' nescite qua hora

dms ventus sit. **L**ocutio e ato  
 perites qor pñe tpe sanitate  
 qz pñia in firmi plexuqz e  
 in firma et no vera Lúa  
**H**erzelis d Lúa ab inferno  
 sua in firma fut. **D**ixit aug<sup>9</sup>  
**P**ñia fora raro vera. **E**t rō  
 hō e Lúa qe in firmi ille  
 timet morte et peritet ex  
 timore sic sine qui dimittit  
 finitu no ra pñi. **E**t causa  
 suspendendi. **I**deo **B**is **A**ug<sup>9</sup>  
**D**i vis te ferre agē pñiaz  
 du peccare possis Lúa si  
 agis cu peccare no possis pñia  
 te dimittit. **E**t tu no dimittit  
 pñia. **V**i pñia. **D**i aliqz in  
 iuuetute dimittit for mraoz  
 tuc e xōtz. **D**i aut i senectute

tue no e pty m Lusa tue for-  
mata dimittit Et go Nota  
q or pty duobz modz gmittit  
sz faciedo malu & dimittendo  
bonum Item d' pte pty dcm  
dicit delutu De moq gffioe  
in gffioe ptoz

*Qualiter p'suter dz se rege  
in audiaone cofessionis*

**P**ostq aqua pty e modo  
gffioe & p'fite gffioe Nunc  
ponedo e moq gffioe audiete  
gffioe Circa q no vna reglar  
sz illa q sacerdos dz ex necu-  
sperty qn audt pta hoim De  
q pna; vngoz ptoe gffioe  
vlt; an ptoe sit paup ul di-  
uer aut in firmo ul sang  
An sit fortis ul fragilis An

religiosus ut **felax** **Vel** utique  
 sit peregrinus ut de voto an no  
**Vel** ut sit aptus ut in eptus  
 ad sustinet p pitis **Ver** oia  
 dz ipe sacerdos moderat et  
 diligenter considerat t in hor  
 in iuge piaz sz si ipe ofitio  
 e paup t no hirs tuc i iugat  
 ei recunat **Si** diues i iugt  
 ei elemosiaz dae **Si** fortis in  
 iugat ei pua ferre **Et** si fea  
 gilis in iugt ei leuia **Et** p  
 ipe dz considerat deutorz ofitete  
 qnta gretoz heat **Am** sit pny  
 id sufferenda p pitis suis  
 qd ei in iugt **Vel** utrum  
 rememoret piaz iuctaz  
**Qua** ipe ofessor tu sua pma  
 in iugenda dz ee gero vuyr:

Nam em medicos conia con-  
xys auent. Si em ofites per-  
cauit p gula. Tunc sacerdos dz  
sibi in iuge ieiunium. Si peccat  
p cupiditate tunc dz sibi iuge  
elemosiaz dae et de alijs. Et  
to e vox si ipe ofites uolt fec-  
re pniaz qz si no uolt tunc re-  
mittat en ad purgatoriu.  
Atq sic q ipe ofessor non  
dz occultae tnia ofitentis  
q sut manifesta. nisi sit pnia  
satis digna pro illis facta  
Et pbr dz se pp onde mitoroz  
erga ofitete. Et ipe uolt despe-  
rare tunc ofessor det si ppom  
de uolra uita et dulcia uerba  
quibz ip trahat ad deu ne  
desperet. Si aut ipe ofites

e prong ad portand. quoz  
 p pitis suis tuc sacerdos dz  
 sibi dura pniaz in uige **B**  
 mgy scicutadi apud penitetez  
**De interrogatoibz apud pe**  
**T** Com No de modo **interrog**  
 scicutadi que dz hxe ofessor  
 exga ofite **P**ro ei dz qre An  
 stat pr vx **A**ue maria z **C**redo  
 Et si nescit tuc instruat en ut  
 salte moueat en ut discat **E**t  
 si e ho mltm simz tuc pbr  
 in fort en forma ofessiois  
 ut het<sup>r</sup> ex. in. cao hys qui r  
**D**em dicat ut sedeat humiliter  
 ad pedes sacerdotis qre ofitet  
**S**i e mltx tuc instruet eam  
 ut no sedeat ex tnsuerso nr  
 inspiciat ea Nam di in Abacuk

Pha ifaces miceris e vety vres  
**B**ilx di ofee 20 ca **I**pe vne  
aufferat fornicatoeb a facie  
fua i adulteru fuu a medio  
vberu fuaz **E**x in ipe ofe or  
dz pro dula i fuavi eloquio  
duce illa i illa i illu ad co  
fessioz p qub ad pmaaz ppones  
ei bnficia q sibi gtulit dms  
i papue ita passioz et dz ei  
naxca e q no vet no p iustia  
**E**x p ptozes **E**cce dz sibi pponit  
q illi q pmetet poea magis  
diligunt a deo et exaltant  
q pxiu vtz in feto petro que  
dms p q casu fet p iuste aploz  
**B**ilx de paulo q p ou ptoz fet  
lume eme **E**ta p i in latine  
**E**t in mltis alijs **I**tem **L**eto

in formet eu ut no vererudet  
 qz no hor **S** deo ofitet **S**i vō  
 no vult ofiteri tuc pponat ei  
 terrores iudicij & penas i firmi  
 p hor sim<sup>r</sup> audiat ofessioz ipis  
 Qua finita tuc incipiat inter  
 rogare ordinate et distinte  
**C**onsultu m e q tu stulti et  
 pueri veniet ad ofessioz **T**uc  
 ante tu taby agēs e ne tēa  
 ab eis inquireat q possit face  
 scandalu **U**t si sacerdos i qret  
 in pccali ab io qdox iniustine  
 illa **C**u m est intm diffa  
 matq tu ea **E**t ille idem m  
 nil de taby ofessio e hor no  
 dz fieri qz si no ess possēt i  
 anre mag<sup>m</sup> pulm **C**icut  
 legit gregisse quonda 4 qd

Stultus tu quada nobili matrona  
erat diffamatus Et tu tu me  
de huius diffamator dicit i co  
fessioe **T**unc sacerdos fuit quies  
ab eo si rex esset qd dormiuss  
illa dicit **S**tultus vero tu a  
sacerdote recessisset **S**tatum  
dne sue i multis alijs huius  
sacerdote ab eo qfuisse naut  
**I**n her dicit et vix eis secuti sut  
domi in tm qd etiam sua re  
linque oportuit **S**z ipse qfessor  
sz ipm qfuerit solu mterrogat  
in qre **S**ic finiti ne supbo  
**S**i dicit qd sic tuc ultra mter  
roget qd qd qd modus qd qd  
msibz **E**t tunc qd i qd et  
si diu pseveravit in supbia  
**E**t vix ganne et pua **C**onsue

tudie sit supbo **V**el aqñ ticut  
 q̄ cessat a supbia ei⁹ **E**t que  
 sit tā timor⁹ ei⁹ s̄z an de⁹  
 ul̄ mōy **E**t or̄ mō p̄ p̄cedē m̄  
 terroga⁹ a q̄bz t̄mē capitali  
**I**ur sacerdos **C**ed̄ m̄trogat si  
 aliqñ teptet penites a dia lo  
 ⁊ qua teptatō **E**t tū doceat en  
 q̄lū resistat ⁊ q̄d cogitet ul̄  
 opet̄ m̄ resistēdo ⁊ t̄ h̄i mō  
 q̄m̄ sacerdos m̄ dūcente i dūc̄  
 en penitetez q̄ forte p̄ctō con  
 fiter̄ q̄ p̄us occultant **C**ed̄  
 sacerdos m̄terrogz de sc̄ybz s̄z  
 tū q̄bz cōuersabat̄ exerceudo  
 p̄ctm̄ **E**t m̄trogz q̄to de t̄ca  
**V**n sit oriūdy ul̄ m̄tuitus  
 et vbi stūdiū v̄l vbi moraz  
 aliq̄z fereat in vita sua :

**I**tem Interroget cuius ordinis p  
fessionis & sacre sit. et de orbis vi  
ta & statu in terroget sz si sit  
officiu in officio dno Et tunc  
vel qd illud officiu sit Et ppet  
interroget de circumscripcioe p  
tibus officiu qd dicit se habere  
**V**t p illas interrogaciones  
sciam bono vacietate possu pla  
ne ppet qd de dicitur cu  
par de sa remedia apponet  
**I**tem Circa principes Inqrat de  
iustia Circa milites de ra  
pina Circa mercatores in  
qrat de pcurio de furto de  
mendatio Et de qdlibz sz  
Circa ciues Inqrat de usure  
& pignoris sz Circa rusti  
cos de invidia de furto de

per hinc de iure et cetera et de  
 adulterio et de alijs q̄ solet  
 gmitti traaxuales Et licet  
 forā gnāl sit iā dita de m̄  
 q̄nsuoe ḡfessore ad p̄mittēte  
 laicale. In 2m dūsih p̄soar̄  
 7 officioꝝ studiosoꝝ et p̄p̄ta  
 lius ita t̄m̄ m̄q̄suoz p̄h̄  
 est in sistendum. *7 confesioe*

*Quomodo religiosi p̄quirantur*

**Q**uoz religiosi sūt a st̄laribꝝ  
 actibꝝ sepati ita ita inter  
 rogatoꝝ ita eos facie de sūt  
 sp̄ales Et sp̄car̄ int̄rogatoꝝ  
 duoden ab usioibꝝ claustr̄i  
 quibꝝ freqū religioēb statꝝ  
 corripit Et sūt iste ab usioes  
 Et p̄relatoꝝ negligēs. Disti  
 puly in obediens iuuenis

otiosy Genex obstinaty Mona-  
chus curialis habitus piosy  
Cibo deliraty rumor i deau-  
stro in capitulo Dissolutio in  
thoro herene<sup>a</sup> tuera altare  
Et de alijs Et ere in terroget eos  
p<sup>re</sup> de z by substantiabus  
regle sz de obedie<sup>a</sup> castitate  
& voluntaria paup<sup>te</sup> Et eriaz  
in terroget p<sup>re</sup> de Symonia  
que a talibz frequituz gmitti  
solet. **Be<sup>r</sup> q<sup>o</sup> sit q<sup>re</sup>nd<sup>u</sup> a cle-**  
**ricis secularibz in confessione**

**Quid sit q<sup>re</sup>nd<sup>u</sup> a clericis secularibz**  
**Item No<sup>o</sup> tra** **¶ in confessi<sup>o</sup>**  
clericos seculares speat est in  
investigand<sup>u</sup> Symoniaca actio  
sz an ipsi exerceat se in mer-  
simonia & in alijs q<sup>o</sup> p<sup>er</sup>met

ad auaricia Etia ab eo inde  
 stiger Dilapidatio. r sua bona  
 indana que accipit ab etia  
 ul a suo bnfino in vtiliter w  
 fuit Eccl si multy diuis officys  
 portus corona 7 habitu ggeue  
 tem Bile 7 mod viuendi Eccl  
 de luxuria 4 venatoe 7 de rre  
 glariu 7 de ingtine Eccl de  
 aduocatoe q fut p fortilegium  
 Et de ludo et de tabernis et  
 tm h de refugione

*De dimittend ad sede apostolica*

*Item dicitur e l. caso pates*  
**I**hm in hys metris hys Si  
 templu violas papa sup ista  
 requiras Si paxisti rlexu si  
 fortilego sis Si omisisti here  
 sim somonoz fusti Si falsasti

bullam aut q̄ntaris p̄ ex  
q̄ntatis in t̄nne: falsarius  
v̄ri audens celebrare legat̄

**De mittende ad auct̄es epales**

**I**tem Casus epales habent̄  
in hys metris **Q**ui fat̄ in  
testam̄ defloras aut homin̄  
da **S**acrilegus pat̄en̄ per  
tussor ul̄ sodomita **E**t me  
tita fides facies incendia  
prolis **O**ppressor blasphemus  
hereticus ois adulter **P**ontifex  
fide sup̄ hys penites de uote  
adibis **E**t fractor voti per  
uicq̄ forniclegus **S**uffraganeus  
partu fil̄ etque **I**nfante  
me quocunq̄ mō moriat̄ur  
Lui **V**entale nephas facit  
aut in perditione **S**i p̄m

domi punit ut q̄sliocq̄ sui  
 m̄ez cognataḡ polluit atq̄  
 sorore Presulis arbitrium  
 licet oculi subeam̄ h̄y

*¶ Qui b̄z parochial̄ d̄z solus  
 suo plebano confiteri*

**F**cem nō q̄ b̄z penites tenet  
 suo solum̄ parochiali p̄sbro  
 confiteri & nō alteri. Nec erit  
 alter p̄sbr̄ d̄ret hoc face' s̄z  
 q̄ auderet q̄fessioz alteriq̄ par  
 rochie. q̄z scriptu' e' Nulliq̄ mo  
 ralis d̄r. *¶* Alteriq̄ messes  
 noli tu mitte' falcem Inq̄  
 t̄bz & t̄ngas alienū mitte'  
 calcem & neō d̄z mitte' falce' suā  
 in alteriq̄ messe. Vel etiam  
 de alia cā Quia ip̄e p̄sbr̄ par  
 rochialis ut q̄ b̄z platus tenet

reddere rōz scēmie in die noui  
mo de arabo sibi subditis:  
**E**t cō d3 si tradē oīa sac̄ ta  
7 p̄gn̄s necessariū ut cogno  
scat q̄lis sit in facto et i v̄ta  
**M**a Galon d̄t sup̄ hoc **A**gno  
scit v̄l̄e v̄l̄t p̄toris tui **A**tt̄n  
sciend̄ illa re a fallit in q̄bus  
dam casibz s̄z sic q̄ aliquis  
p̄t audire ofessioz in alteriq̄  
p̄rochia **P**rimo Casus est  
**C**ū quis de p̄rochia alteriq̄  
peccat in p̄rochia sua. et tūc  
ibidem efficit in firmis:  
**S**ecūdo cas̄ si inuadit ibi dom̄  
alīū **T**ertio si ē vagabūdo  
**Q**uarto si obtinuit licē a suo  
sacerdote **V**ides enī eē in dis  
cretū vobis ire ad alīū s̄z

ad discretu. **S**ed si suus i. dist. in  
 noluit si licet dare ad dis-  
 cretu. tunc faciat p. suo in  
 discreto. q. fessio. 7 tunc p. adie  
 discretu. q. fessio. sibi eade. p. ta  
 q. 7 alteri. s. s. in discreto. si  
 ue hoc fit cu. licet a. ip. s. sine  
 no. in. p. bene. **Q**uintus casus  
**S**i vult p. gere longu. iter et  
 petit licentia. ut possit i. utine  
 q. fessio. **S**extus casus in. Necessi-  
 tatis articulo. tunc q. uis. e. p. x. u.  
 hinc p. q. fessio. **7** **tertio**

**Quid sit faciend. in surdo. mutis.**

**T**em. dubitat. **S**i aliquis sa-  
 cerdos. q. p. rochianos. surdos.  
 mutos. ul. cetos. 7. sciat. eos. ee.  
 in. p. to. moxli. quid. faciat. ille.  
 sacerdos. **S**i. em. monit. surdu.

tūc non audit Si mutū nō  
pōt gñtēxi Si cētū nō pōt pōt  
nitimare ei nō pōt agē nō fat  
ei signa nō pōt intelligē qd.  
hoc vnder qd sacerdos dō fat  
posse suū ut inducat eos ad  
cōtētoz & ad satisfactoz qd vīs  
signis quibz nō possit Si  
ipe nō pōt ipis p̄ficē sero pro  
fecty esse tūc oret ad dom̄.  
Et tūc hō p̄lm̄ orac̄ faciat ut  
deus illustret corda illorū  
ad p̄maz Et si tūc nō p̄ficiat  
tūc nō imputabit̄ ei Unde d̄  
in libro regū Si amicta  
ueris p̄plo meo in q̄b̄ sūa  
& ipe te nō audierit tūc am  
plius nō requira sanḡ me  
i p̄tm̄ de manū tua Sed li.

44  
berasti aiaz tua

*Quot sacerdos habes auctori-  
tate epales adhuc no hz absol-  
vere a qbz pto sic epus*

**I**tem Si epus gtulit alicui sua  
sacerdoti, pte ul auctoiz per  
aliqu tpg ille pt absolue a qbz  
pto a quibz pt absolue ipe  
epus Excipit quid tñq sz ille  
hz qui fut in excommunicatione  
non pnt absolui nisi ab ep  
exceptis ex ma necessitate ut pt  
ppem

*Et pro pto mōzli septemus pe-  
nitentia est in iungenda*

**I**tem No q p qbz pto mōzli  
septemus pma e in iungenda

**O**rdm q he<sup>2</sup>d. q. ii Verum  
multis auctoritatibz pt q pro

arbitrio p[ro]p[ri]i c[on]fessoris omnes  
p[ro]p[ri]e taceant. **C**onsideratis  
circumstantiis. **S**ed q[ua]ntitate t[em]p[or]is  
et qualitate. **U**nde Nota h[ab]et  
**S**acerdos, c[on]fessor d[icitur] h[ab]ere h[ab]ere  
mod[er]at[us] in h[ab]itudo[n]e p[ro]p[ri]e s[ed] q[uo]d  
m[er]ito ag[er]et ip[s]u[m] p[en]itente[m]  
nec erit m[er]ito modicu[m] ei im[po]net  
**E**t t[er]t[er]o moderato[r] sacerdos d[icitur]  
h[ab]ere ex duob[us] s[ed] ex p[ar]te c[on]fite[n]t[is]  
et ex p[ar]te p[ro]p[ri]i. **E**x p[ar]te c[on]fite[n]t[is]  
fuerit d[icitur] p[ri]o c[on]siderat[ur] an  
p[ro]p[ri]a c[on]fite[n]t[is] sit digna senex  
ul[tra] uniu[er]s[is] Nobilib[us] ul[tra] ignobilib[us]  
stib[us] ul[tra] ymag[ib]us. **S**ane mente  
ul[tra] non. **E**t 2[us] m[od]o d[icitur] modera-  
re pena[m] q[uo]d in inferno non  
d[icitur] tanta p[ro]p[ri]a in u[er]ge sic sano  
**S**em[per] non t[em]p[or]e sic uniu[er]s[is]. Licet

ere qd p[ro]m[iss]io[n]e[m] sem[per] sit maius  
 Quis r[ati]o e[st] q[uod] ubi aor p[ro]mitas  
 e[st] ad peccand[um] ibi pena aor e[st]  
 r[ati]o[n]da l[icet] p[ro]m[iss]io[n]e[m] sit m[ag]is.  
**S**ed t[ame]n in uenire q[ui]z 3 maior  
 p[ro]mitas ut q[uod] uenit a t[er]ra  
 p[ro]mitate reuocet[ur] Ideo aor e[st]  
 sibi in uigeda **S**ed p[er] r[ati]o[n]e[m]  
 fessor d[icit] q[uod] moderat[ur] p[ro]m[iss]io[n]e[m]  
 ex q[ui]nta p[ar]te **S**ed q[uod] d[icit] moderat[ur]  
 g[ra]tias p[ar]te s[ed] **U**enit p[ro]m[iss]io[n]e[m] sit  
 factu[m] p[ro]p[ter]e ul roato mo **U**el  
 ubi sit factu[m] ex t[em]p[or]e dia[ta]  
 ul ex t[em]p[or]e ex t[em]p[or]e 7  
 in hoc t[em]p[or]e moderat[ur] pena  
**U**nde d[icit] Leo p[ap]a **T**emp[or]e p[er]m[iss]io[n]e[m]  
 tudis habita moderat[ur] con  
 statueda s[un]t duo iudicio prout  
 d[icit] s[an]c[t]o[rum] amos p[er] p[er] esse de

votos Ex q<sup>o</sup> p<sup>ri</sup> q<sup>o</sup> arbitrio sa-  
cerdotis oēs pene laxentur  
Et consideratis t<sup>em</sup>is q<sup>u</sup>itate  
et persone qualitatem *scire*

*De impetite ofessoribus et indi*

**O** Ep<sup>h</sup>ensile igit<sup>r</sup> videt<sup>r</sup>  
imputis ofessoribus qui  
nullaz aut modica tra p<sup>ri</sup>az  
habet discretioz Et h<sup>ic</sup> ex rat  
atq<sup>ue</sup> imp<sup>er</sup>atoris fouea serpos  
et suos subditos miserabiliter  
dimexerit *Un* In not<sup>er</sup>is  
et sc<sup>is</sup> meos et p<sup>re</sup>os amo-  
nem<sup>9</sup> ne f<sup>er</sup>is p<sup>ri</sup>az aiaz  
subditoz deripi et in miseriam  
decehri pariat<sup>r</sup> *Un* Grege  
Flam aut p<sup>ri</sup>az d<sup>ic</sup>is qui  
no em auctoritez stoz p<sup>ri</sup>em  
p<sup>ri</sup>ate t<sup>em</sup>is imponitur

Quas aut p[ri]mas constat in prete  
 pluresq[ue] vno solo p[ri]ma agit[ur]  
 Aut tu sic agit[ur] de vno et no[n]  
 descedat ab alio Quia p[er]  
 Iacobu[m] Qui tota lege obserua-  
 uerit. Offendat aut[em] i[n] vno  
 factu[m] e[st] om[n]is reus Blosa[us] q[ui]  
 ad vita[m] etna[m] q[ui] p[ro] vno p[ec]cato  
 mo[r]ali damnatur

**De deo p[ri]mo in iugendis**

**Q**uonia[m] confessorib[us] m[ul]ti  
 cas[us] i[n] confessione occurrunt  
 pro quib[us] certe pene i[n] p[ar]ti-  
 dit. Ideo plures penitentie  
 de[us] h[ic] i[n]serere i[n] dicit[ur] Ut  
 sacerdotes eo meli[us] valeat  
 penite[n]tia expedire Si quis  
 aut violator simplic[is] voti  
 exstiterit ter[ti]o a[n]no p[er] legem

tinias ferias peniteat. sal-  
fator mesure ul ponderis  
triginta diebus in pane pnam  
agat solem penitet **S**i ad  
vomitu reuertit' decem annis  
peniteat **Q**ui committit facri-  
legiu. violando etiam ser-  
uiciumma ul talia pollutis ma-  
nibus tractas **C**ut si qua  
filia committit septemdecim  
annis peniteat **Q**ui ducit ma-  
trimoniū q̄ p̄us polluit p-  
adulteriu quinq̄ annis peni-  
teat **Q**ui ignorat duas uxo-  
res cogit ul mox ul filia  
seru amica ⁊ neptem septem  
annis peniteat **M**aledictus ser-  
blasphemus sex obdoabas in  
pane ⁊ aqua peniteat **F**ene-

latox ul proditor confessionis  
deponat Qui facit guntat he-  
retico quos annis peniteat

**S**i pater et filij aut duo fratres  
si una muliere et tu uxor  
et filia **S**ed tu duabus sorori-  
bus **A**ut tu duabus mulieribus  
gubauerint sedm antiqua  
et huamorem diffuagz otto  
annis peniteat Qui ignorat  
comedere carnes in septa fe-  
ria aut in qdrama aut in  
iunio ab ecclia interdicto  
vno ano peniteat et caribus  
abstineat Qui temerarie sol-  
uit ieiunium ab ecclia in statucum  
xx dies in pane et aq pnam  
agat Qui negligit in fante  
q sine baptisimo decedit vnu

annu peniteat Ita q̄ oī q̄ta  
7 sexta feria sit in pane 7 aq̄  
Qui singulos testes p̄stiterit  
ul̄ simaz tulerit ul̄ ofirma  
uerit ul̄ ofenserit triginta  
dies in pane et aqua peniteat  
Qui sortilegus 7 h̄mōi vitu<sup>r</sup>  
ad cognoscendū futūa duos annos  
peniteat. p̄ legit ferias Qui  
radit ul̄ affirmat q̄ m̄lies  
de nocte volitat quo velint  
peniteat vno anno Qui ex  
aliquo potu inebriat<sup>r</sup> ita q̄  
xon̄ taceat tres dies in pa  
ne 7 aqua p̄māz agit Qui  
toedat decibus iudeoz ul̄ pa  
ganorū sine m̄te tres  
dies in pane 7 aq̄ peniteat  
Qui gmederit sterora aut

biberit breuia sex dies peni-  
 teat **L**ui sanguis ul semen  
 biberit ul de mēstruo gū-  
 tauerit pro aliq̄ re ul alijs  
 dederit tres annos peniteat  
**L**ui derias dae negligit viginti  
 dies in pane et aq̄ peniteat  
 et retentū restituat **L**ui ob-  
 suat traditor gentiliū s̄z  
**E**lementa tolendo sero nouaz  
 luna in vōdo duos annos  
 peniteat **A**ut kalendas fa-  
 maris hoc ē noui annū  
 duos annos peniteat **L**ui ce-  
 diderit ul affremauerit ho-  
 mines in lupos mutari  
 qui vulgariter dicuntur :  
**H**ertrolf decem dies in  
 pane et aqua peniteat :

De Satisfactoe que e tertia  
spes pme Et primo q̄ sit da  
Vne seq̄t de // satisfactio

**S**atisfactoe q̄ e tertia p̄  
ut̄s p̄z Postq̄ posue sūt que  
dam spes satisfactoris Ora q̄  
Nō Satisfactio em flugum  
Est causat̄ p̄tor̄z exinde et eoz  
suggestionibz aditu nō i dulce  
Vel alio sic describit̄ Satisfac  
tio e medicina curat̄ p̄ta  
p̄ra p̄ p̄maz ul p̄ pena. et  
q̄suat̄ a futūis p̄ abfasiōz  
causaz. Et q̄ satisfactio sit  
medicina hor̄ p̄z qz q̄sistit i  
pena Et em arceles Pene q̄d  
medicīne sūt zc Et go nō  
vna dorte ma de satisfactori  
que e t̄tis Pauperes 7 debiles

dñi laboras in p̄ntu p̄ntu  
 pro p̄na eis in iusta. Et si  
 extoto nō p̄nt ad impl̄ p̄nt  
 inopia & cor et exequit̄ in  
 tuo illud qd̄ dñi iute agut  
 hō supplet gr̄a dei & bō volun-  
 tab ipoz. Pro q̄ nō q̄ qda  
 p̄sone sūt exempta a p̄na  
 om̄o v̄z infirmi & m̄lieres  
 i p̄regnate ūl erl existetob  
 in p̄uexpeid. Ratio huius est  
 Quia m̄le in p̄actu & t̄pe p̄ta  
 non e subleze n̄ t̄e iuere  
 legalit̄ salte p̄n̄ q̄ ad vsu  
 ubarior. Et p̄ vn̄ ubarior  
 magis op̄tetib9 sero magē  
 valentib9 pro restauratioe  
 & recupacon̄ v̄rem quas ami-  
 sit in p̄actu & t̄pe magros

labores quos sustinet. Vel et  
no qz tñs no sumut abum  
pro se sed et pfectu qd rē  
Et no qz Ab sut gnā hōm  
q sut exempti a ieiunio Et  
no no d; er in iugi ieiun  
profatiffactoe et sut h; v; b;  
pueri. mulieres pynantes.  
In finem Genes. dēspiti  
Peregrinab. qut laboran b  
Et paupes ostiatim mendi  
cantes Et ratios horum  
patent intuenti

**Q** tres sut partes Satisfactoe  
Cem Nota Satisfactio con  
sistit in 3 b; v; b;. In orone  
In ieiunio z Almosina Et  
ad illas tres spes alie re  
ducunt s; v; b; v; b; peregrina!

rices discipline **C**ilicium em  
 et affectuos reduntur ad re  
 umm qz sut i mitione  
 corpis **S** oia opa xpi mne  
 reduntur ad elemosinam  
**S** oia opa spualia reduntur  
 ad oroz **P**er xum em reuo  
 tam a gupia carnis **P**er  
 elemosiaz a gupia oculoru  
**P**er oroz a supbia **T**ria p  
 reum ho bene ordinatme  
 m serpo **P**er elemosina ad  
 prem **P**er oroz ad den **T**ria  
 per her tria de qbz quod pos  
 sident a deo reddis deo qz  
 peleriaz reddis deo de bonis  
 exterioribz **P** reum de bonis  
 corporalibz **P**er oroz d bonis aie  
**E**t nota qz no ois oro **V**el

omne reum **U**el oib elemosi-  
na e satisfactoria : qz omnia  
alia qz no face qmz ex insti-  
tuton ecclie **E**t si nuqz pena-  
ssimo **U**t orae p x m Rom  
nae qmz 7 quassa vias  
stoz 7 qtuor tpa **E**t etia dare  
paupibz supflum **L**ua statutu  
e ab ecclia qz nobis ultra  
necessitate nraz supfluit. ho  
dare paupibz pro dei amore  
demz **E**t go h dia no sunt  
satisfactoria p pctis gmissis  
**S**z oportet qz p satisfatione  
subtrahat sibi de necessarijs.  
sz vt se eo partig vestiatur  
imo gmedat 7 imo bibat **E**t  
inde faciat elemosina satisfac-  
tura 7 orat plus qz osuetu

est Et ieiunat plus q̄ p̄dicta  
 ieiunia statuta et tunc facit  
 opa satisfactoria **Cum**  
**Dubitat** t̄a p̄dicta utrum  
 tunc; peribet her oia tria  
 in iugenda sūt s̄z oro elemo  
 sina & ieiūm **R̄ndet** q̄ nō.  
 zm/q̄/em/inoribus **E. Q̄dm**  
 hor medicina e applicanda  
**Si** em aliq̄s peccat p̄ luxuriaz  
 tunc sibi in iugend e ieiūm  
**Si** per auaricia tunc elemosina  
**Un̄** **Stus** **Berom̄** **Nō** q̄bz inoz.  
 bus tunc; medicine e ad iuge.  
 dus Ieiunio em sanat̄ nisi  
 pestes corp̄is **Oros** aut pes.  
 tes die her artens q̄ in for.  
 ton imo p̄ito q̄ de facto p̄me  
 sufficiant

*Sequitur nunc de alio sacramento  
in vita de Extrema unctio*

**M**edicator dei et hominum non  
solum vivit in hoc mundo  
sed et saluare. Et tunc Christus post  
hoc unctiois gratiam in alios dif-  
funde. Et ergo dicitur Christus quod unctio  
nos dicitur christiani a christo facta  
quod unctio derivat ab uncto.  
Pro quo non quod tribus unctio in  
vita. Primo in baptismo  
Secundo in confirmatione. Tertio  
in extrema unctio. Et de illa tertia  
tertia solum restat hic aliquid  
vide quod in hoc libro est etiam  
sacramentum

*|| danda*

**Quibus Extrema unctio sit**  
semper dubitatur quibus hoc sacramentum  
sit dandum. Quod hoc dicit Petrus

**P**redicator & duplex est ef-  
 ferturq; facti. Primus est  
 sanitas spual' Sed & sanitas  
 corporalis. Sed ex q' n' d' q' b'  
 sanitas spual' e' effectus huius  
 facti. Sed solu' vltia & p'ferta  
 que disponit ad actu' glorie.  
 Nec in q' b' n' n' te subvenit,  
 vixit diuina. Sed solu' in e' ma  
 quam auxilio deficiente  
 Ergo factu' illud p'pter vtz q'  
 effectus n' d' dari nisi adulte  
 infirmis in p'ulo mortis  
 pene q'fatur. Mo' usi' d' dari  
 sumis: n' in q' b' infirmitate  
 Sed solu' vbi timet' p'ulu' mor-  
 tis. Nec in q' b' p'ulo morte  
 q' n' dat' e' v' ad bellu'  
 aut nauigantib' Vel statim

ocidendis qz eius mors no  
immet ex defectu nature:  
**S**z ex defectu ~~eventu~~ eventū  
fortune **S**emibz qz dat qui  
moxiut<sup>r</sup> esse sine aliq actu,  
ali infirm<sup>te</sup>. Quia defectu  
ne reputat in eis p actuali  
infirm<sup>te</sup> **P**ueri esse existe<sup>o</sup>  
xviii annis esse no dat<sup>r</sup> qz  
no snt infirm<sup>te</sup> puales  
tracta ex pto actuali **S**ce  
netice & ametibz esse no dat<sup>r</sup>  
qz possit aliq ~~reuerentia~~  
scto exhibere ul i iudicium.  
**N**isi habeat lucida m<sup>o</sup> valla  
in qbz scta recognoscit tur  
eis p conferri **O**pear aut  
nota qz tria qna homi a sac<sup>r</sup>  
vintoe sut excludenda s; mo.

rictes. furiosi et pueri hinc  
 Non e vngendo furiosq mo.  
 rior parus ~~hinc~~ i hor  
 sat to regerit vsus rois inqbo  
 ligata e ro sine interuallo  
 In morietib9. Bile ligata  
 e ro quo ad vsu pnciptitu  
 diez in sterneti & tlor ppie  
 dicit fatui nales Un aug9  
 maiores sut qui oio fatui  
 nascim<sup>r</sup> habeb<sup>t</sup> grossa capi  
 ta tetexaqz mebra in dysporta

*Que ptes coepe in vngant<sup>r</sup>*

**C**om dubitat Que ptes coepe  
 in vngant<sup>r</sup> Bup hor dt petes  
 pdictor Cadem in nobis sut  
 pncipia petandi. que et  
 agendi Quaprim in actu  
 consistit Bz pna agendi

in nobis tria sunt videlicet Vis  
cognitiua Vis appetitiua  
Et vis motiua Cum ergo omnia  
nostra cognitiua incipiat a  
sensu. et quod sensus in nobis  
propter se habet per se in  
hoc factum in se habet quod sensus  
sui tanquam proprie radices per  
candi in vngam Oculi pro  
visu Auribus pro auditu Nasus  
propter tactu Pedes propter  
in sensu qui est refert ad  
tactum totius corporis

**Qui extrema vntio fit**  
Tem dubitat reuerenda  
Vntio hoc factum deat reuerax  
Et videri opte Bedm Roma  
deaquino qui dat Si sepe  
quis ad morte in firmatur

sepe p̄ in vngi. Et in vna  
 infirmo nā d̄ aliq̄s bis in  
 vngi. Nisi eade in firmitas  
 vltra ann̄ p̄t̄at. Ita q̄  
 in vno ann̄ neq̄q̄ bis vngā

**Siquis infirmo nō p̄ loqui**

**I**tem si aliq̄s fuit p̄uatus  
 lingue. Sup̄ hoc d̄ papa leo.  
 Siq̄s p̄maz pet̄o d̄ sacerdos  
 venerit officio lingue fuit  
 p̄uatus. Constitutū est. Et si ydo-  
 nea habuit testes testimonia  
 q̄ ip̄e p̄maz perisset p̄ ali-  
 quos mot̄s sue volūt̄e aliq̄ si-  
 gna fac̄ p̄ tur sacerdos i ple-  
 oia que ita exrotante et pe-  
 nitente scripta sūt. Vt̄ or̄es  
 legat. Oleo q̄serto ip̄ vngat  
 Et p̄yq̄ obierit tū tetexis.

fideliby ei submisscet **I**tem  
Dubitatur Qualiter tunc monacho  
ul' tarentis aliquo membro qd e  
organy sensu quo d' d' vngi  
De tali no qd ipa loca ubi pa  
ter defertur fut in vngenda  
luz ubi viciat for' vngi s'z  
ista p ista vntoz qz talis  
non deliq' sero peccat illo  
fac' to peccat' tu si membro no  
tenuisset 7 ubi volutas re  
spensat' pro facto

**¶ Sacerdos septe d' inquire'**  
**ab infirmo**

**T**em no cu sacerdos d' vngi  
alique tuc lectis septe psal  
mis et letania tu orombz  
**C** ad uctis tuc interroget de hys  
tu d' diligen' **Primo** Utin

cedat dia q̄ fut̄ fidei ordin  
 traditor̄ eūe **Secūdo** v̄tū dōle  
 at de malis ḡmiss̄ & bonis  
 omissis **Tercio** v̄tū p̄ponat  
 ad deū satisfic̄ si ḡualueit  
**Quarto** v̄tū r̄cognoscat. q̄ tam  
 sepe offendit creatorē suū  
**Quinto** v̄tū velit dimitte v̄tū  
 qui in eū peccauerit **Sexto**  
 v̄tū extoto corde appetit olei  
 sac̄tū **Septimo** v̄tū cedat q̄  
 sac̄tū sibi dari i r̄missioē  
 om̄iū p̄ccatorū **Ad hoc** v̄tū si  
 vis neq̄. i. nō p̄t̄ v̄ndē in  
 firmo terra & devota suffi  
 ciunt signa v̄tū capitis. or̄ō  
 vel manū **Confessione**  
 vero ḡuali dicta **Quarcesos**  
 absoluat in firmū p̄ indul

gentia expressa tangendo ipm  
cu stola terbo vultus Dem  
in longat en solito more po  
stremo aspergat in fremitum  
7 habitacm ei9 cu forte facio  
Et tuc recedat. *iii. longando*

*Conduces raymundi. d.*

*I*tem raymund9 pom. qua  
de ista materia in h99 metel  
999 Null9 in longature nisi  
postulat ante Nutib9 aut  
signis aut vis in d999 ve  
ritodere q3 in anos longed  
hebu. Preppiteri palmas  
non intus sed foris longab  
Sicut d99999 q3 eas no vinge  
p999 est Quas vixit p999  
du p999999 faciebat. Si  
trabit in fremitu dolor ex

teemo sine psallimis hinc  
vngas tunc ut no moriat  
in vntus

*Nunc videndum e de qzto sa-  
cramento scz de sacramen-  
to Baptismatis*

**B**aptismus est in aqua sen-  
tentia Est ablutio car-  
poris exterior facta sub de-  
bita forma verboru Pro  
quo nota illa e vera fora  
voz in baptismo Ego bap-  
tizo te in nome patris 7 filii 7  
spus scy. Unde alexander  
tertio dicit Si qis puer in  
aqua merserit in nome  
patris 7 filii 7 spui sancti  
Talib puer no e baptisatus  
Et go layci diliget i forendi

sut in ambone De illa vera  
fora voru baptizandi pt fieri  
in quocq ydiomate sine latina  
thenthumica gallica Quia  
dñs pongo det virtute baptiza  
di sententia q̄ vobis

### **De accidentibus Baptismi**

**A**dendum e primo de acci-  
dentibus baptismi. Que sunt  
baptisimus et exorcismus q̄  
taq̄ p̄paratorius baptismo  
p̄mittit. Ut gra diuina i ipso  
salute efficacis oper. Pro  
quo Nota baptisimus e debita  
infortio hois baptisandi. De  
his que ptinet ad reliquias  
xpiana Vel e benedictio  
pueri q̄ fit an introitum  
ecclie anoz in troduat ad

Baptismu Et dicitur **Et dicitur** **Et dicitur** **Et dicitur**  
 fimus a barga q e gmuie  
 et asmg benedictio q gms  
 bndictio orby recedentibz ad  
 fidem Unde tuc dicit **Et dicitur**  
 tuc 7 e homo ad fide xpost  
 tus **Et dicitur** **Et dicitur** **Et dicitur**  
**Et dicitur** **Et dicitur** **Et dicitur**  
 demonis Ne impediat bap  
 tismu a noceat baptifando  
 Et a vo exoriso ab are q  
 e gurae ul mcepare Ina  
 bolu vt ab hore recedat In  
 dicit **Et dicitur** **Et dicitur** **Et dicitur**  
 gurare ul guratio demonis  
 In vōdo no ihu xpi pro  
 baptemismo baptifando  
 et regnando

**De vna vntoe p baptifimu**

**I**tem Nota qm In notatu truu  
q oes xpiani an baptim vn-  
guunt oleo bndicto Oxim in  
pectore Deinde inter scapulas  
Hacio est bet In pectore ba-  
ptizato vngit Et p dominu  
pmissu abiciat exerce et  
ignoracia suscipiatos fidez  
rectaz, Quia iustq ex fide viuit  
Inter scapulas in vngit ut per-  
geaz sibi spub extuat ne-  
gligencia q torpore bonas  
opatoz exerceat Quia fides sibi  
opibz mortua e in semetipsa  
Cu aut baptizato fuit vngit  
in vertice no oleo sed crisma-  
te cu quo sibi impemnt gea

**D**e supatione patrum  
Item Nota qn tu bndices

puerum tuum tu summas pro pa-  
 tribus puerum tuum tees pms  
 et no plures. et in uige eius  
 Et dnt puerum dore fide bazar  
 et pte me **Uroez** dntaz et au-  
 maria sz salutaroz angelica  
 Et hoc tu ipse puer uenerit  
 ad annos discretos **Et hoc**  
 uerū **Si** pntes pueri morietur  
 ul essent in aduertenb. de  
 hoc tuu patrem ex in iuctos  
 sacerdotem tener puez i fore  
**In Aug** Vos ante oia tam  
 uros qz mlieres qui pueros  
 in uapmo suscepiste moneo  
 Et uisitate fide iussos apud den-  
 gentisse **Ideo** qz eos p anno  
 uete ut castitate custodiat. ca-  
 ritate teneat. et an oia sym //

bolu' 7 oroz donaz ipos dorete

**De quinque necessarijs in hoc  
sac<sup>to</sup> tribuetur Baptismatis**

**T**em Nota quinque requiruntur neces-  
saria ad bap<sup>ti</sup>m. **Sec<sup>und</sup>um** Tho<sup>m</sup>  
de aquino Quoru<sup>m</sup> ~~sec<sup>und</sup>um~~ de

est no<sup>n</sup> e<sup>st</sup> q<sup>u</sup>pletu<sup>m</sup> hoc sac<sup>tu</sup>m  
Pr<sup>im</sup>o e<sup>st</sup> exp<sup>re</sup>ssio debite forme  
vol<sup>u</sup>ti a d<sup>omi</sup>no institute que est  
Hec Ego baptizo te in no<sup>m</sup>e  
p<sup>at</sup>ris et filij 7 sp<sup>u</sup>s sancti **Ab<sup>s</sup>q<sup>ue</sup>**

additio<sup>n</sup>e ul<sup>tra</sup> obmissio<sup>n</sup>e d<sup>ic</sup>tio<sup>n</sup>is  
**Ab<sup>s</sup>q<sup>ue</sup>** p<sup>ro</sup>sterato<sup>n</sup>e ord<sup>in</sup>is  
et ab<sup>s</sup>q<sup>ue</sup> g<sup>en</sup>erato<sup>n</sup>e no<sup>m</sup>is. **Qu<sup>o</sup>is**  
em<sup>o</sup> q<sup>u</sup>atuor mode<sup>s</sup> so<sup>n</sup>t vo<sup>l</sup>u<sup>ti</sup>  
violat<sup>ur</sup>e s<sup>ed</sup> obmissio<sup>n</sup>e  
ad d<sup>ic</sup>to<sup>n</sup>e. t<sup>er</sup>mp<sup>or</sup>is ul<sup>tra</sup> to<sup>n</sup>  
mutato<sup>n</sup>e. ut si ponat<sup>ur</sup> loco  
p<sup>at</sup>ris no<sup>n</sup> pot<sup>er</sup>it loco filij

no sapiete loco spū sancti  
 benignitas. Et go in quocūq;  
 ydionate baptizet no dnt pmi  
 noia appriata 369 psonis. sed  
 expssa noia psonaz. **Sedm**  
 e ~~ablatio~~ ablatio p elementu  
 aque, et nullis alteris liquo  
 fita in toto corpore. 7 saltem  
 in digniori parte. i. in capite  
**Secūdo** q illa terra inmersio  
 fiat ab uno et eod tpe qn for  
 vobū exprimitur. Ita q tñ  
 vñq puez i mergat 4 alio  
 vā proferat. i. dicat **Acto**  
 e in terra ul spealis uel  
 gnalis. **Spalis** intentio  
 e ut iste baptisandus mūder  
**Dñalis** vero e, ut face illud  
 q etiā facit **Intentio** etiā

Illis requiritur qui baptizandus  
est Sic dicendo Vis baptizari  
qui enim in viti baptizari non  
recipit factu Quid est  
fides ipso baptizandi Iuam  
adultus requiritur fides propria  
Sed in paruulis aliena Par  
uuli enim in fide carie baptizari  
Cu sit interrogatio dicemus  
Credo in deum vnde patrem  
Credo Vis baptizari vnde  
volo

**B**aptismus est triplex

**B**aptismus flammis naturalis  
Sed in igne ut mures sed  
spussit ut bta vno maia Bap  
tismus sanguinis qua baptiza  
ti sunt mures Ut innocentes  
Baptismus flammis fit in aq.

Ut in fantuli

**Q**uot sunt in baptismo que non sunt  
de necessitate sed de bene esse  
Nota Otto sunt de solempnitate  
bene esse. **Q**uod Gal. oleum ceteri  
sima tamen terminalia salua  
et flatus virtute baptismo ista  
figuntur. Verum cum patribus non  
intendunt esse sed ornant.

**Q**uestio. Si aliquis proles in  
necessitate articulo baptisatus fuit  
et non discernebat utrum esset  
masculus vel femella. Credebatur  
enim esse masculum cum esset femina.  
**E**t sacerdos baptizat eum cum  
intendit baptizando marem  
et imposuit ei nomen masculi.  
Ut cum ista mater esset baptisata  
vel non. **A**d hoc dicunt doctores

q̄ pie credendu e, q̄ baptisat  
ta fuit Et affugit rōz, quia  
error sex, v̄tute baptisate  
non impedit licet impediāt  
mateimonium // in vento

*Qualiter agēdū sit cū puero //*

**I**tem dubitat Si puer in veni  
ret et eēt dubiu an puer  
est baptizatus an non Quō  
sacerdos dicit se h̄re q̄ non  
reiteraret baptismū Et q̄  
ere puer nō manet non  
baptizatus R̄ndet q̄ dicit  
en sub ḡditōe baptisat dicit  
sic Si es baptizatus tūc non  
baptiso te Q̄ si non e bapti  
satus Ego baptiso te in nōie  
p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s s̄cti

*Si puer agit ad mortem*

tam cito q ad p[ro]p[ri]et[er]em por-  
taxi non possit

**T**em dubita[re] q[ui]d sit agendu[m]  
Si puer q[ui] nascit[ur] agit ad mor-  
tem. i. q[ui] vult mori Sic q[uo]d tam  
cito no[n] p[otes]t portari ad eccl[esi]am  
seu ad p[ro]p[ri]et[er]em **U**t baptizaret[ur]  
q[uo]d t[er]tis puer d[icitu]r baptizari a  
quacunq[ue] p[er]sona siue t[er]tis sit  
p[er] siue m[at]ris affinis seu con-  
tranea vix ul[tra] m[at]re xp[ist]ian[us]  
ul[tra] non xp[ist]ian[us] Et hoc du-  
modo va[le]at v[er]o baptizandi q[ui]  
sup[er] dicta sut[ur] p[er]uata fuerint  
in debita fo[r]ma interce[ss]e bap[ti]-  
sandi Et no[n] e[st] op[er]o[rum] v[er]o i[n] hoc  
baptismate assumit[ur] patri-  
m[us] **Q**uod si h[ec] posset bonu[m]  
ess[et] **S**i puer p[ro]p[ri]et[er]ia no[n] morit[ur]

tuc dz portari ad etiaꝝ et a  
sacerdote exorcismari Et a sa-  
cro crismate crismari. lincij  
Et cetera q̄ a layco sut p̄tex m̄  
ssa ad imple Non aut̄ effici  
ibi op̄atemi Vel op̄atret q̄  
astat et tangit puerꝝ qn̄ sic  
in bngit Cū ille puer p̄rig  
a layco sit baptisato Et q̄ di-  
cendu e t̄libꝝ m̄lioribꝝ m̄  
dilige<sup>a</sup> q̄ sint p̄munitē in-  
talibꝝ ut s̄uet debita forma  
baptizandi sup̄ dictaꝝ **I**ua q̄  
tucꝝ m̄o ḡingit sic q̄ non  
q̄suat̄ eadeꝝ q̄ debita forma  
q̄ sup̄ dicta e. tuc nō e bap-  
"sed" t̄sing. m̄exsio Et si aliqua  
m̄x m̄b stupefacta et p̄re-  
territa relaxet q̄ agitaret m̄m

Sic q̄ for̄ p̄duta nō suaret  
 sed aliq̄ de ea omittet̄ ul̄ addet̄  
 ul̄ mutaret̄ ⁊ p̄gea ad q̄fessioz  
 veniret q̄fitendo se nō tenuisse  
 debita for̄ tūc puero ḡuales-  
 cente ⁊ portari ad h̄c bap̄m̄  
 corrip̄ et em̄dat̄. **S** non  
 reterat̄ tu sit sac̄tu <sup>le</sup> reterea  
**N**ō p̄rio m̄ge bap̄tismi est  
 sacerdos et penaret̄ alius  
 quicunq̄ bap̄tizaret. **N**isi in  
 articulo m̄at̄. **I**n m̄ate si q̄s  
 suffet̄ ad bap̄tizand̄ oib̄ h̄o  
**V**ix et m̄lx **O**rdinaty ⁊ non  
 ordinaty **E**t ere pagany judes  
 hereticy bap̄tizare p̄t dūmo  
 habeat̄ in tenoz bap̄tizandi  
 saltem ad un̄q̄ v̄tatez s̄z q̄  
**B**ap̄tizans cedit̄ facē illud

q̄ ecclia fat̄ m̄ baptizando lūz  
hor non sciat ūl̄ credat h̄ta  
esse sic a xpiano fidelī t̄du<sup>r</sup>  
Et tū illa m̄tentioē gn̄ale fu-  
deus ūl̄ q̄ b̄z in fidel̄ p̄t̄ bap̄ti-  
sare Et tū ad hor̄ debita forā  
uoz̄ tū tema in m̄essione ser-  
uata sūt Et Nō q̄ p̄sbr̄ p̄t̄  
baptisare p̄nt̄ ep̄o. q̄ de offi-  
suo ē. S̄z p̄nt̄ p̄sbr̄d. Clericū  
baptisare nō d̄z. Nec laycū  
p̄nt̄ clericū Nec m̄b̄ p̄nt̄  
viro Et or̄ ē dicend̄ vulgarib̄  
in ambone q̄ illū ordinem  
teneant

*¶ n̄ puer nō baptizatus d̄z*

*sepelri in cimiterio*

**L**tem Nūq̄ puer abortiuū et  
nō baptizatus nō d̄z sepelri

ininterio siue sit maturus  
 siue in maturus. Qz si ille puer  
 abortiuus e baptisatus tunc no  
 pot ee in maturus quin possit  
 sepeliri ininterio. Qz habet  
 salte ia forma huana & vita  
 Sedo No. Si mlr aliq genuit  
 abortiuu & puer no maturus  
 tunc mlr qz suae eande lege  
 in pueris ac si peperisset  
 maturum.

Sequuntur quinqz regle de sac<sup>to</sup>  
 Baptismatis

**T**em Nota Aliqs cautelas de  
 baptisate Prima Si aqs  
 puer in fonte baptismatis emi-  
 tteret stercoxa tunc aq e effun-  
 denda. Si aut puer urinas  
 in fonte baptismate non est

turans **Quod** pt In Gertheli  
ubi dicitur Et effunda super vos  
aqua mda **Secunda** Si puer ul  
infans qui dicitur nasci partim  
egredi de ventre matris et non  
potest totus nasci tunc illa pars  
que egressa est **Si** est caput tunc  
dicitur perfundi et aspergi tribus  
guttis aque apposita in debi-  
ta forma vocis requisita ad ba-  
ptismum et tunc puer erit bap-  
tizatus **Ratio** regule Quia caput  
est membrum principalis et homine  
et in capite continentur omnes quinque  
sensus et tota potentia breui est  
in capite ergo id **Tercia** re-  
gula **Si** melle pugnata moritur  
puero in ea vivente tunc ille  
puer dicitur exire a matre et debet

aspergi 3<sup>ty</sup> guttis aque me  
 moriat<sup>r</sup> Non baptisat<sup>o</sup> d<sup>o</sup>posita  
 in debita for<sup>e</sup> v<sup>o</sup>y ut d<sup>o</sup>ct<sup>o</sup> est  
**E**t go necesse e<sup>st</sup> q<sup>uod</sup> obstetrices  
 ita hor<sup>um</sup> sint caute & tr<sup>an</sup>sper<sup>te</sup>  
 & si m<sup>o</sup> moru<sup>t</sup> puero ad huc  
 vultete tunc obstetrices d<sup>o</sup>nt sta<sup>nt</sup>  
 tim m<sup>o</sup> aperie<sup>re</sup> ob & q<sup>uod</sup> timue  
 apertu<sup>m</sup> tenere ut puer possit  
 sibi aere attrahere ne suffocet<sup>r</sup>  
 donec exider<sup>t</sup> **Q**uarta r<sup>eg</sup>la  
 q<sup>uod</sup> o<sup>m</sup>n<sup>is</sup> puer nat<sup>us</sup> qui e<sup>st</sup> i<sup>n</sup> firmo  
 ut in matre q<sup>uod</sup> s<sup>ed</sup> sibi 3<sup>ty</sup>  
 guttis aque aspergi & non  
 to<sup>ne</sup> i<sup>n</sup> mergi **R**atio Ne ex  
 t<sup>er</sup> i<sup>n</sup> m<sup>er</sup>sione moriat<sup>r</sup> **Q**u  
 q<sup>uod</sup> illud quod e<sup>st</sup> sibi i<sup>n</sup> ve<sup>l</sup>  
 tu<sup>m</sup> i<sup>n</sup> remedi<sup>u</sup>m reuertet<sup>r</sup>  
 sibi i<sup>n</sup> morte v<sup>el</sup> i<sup>n</sup> suppliciu<sup>m</sup>

**R**ecunda regula Si aq̄ baptis-  
matis est congelata. tūc ois  
puer qui e baptizandus siue san-  
siue in firmo tūc d̄z solu 3 b̄  
guttis aque aspergi Et hoc rōn  
iam dicta

**D**ubli q̄tinges ita baptisimū  
Tem dubita Si puer in illa  
parte corp̄s baptizatus postea est  
d̄ret de iure An d̄ret totus  
puer de nouo baptizari Ibi di-  
tut aliq̄ q̄ sic Et q̄ d̄z suari  
debita forma p̄us dicta. **Alv̄m**  
d̄cut 7 vider̄ michi qd̄ meliq̄  
qd̄ d̄z baptizari sub ḡd̄ione  
v̄t. **Si nō es baptizatus tūc**  
**e baptizo te In nō p̄c̄ 7 filio 7**  
**p̄no p̄ti // sari in necessi.**  
**Quod duo pueri p̄nt fil bapti //**

**I**tem dubita<sup>r</sup> v<sup>o</sup>ru<sup>m</sup> t<sup>em</sup> p<sup>er</sup> n<sup>ost</sup>ra<sup>m</sup>  
 Duo pueri possint sic bapti<sup>z</sup>  
 fari **U**t dicendo Ego baptiso  
 vos in no<sup>m</sup>e p<sup>at</sup>ris & filij & sp<sup>is</sup> s<sup>an</sup>cti  
**R**udet<sup>r</sup> q<sup>u</sup>o<sup>d</sup> p<sup>o</sup>t fieri t<sup>em</sup> p<sup>er</sup> n<sup>ost</sup>ra<sup>m</sup>  
 Et q<sup>u</sup>o<sup>d</sup> d<sup>icit</sup> t<sup>u</sup> ibi muta<sup>r</sup> debita  
 for<sup>m</sup>a<sup>m</sup> **S**ic te in vo<sup>s</sup> **R**udet<sup>r</sup>  
 l<sup>ic</sup>et q<sup>u</sup>o<sup>d</sup> no<sup>n</sup> f<sup>u</sup>erit forma ab e<sup>o</sup>  
 instituta **Q**uat<sup>er</sup> t<sup>u</sup> formam  
 ab e<sup>o</sup> i<sup>n</sup>stituta qua<sup>m</sup> x<sup>p</sup>us  
 instituit **D**ixit em<sup>o</sup> x<sup>p</sup>us **M**at<sup>th</sup>  
 vltio discipulis suis baptisatos  
 eos in no<sup>m</sup>e p<sup>at</sup>ris & filij & sp<sup>is</sup> s<sup>an</sup>cti  
 Vel ere licet ibi no<sup>n</sup> sit for<sup>m</sup>a  
 vo<sup>s</sup> e<sup>o</sup>re explicite t<sup>u</sup> e<sup>o</sup> ip<sup>s</sup>icite  
**Q**uomodo duo gemelli siml  
 tonati sint baptisandi  
**I**tem dubitat<sup>r</sup> & ponat<sup>r</sup> q<sup>u</sup>o<sup>d</sup> sint  
 Duo gemelli **I**ta q<sup>u</sup>o<sup>d</sup> v<sup>o</sup>ru<sup>m</sup> sit o<sup>mn</sup>i<sup>u</sup>m

natus adunitus alteri vtz  
tles sint baptisandi. Vel vnz  
ut ut duo Ad hoc rēder<sup>r</sup> sub  
distinctione qz ut ibi distinxit<sup>r</sup>  
dux aia ut no Si dux aia  
distinxit dz scz si e dux distinxit  
no mebroz ut puta caput  
manu pedum. Ex hoc sciet<sup>r</sup>  
qz ibi sint due aie tūc dz bap  
tisari Primo vna pars e pag<sup>a</sup>  
alia Si aut distinctio non  
est ibi tūc no dz baptisari  
ut duo dz ut vnz

*Cū aliquis in incredulitate  
baptisari*

*I*tem Nota Si aliquis Iudeus  
pagani ut saraceni qritus  
de patib<sup>us</sup> suis et de in credulitate  
sua veniet ad etate saniam

et vult baptisari et non invenit  
 p[ro]p[ri]um ne ibi e[st] aqua in qua  
 baptiset[ur] Et si tunc iste iudeus  
 ut paganus morit[ur] in ista in-  
 tentione, et e[st] firmus in xp[ist]o  
 credens t[em]p[or]e e[st] salvatus, ac si e[ss]et  
 fluvie baptisatus Etia[m] si aliquis  
 occidit[ur] pro nomine x[rist]i et sanguis  
 effusus lauit eum a p[ec]catis suis  
 ac si e[ss]et in aq[ua] baptisatus  
**Et t[er]tia nota** Si aliquis in e[ss]e d[omi]ni  
 vult rebaptisari, tunc statutum  
 e[st] in iure q[uo]d otto m[en]sib[us] debz  
 p[ro]b[ari] an[te] bap[ti]sm[um] in fide, s[ed]  
 v[er]u[m] habeat in te[m]p[or]e v[er]itates  
 et v[er]u[m] errorem iudaicum  
 dimittit[ur] voluerit

Sequit[ur] nunc q[ui]ntu[m] sac[ra]mentu[m]  
 s[ed] Confirmatio

**S**icut Baptismus e factu  
in teas ul in teancium  
ad vita 7 fide sic Con-  
firmatio e factu pugnium  
in fide Pro qd no qd clemes  
ppa dt qd baptizaty p ut ricius  
pt qfirinet aliter no eet per  
fentz xpianu q cofirmaco no  
nate. **Q**z temeritate e volute  
ob mittet **S**up qd ere dt vrbaz  
ppa m derte delicta qnta **U**er  
quid fideles p mag i posuoz  
epoz spm scm p9 baptisnu  
accipe om ut pleni xpiani  
in veniat **E**t qntu ad pepoz  
factoz **C**u em sps sctis infu-  
ditur tuc qbz cor fidele dilatat  
ad prudentia 7 gstantiam  
**7** sic confirmaco no e mag

**N**ota qui sine consensu christi  
 firmat de re dicitur semper moritur  
 ille non minus est christi quam  
 si esset confirmatus. In adultis  
 habet potestatem si se sciat non esse  
 confirmatus et non facit se con-  
 firmari et ideo sunt amovendi  
 a plebanis

**Notabile bonum de confirmacione**

**Item Nota** Si aliquis reciperet  
 dicitur quod non esset confirmatus ille  
 debet per modum confirmari et per negli-  
 gentiam per episcopum puniri

**Et quibus requiritur in confirmacione**  
 quod non sint de materia si debent esse

**J**tem Nota quod circa factum confirmacione  
 quibus requiritur quod sint de bono esse  
 Item est quod hoc factum ieiunio  
 a ieiunio debet haberi degressivo

Distinctionem scilicet **V**erum ad confre-  
mationem veniat proferte etatis et  
moneatur confessio facere prius  
ut in diu spiritu scilicet donum valeat  
accipere quod nunquam erit christi-  
**N**isi in confirmacione episcopali fuerit  
confirmatus. **S**ecundum est quod confirmacione  
mandat episcopo per aliquos prioretum  
causa testimonium qui et patri-  
um eius efficitur. **T**ertium est  
quod per eundem patrem fascia  
in dextra capiti eius circumligetur.  
**Q**uartum est quod in confirmacione si pe-  
tatur non solum licite potest imitari.  
**Q**uintum est quod terra de confirmacione  
fascia abluatur per aliquos et igne  
gubernetur ne detereat sordide.  
**E**t ibidem testimonium duplicabitur  
quod ille qui abluatur est pater

unū vōt<sup>r</sup> Et nō q̄ thomas  
 de aquino dīc quāuis muti nō  
 p̄nt exetens p̄nt t̄m q̄fiteri  
 mutibz et h̄c volūtes ac p̄  
 positū q̄fiteri 7 iō nō debz  
 eis denegari *¶ q̄firmatō*

*Quo<sup>o</sup> spūal<sup>o</sup> cognatō q̄bat<sup>r</sup> in*  
 tem nō q̄ in q̄firmatō spūal<sup>o</sup>  
 cognatō nō retrahit<sup>r</sup> nisi in  
 ter illū qui q̄firmat<sup>r</sup> 7 p̄cez  
 ac m̄ez q̄firmati. nec inter  
 t̄les p̄ stare mat̄riom̄ v̄lreig  
 aut facti nō sūt prohibitio Et  
 hoc s̄c̄ tu soly ep̄s h̄z q̄firmari

*Sextū s̄c̄ tu s̄c̄ Maximom̄*

Consequē<sup>r</sup> agendū ē de s̄c̄to  
 Maximom̄ q̄ p̄tinet ad  
 ad q̄nātoz carnalez Pro quo  
 nota Quid sit m̄riom̄ sup̄ hoc

Dicit **Joh** **Andree** **Matrimon** est  
voluntarij & legitime vite consensus  
inter masculin & feminam ad idem  
velle id est velle **De** & sic sunt  
duo in carne una ad proficendum  
matrimoniale factum. hoc itaque factum  
propositum incipit per consensus utroque  
expressum & per verba de presenti ratificatur  
& per carnale copulationem consumatur. **Et** dicitur  
matrimonium quod minus minimum  
est officium maris quod officium mulieris  
sive maris plus apparet in  
**matrimonio** quam viri. **Et** ideo  
potius dicitur matrimonium quam primogenitum  
quia mater plus occupat tunc  
prolem quam pater  
**Et** ideo potius dicitur a matre  
quam a patre **||** **trimonium**  
**Et** quatuor sunt matrimonia ita una **||**

**I**tem No<sup>m</sup> quorū sūt de esse  
 veri & legitimi matrimo<sup>nij</sup>  
 Quoru si vnu de est possit  
 fieri in stacia ul de fraudaco  
 vni illoz **P**rimū ē tā effides  
 vtrūq<sup>ue</sup> q<sup>ue</sup> sensu amay p<sup>er</sup> vā de  
 p<sup>ri</sup>m ex p<sup>ri</sup>ssy **S**cdm ē causa  
 materialis vtrūq<sup>ue</sup> p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>etate  
**T**ertiu ē tā forlis vt sub  
 aeraao & bnductio **L**inu est  
 tā final ut prolis procreatio  
 & fornicacois evitatio

*Quæ tria sūt ornamenta p<sup>ro</sup>p<sup>ri</sup>etate*

**F**idelit<sup>as</sup> Annulu<sup>s</sup> i<sup>n</sup> digito **H**o<sup>m</sup>  
**L**ile i<sup>n</sup> pectore **C**orona i<sup>n</sup>  
 capite **P**rimū sūt op<sup>er</sup>is p<sup>ri</sup>uitate  
**S**cdm sūt s<sup>er</sup>uicute affecty  
 q<sup>ui</sup> i<sup>n</sup> pectore ē affecty **T**ertiu  
 i<sup>n</sup> dicat q<sup>ui</sup> templato<sup>r</sup> claritate

Quia in capite e pspicacitas  
intellectus

*Et incestus fit an in memom  
diuidit contractum*

**I**tem dubitat<sup>r</sup> utru in testus  
quo quis cognos<sup>r</sup> sorore a  
aliq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> sagbinea vxore sue di  
uidet memom **S**up hoc d<sup>r</sup> **Thos**  
de aqno Si aliq<sup>o</sup> cognoscat so  
rore a<sup>o</sup> aq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> sagbinea vxore  
sue ceteris t<sup>o</sup> ea inq<sup>o</sup>to q<sup>o</sup> du  
sero infra s<sup>o</sup> in scdo Si an  
conitu mex ul ere p<sup>o</sup> p<sup>o</sup>sa  
lis oportet memom separi  
con diffim<sup>o</sup> te q<sup>o</sup> tracte **V**nde  
in p<sup>o</sup>nali rono Qui scienter  
duas sorores ul m<sup>o</sup>ez q<sup>o</sup> filia  
sero amica q<sup>o</sup> nepte **W** **Thos**  
torstex coguit p<sup>o</sup>petuo t<sup>o</sup>ced<sup>r</sup>

quingio **E**t totu dntu pcedes  
 intelligit de eo q an gtractu  
 mxiom cogit q sag nea ux  
 ris sue **S**i si p mxiom con  
 tractu q gsuatu hor fat ex ca  
 su q ignoratia tue no dz tō  
 separi mxiom **S**i vix amittit  
 ius petendi debitu. nō pō pete  
 sine pito **E**t si ipa gsenferit  
 abstineat ppetue a totu **E**t si  
 ipa nō gsenferit. tue ipa pe  
 tente reddat ei totu qz ipa  
 tue nō e qntu ad iura tho  
 ralia recipiend **S**i tu es ma  
 ritus eius et te ozt reddere  
 iura carnis ipa postulate.  
**E**t p<sup>a</sup> p ipa doleat de pito  
 qz den mlm offendit **P**ost mō  
 tem vero uxores vix dz omo

mane absq[ue] spe q[ui]ng[ue] Nisi  
tu eo dispenser[is] p[ro] fragilitate  
sua q[uod] timet[ur] de illicito coitu  
Si aut[em] sine dispensac[i]o[n]e h[ab]it  
penat co[n] statutum e[st] in illud  
m[em]or[um] non e[st] separandum  
*Quodcumq[ue] sunt i[n] pedim[en]ta q[ui]  
i[n] pedunt m[em]oriam co[n]hend[unt]  
& dicuntur retractum*

**Q** Reparet in h[is] metris Ex  
ror Conditio. votu[m] cognat[i]o  
no Crimen. Cultus dissipat[i]o  
tas. vis ordo ligamen hone  
stas Si sis affinis. si forte co  
re nequib[us] hoc facienda ve  
tam quicta uicta retractat  
Quat[er] in principio **Exror**  
Per hoc no[n] q[uod] dux e[st] exror in  
matrimonio s[ed] exror p[er]sone

et error fortue Error q̄litate  
et error q̄dicioe Ut qm̄ aliq̄s  
putat ee nobilis qui e igno-  
bilis. et ille solu impendit  
matrimoniu & alij tres non

**Conditio** Ut si quis dicit ego  
duda te in uxore si dabis mi-  
thi centu maras denariox  
Vel si p̄mibz meis e placabile  
Vel quicqz matas legitima fiat  
exp̄ssa tue no stat m̄xim̄ co-  
tractu si volunt **Votum** :-

Ut si aliqz votu solemnizat  
p̄ susceptoz sacri ordibz ut p̄  
confessioz religioz ad certa x̄glaz  
for ad manz illiqz qui pt ac-  
cipere **Quia** p̄fessioz & isti duo  
modi ducunt matrimoniu  
um contractum **Cognatio** :-

Pro qd nō 4 terx e cognatio  
sz carnalis q extendit<sup>r</sup> vsq  
ad q̄tu ḡdu tm ut duxat  
in eoria hoim vt fiat ḡdub  
gputare Quia zm canones  
in linea audente sic pater  
z m̄r fut in p̄mo ḡdu Aug  
z aua in sc̄do Proaug et p̄  
aua in tertio Abauis z  
ab aua in q̄to Sz in linea  
Indente sic gputat<sup>r</sup> qd filius  
z filia fut in p̄mo gradū Ne-  
pos kinzsim z nepte kinz-  
torhter in sc̄do Pronepos  
kinz kinztorhter z p̄neptis  
kinz kinzsim in t̄tio ḡdu Ab-  
nepos z ab neptis in q̄to ḡdu  
Et p̄r quāz tale cognatioez  
ex institucōe ecclē phibetur

materiam **S**ed Cognatio spua-  
 lis q̄ ḡtrahit̄ in sac̄<sup>te</sup> Et in  
 bapmo 7 i gfirmatō Et illa  
 spualis cognatio q̄ad huc ē  
 ter<sup>ra</sup> **N**ā p̄ma cognatō spual<sup>is</sup>  
 q̄ ē int̄ p̄ter spuale 7 filium  
 spualē **S**eda d̄<sup>r</sup> **C**ompatex-  
 m̄tas q̄ ē int̄ p̄ter spualem  
 bap̄t̄fati 7 carnale **E**cce  
 d̄<sup>r</sup> spual<sup>is</sup> fermitas q̄ ē int̄ filiu  
 spuale 7 filios carnales ip̄is  
 p̄ter spual<sup>is</sup> **E**t q̄<sup>is</sup> h̄az̄ impe-  
 dit m̄xiom̄ cōn̄hendi, 7 d̄xi-  
 unt ḡtractu **I**ta si carnales  
 filij p̄p̄ ip̄az̄ ḡpatex m̄tatem  
 sūt nati **U**t voluit quid̄ **A**ttē  
**N**ōnd̄ ē q̄ sine aliq̄ dubitatōn̄  
 tenend̄ ē 7 sēs filij duoz̄  
 ḡpatrum sive an ḡpatex m̄ter

siue post nati sunt legitime  
inclinoma<sup>n</sup> copulari possunt  
Excepta ista persona quae mediate  
parentu<sup>m</sup> e<sup>st</sup> ad opaterintate quae  
illa persona nunquam potest copulari  
aliqui filioz<sup>um</sup> patris sui spiritualiter  
Ut habet<sup>ur</sup> in tertia<sup>distinctione</sup> p<sup>ar</sup>te q<sup>u</sup>o<sup>o</sup>  
Sunt quibus putatur e<sup>st</sup> non dicitur et  
est primo de cognatione spirituali talis  
primo. Tercia cognatio e<sup>st</sup> legalis  
ut pueri adoptiu<sup>m</sup> ut sunt con-  
tractu<sup>m</sup> in legitimis pueris Et  
non in thoz<sup>um</sup> de aquo Adoptio  
e<sup>st</sup> extraneae persone in filium  
et neptem Et deinceps legit-  
tima assumptio Ut habet<sup>ur</sup> distinc-  
tione<sup>m</sup> q<sup>u</sup>o<sup>o</sup> tertia  
**Sequitur<sup>r</sup> reale de cognatione  
spirituali**

**I**tem Nota aliquis reat de cog-  
nacione spirituali Ex quo prius

dictum est de ea puta

**Prima regula** Si ego vix  
leuo aliquis de fonte baptismate  
tuis no pot ducere mea uxore  
me moriente Ratio qd ille  
e filius meus spiritualis & uxor  
mea mater eius modo non  
e licitum aliquis ducere uxorem suam

**Secunda re<sup>a</sup>** Inter patrem meum  
baptisatum leuantem no continetur  
cognatio spiritualis Quia  
in Thoma inter uirum  
leuate pueri & uxore eius no  
continetur aliqua cognatio & ego  
nil prohiberetur quoniam uir et  
uxor eius sicut aliquis de sacro  
fonte leuent **Terza regula**

**S**i uxor mea alius puerum  
de fonte leuat anq̄ conuolat  
meū tūc meēz illū puerū ux-  
ore mea defuncta possū h̄ere  
in uxorem **S**i aut̄ p̄ḡz meū  
conuolat et una caro effertisq̄  
aliq̄ filia leuat **H**ec ē enī  
filia mea sp̄ualis Et go tū  
contrahē non possū

**2<sup>a</sup> reglā** **S**i aliq̄ m̄r le-  
uasset puerū uxore mee nō  
de me genitū **S**i de uxo p̄dite  
p̄ḡobitū uxore mee eandem  
possū q̄ducē in uxorem

**2<sup>a</sup> rēa** **S**i aliq̄s laycus  
baptizat baptismo n̄r̄i t̄l aq̄z  
puella ille tū ead̄ conuolat nō  
p̄t ut h̄et̄ 30. q. ca. **S**i si cō-  
tractū fuit matrimon̄ inter

74  
eos non e sepand **Sexta re<sup>a</sup>**

¶ q pater acite pt acupe filia  
opateris sui Nisi illa sit p qua  
opaterinitas est contracta

**Septia re<sup>a</sup>** ¶ filio sacerdote  
no pt conbré qua pr suo bap  
tizat Nec filia sacerdotis pt co  
trahé in ea que pr baptizat  
Qualit aut cognaco in ofirma  
con detm e pub pones **Lo** sa  
cramento **Tuc** dt dt in metris

**Crimen** Circa qd e nonnd  
¶ nely durat in unxiom qua  
pub polluit p adulteriu Nisi  
pub p acta pma publica de  
tali adulterio Et eria nihil  
in morte vixi machinata  
e ul ere conuete vxo fidem  
adultere no det se suscepturu

eam in iugum sibi Si uox eius  
superuenerit her hinc ead 31. q. 1<sup>a</sup>.

**Cultus disparitas** **Enchiridion**

**Nota** Si alius xpianus unam  
iugem infidelem quertet  
ad fide altero iugio in infi-  
delitate permanere Et ille eff-  
ectus fidelis non uult cogitatione  
plus quam infideli tunc ne  
pertrahat equeris ad infideli  
Vel ad aliud partem fideo licet ei  
aliud meritorium pertrahere Si  
aut ille infidelis qui sic per-  
manet in infidelitate est gub-  
ernans / pub / ille / effectus fidelis  
gub- illud meritorium tunc reddit  
ei deuota per iugum Si uero  
fidelis aliud meritorium pertrahit  
antiquus alter uertetur tunc in pena

in fidelis adicit. qd no possit  
 conhe' Tunc consequent' ponit  
**Ubi** Circa q nota & osensio  
 coacty absolute p vim non  
 efficit inriom Si salte non  
 osequit' voluntaria copulato  
 raxms licet et qd copula  
 tiones sint facte ante coattoz  
 tu aduc p osensu coattu p  
 vim no sit inriom Iua  
 inriom 2m quitoz xpi et  
 etie q fit 2m libertate amo  
 ris. 7 go inriom no pt fieri  
 p osensu coattu Sic nec bap  
 tism' Tunc dicit in metes  
**Ordo** Circa q no p tres ordi  
 nes maiores vi3 Subdia  
 conaty dyaconaty 7 psbite  
 raty impediatur matrimoniu

Conhend q̄ua le<sup>r</sup> in decretali  
de subdyacono q̄ e<sup>t</sup> minig int<sup>r</sup>  
p̄dictos tres qz subdyaconis  
aut siue hōi<sup>r</sup>z inter fecerit siue  
nō mxiom cōhē nō p̄t Sic  
sacroz canōim tēfua demonstrat

**Ligamen** Circa q̄ nō q̄  
ter<sup>r</sup> e<sup>t</sup> ligame q̄ i<sup>n</sup>pedi<sup>t</sup> mxi  
mōiu<sup>m</sup> Prīm e<sup>t</sup> cōi<sup>n</sup>ctō mxi  
mōial tu vna i<sup>n</sup>pedi<sup>t</sup> cōn  
hend tu alia sūt p̄z in q̄eto  
de sponsa duoz Bōm e<sup>t</sup> votu  
p̄fessio<sup>n</sup> p̄ qd ligat<sup>r</sup> religios<sup>o</sup>  
homo ad reddendu illud qd  
vovit Tertiu e<sup>t</sup> ligamen  
ordinis sacri viz subdyaco  
nary diaconaty i<sup>n</sup> p̄biteraty  
**Honestas** Circa qd nōndē  
i<sup>n</sup> nocētiā p̄p̄a d̄m̄m̄t<sup>r</sup>

sponsalia inter adultos **Si**  
 p<sup>o</sup> sponsalia contracta in veta  
 e sponsa an carnale copiaz  
 inximorum contracti fuisse for-  
 mata Vel leprosa ut muti-  
 lata Unde de forimis fuerit  
 Vel ocm q<sup>o</sup>mississe ut nasci  
 ul mag ul palitura **Si sis**  
**affinis** Pro q<sup>o</sup> no Affinitas  
 e proximitas psonaz ex car-  
 nali copula venies, o<sup>o</sup> raxes  
 parentela & impedit mxiom  
 ead non Ut q<sup>o</sup> s<sup>o</sup> proximitas v<sup>o</sup> s<sup>o</sup>  
 ad q<sup>o</sup> tu ydu **Si** ipa affinitas  
 salte pcedit mxiom **Un** Bregel  
**Porro** de affinitate qua dicit  
 parentela esse q<sup>o</sup> ad unum  
 ex pte uxoris sero q<sup>o</sup> ex pte  
 vni ad uxore ptinet man<sup>o</sup>

festusia **R**atio e qz zm duaz  
suz ego et uxor mea caro  
sua p ferte michi et illi et  
mea z pntela p mqtas vna  
efficit **Q**uo ita ego z soror  
uoris z uoris mee in pmo  
gdu eris filius vero eius in scto  
gdu erit a me neptis in ter  
cio p neptis in qto **C**u em  
oibz contrahere no audeo **I**m  
**N**ota ita hor **S**i de ra uxore  
prie tui natus es nullaz q sag  
vna uxore poris tui hre  
potere in uxore **U**t her dicitur  
tuo terefia qnta quon sda  
**I**m **N**o **Q**uis tu mxe z filia for  
mratz e ignoreate mxe de  
filia z filia de mxe **I**lle imp  
atcipiat uxore **M**ater vero

et filia Si voluerit accipiat  
Si aut hoc stierint ipse fe  
mine tunc est absqz marito  
perpetuo maritat e ut ultimo  
dicit in metris

**Si coire ne-**  
**quibus** Circa qd no qd bis  
impoten coeundi qtingit duo  
bus modis Quia ut ex causa  
in trisera et nali Vel ex ca  
ex trisera et accidentali que fit  
p maleficiu Et qd talis pt  
aduc ee dux Quia ut est  
tpalis cui pt subuenire tunc  
nullo horz soluit matrimoniu  
Aut e perpetua et tunc soluit  
matrimoniu Ita qd ille ex  
co pte allegat i pedimentu  
provenies ex ca in trisera  
et nali s3 ex frigiditate

petue marcat absq̄ spe qu  
gu **A**lius vero imbat cu ve  
lut in dno **S**i aut hoc impe  
dimetu proueiat ex ta acci  
dentali in ipso vno tuc no  
manebit petue absq̄ spe  
qugu **S**i ipis ambob9 sz ta  
vno q̄ mueri dat licentia  
ad altera quendi copulam  
**N**o cognoscendu aut utrum  
tū impedimetu sit petuum  
ut non **E**tia tps detimatu  
adhibet viz tps triem9 .i.  
3b9 ann9 In q̄ fidelit' ex vtraq̄  
pte dederim opam carnali  
copule implende **I**n veritat'  
mrimom no ee q̄suatum  
tuc iudicio etae dissoluitur  
**S**icuti **N**ond **S**i ex p̄gstitur

qd illud impedimetur qd puet  
 ex causa in remota et nali  
 euamuerit p alioq tps p9 tene  
 miu. i p9 tres anos Ita q ex  
 eret coplaz carnale tu vna  
 alia tu ille equiso pellend9  
 e ad pma Si aut illa prior  
 impotera puet ex maleficio  
 i cessabit p aq tps p9 duozau  
 fitu p9 tene miu Ita q tu alia  
 conhit i coplaz carnale exeret  
 Ille no e pellend9 equiso ad  
 pma Et manebit tu scda Si  
 ipa conhit tu alio zm placitu  
 eius nec oia duta de impotea  
 reuendi Prohibent in qto  
 decretis de fa. et mal.

**Quibus temporibus copla  
 matrimonial sit interdita**

**I**tem Nota q̄ top̄la meumo.  
Imalis h̄ȳs t̄p̄ib̄ ē int̄ dictu  
v̄l̄ 3̄ A septuagesia vsq̄ ad  
ortana pasche Et 369 ebdoma  
dis an̄ festu Joh̄is baptiste  
Et ab aduetu d̄i vsq̄ p̄ḡ ep̄n̄az  
h̄ȳs t̄p̄ib̄ inhibitu ē imp̄ias  
tebeac̄ 4̄ si fitm̄ fuit sepe  
rent̄ ad t̄p̄ḡ quo ad thorum  
Ut p̄nteat̄ 2̄ p̄m̄az aget̄ In p̄a  
Nec exore d̄uc̄ n̄ quigra  
fac̄ q̄d̄ca<sup>li</sup> t̄p̄e que n̄re posse  
ullo m̄o arbitore

**I**tem Nota q̄ t̄p̄e or̄is ab amplexibus  
s̄t̄ abstinendum

**I**tem Nota q̄ t̄p̄e or̄is ab  
amplexib̄ est abstinendu  
Et p̄z̄ indec̄etis distim̄tioe  
Tricesima tertia q̄t̄o t̄t̄ria

Ubi dicit **Quate** frater **bazis**  
 Quoma quicqz uxori debitu reddi  
 vacari no pt ocom **Nec** de ar-  
 mibz agm gmede' ergo **Sile**  
 aug<sup>9</sup> sup hoc d' xpiano **Cuz**  
 uxore sua aliqu' querrit liz  
**Et** in ppe dies passiois et u-  
 uimoxu no nocet liz ipm  
 querrit Quia a licit etiam  
 abstinendu e ad ipb ut faciliu  
 impetrari possit q postulat  
 Quia **Brevo** d' **Vir** tu uxor  
 ppia dormies nisi lotu aqua  
 etiaz m'ice no dz q ipa ad  
 m'eto quig' sine voluptate  
 carnis fieri no pt **Ideo** ab in-  
 gressu sacri loci e abstinend  
 q voluptas sine culpa ulla  
 ten' esse potest

*¶ vir interdū p̄t aliunde for:*

**I**tem m̄lic // m̄lic  
In infirmitate coarcepta nō  
valuerit viro debitu reddē tūc  
bonū eſſi Si vir sic p̄manet  
et abſtinē vacaret Sz si non  
p̄t tūc nubat aliunde modēate  
Non tñ infirme m̄licū opem  
ſubſidy ſubtrahat quā infir-  
mitas petit *¶ In aug⁹* Cōgritudi  
ſemp̄ e conſulendum

*¶ m̄lic p̄t abire viro exiſtente*

**I**tem femina nō cogi d̄t cum  
ſine marito viue' niſi deſint  
ſineaxi Atq; ſi ille ſine venit  
oculte non deneget illy

*¶ ſe nō ducet prius deſpon-*  
*ſatam ſeatei ſuo*

**I**tem *¶* Belafiq̄ pp̄a dicit

Quis de sponsauit aliq non  
pueritate articulo mortis Sic  
q ea adhuc no cognos Tur  
se eius sponsi no pt ea ducere  
in uxore

*In septem casibus no licet viro  
dimittit uxore fornicantem*

Item dubitatur utrum liceat viro  
dimittit uxore quo ad toru  
tm, et non q ad cohabitacionem  
Nisi possit fornicatores probare  
ppr fornicatores Ad hoc unde  
Secdm Thoma de aquino sic di  
cens Quid gressu uxore dimi  
ttit pp fornicatores Et hoc in  
pena illius qui frangit fidem  
in fauore illius qui obstat fi  
dem et no sit asseruit ad red  
dendu debitum ei q no sua fide

**L**etipuit in septem casib9 in quib9  
non licet vreu dimitte vxore  
fornicante **N**ec qo ad thozuz  
nec quo ad cohabitatoz **P**riu  
**S**i ipe vix sile fuit fornicatoz  
**S**edus si ipe ofensit vxori fuer  
ppter fornicate ul ppter munus  
**T**ertio **S**i mltx vreu suu mor  
tuu receder ppter euz longam  
absentiam alteri nupsert  
**Q**uarto si latent ab aliq sub spe  
viri lctm sub in teante est  
cognita **Q**uinto **S**i vxor per  
aliq vi fuit oppssa **S**exto  
**S**i recedunt ea sibi p9 ad  
alterum ppetatu carnaliter  
eam cognosces **S**eptimo si mei  
memio in infidelite qteato  
vix dederit vxori libellum

81  
repudij Et uxor alteri non  
pserit tunc enim se uxor conuolat  
tenet eam uix recipere

**Q**uod scilicet impie non sunt benedicende

**I**tem dubitatur circa hoc impie  
sunt benedicende Ad hoc respondeo  
quod in 2<sup>o</sup> Thoma de Aquino  
qui dicit secundum memoriam quibus  
in se consideratu tunc habet aliquod de-  
fectu facti quod non habet plena  
fecunditas Et non sit una uirginis  
Sed et in xpo et in eia Et non  
habet defectu benedictio a sanctis impie  
cor tollit Sed hoc est intelli-  
gendum quod scilicet impie sunt  
ex parte mulieris corrupte Si  
enim uirgo conuertitur in uxor  
qui alia habuit uxorem  
Nullomodo impie benedicet

Si aut corrupta nubet sedulo  
impiae no bndicem<sup>r</sup> ppter  
defectu sac<sup>ti</sup> In Joh<sup>is</sup> Andree  
Et **S**ede impiae no fut bene  
dicende ne pteraco<sup>r</sup> fiat in  
iuxta sac<sup>to</sup> Et si aliq<sup>s</sup> sac<sup>er</sup>  
dos eos bndixerit suspendat<sup>r</sup>  
a bnficio & officio sediq<sup>s</sup> apli  
te pntet<sup>r</sup> Et habet in q<sup>to</sup>  
libro de secundis

**¶** Otto fut g<sup>ra</sup> d<sup>a</sup> **conuato<sup>r</sup>**  
**¶** 7 septē **q<sup>dem</sup>na buntur**

**P**rimi fut qui tu sanguis  
aut tu monialib<sup>9</sup> conbit  
et ita sub palio vita finit  
**S**edi fut qui more impeduit  
bona opa face<sup>r</sup> & recte viuere  
**T**ercio fut qui exorando mali  
cose viuunt sic lupp & s

carnis ratty 7 mus gallina et  
 milug **¶** Icti fut qui adultera  
 qmittit 7 sine debita satisfac  
 tione decedant **¶** Iim fut qui ste  
 rilitate procurat ul gceptim  
 in utero pmit **¶** Sexti fut q  
 m fames opprimut aut mauro  
 ut moriant nris tingunt  
 Vel no solite custodit **¶** Septi  
 fut qui pueros suos nris bn  
 educut 7 non debite torripunt  
 ul malu xpm pber aut res  
 male qstitas in hereditate **¶** Aliquid  
**¶** Octavi fut qui suat dnta  
 raritate fide in violabilem  
 et actu mximomiale in orby  
 detentem Et tm hy salui ext  
**De Septimo Sacrameto**  
**Ordinis**

**R**estat nunc de septimo  
sacramento scilicet facramento  
ordinis Pro quo nota ordo  
Secundum Hugonem de sito vito.  
re est signatum quoddam  
in quo ptas ppualis reatit  
ordinato et officiu

**D**e proprietatibus ordinandaz  
Item Nota Qualitas ordi.  
nandorum consistit in duo.  
bus vitz in faciend et quitad  
Pro quo nota Sic sunt or.  
dinandi faciend scilicet q ordi.  
nandus sit In moribus pudi.  
tis in habitu Modestus cibo  
et potu Moderatus appetente.  
quibus non eminent literat.  
mansuetus et modestus. ton.  
suram deferat clericales.

Quis hospitiis doctor in pre.  
 Diaconus **C**orrector uirorum  
 per uirgam discipline **E**x  
 emplu pbeat bone uite et  
 bone fame **R**esidencia ha  
 beat in curia sua ul beneficio  
**U**nica habens beneficium suffi  
 uat curam curam **B**onus sit  
 gubernator familie **H**er  
 aut sequa sit ordinando  
 et ordinate uitanda **O**mbus  
**O**me terime pti modis **N**o  
 litigiosus **N**on cupidus **N**o  
**N**on negotiator **N**on exer  
 ceat venatores clamorosus  
**N**on cohabitet mulieribus **N**o  
 sit in fabulis et ynestionibus  
**N**on inter sit spectaculis in  
 honestis **N**o inmiscet se

staxibz negotijs Non intendat  
faculatoribz & hystoriombz No  
sit tabernaxiq Noxas rano  
uinas no negligat **Iustim**  
iudiciu no vendat **Ena** ra  
pacta non tu partu distri  
buar Non sit apostota **Ner**  
ex gmaty **Ner** suspensy **Ner**  
uereglaxus Non sit smoni  
arus in ordme ut **in ficio**  
**Ner** solemniter penites **Ner** oia  
probant **extra p totu decretu**

**Qualiter recipiendi ordiez**

**dm se hnt et esse dispositi**

**F** Tem Nota qd iste cautela  
fuit suande an susceperet  
ordinis vitz & se quisqz p q  
p offesioz paret in pto mor  
li non accedet **Prima** ton

suam no negligat **N**llus  
 ordinet nisi ex amario  
 pcedat Non accipiat sil  
 innoces ordines cu subdia  
 canatu **N**ec est duo sacri or  
 dines sil **S**z gradatim per  
 saltum **N**llq accipiat ordi  
 nes ab alieno epo nisi per  
 licentia diocesis **S**ine titulo  
 nllq procedat **N**llq ordinet  
 nisi vobis 7 pntaty **M**issam  
 in qua ordinet tōr audiat  
 tangat oia que fut tanje  
 da. **U**nusquisqz in ordinaon  
 sua reuim 7 tpris ggruis  
 ordinet talia **H**ec aut sunt  
 impedimeta que ordmand  
 impedunt **P**rio In cognitio  
 Non en, ordmandi sunt

Ignori & bigami Corpore uicari  
De illegitimo thoro nati serui  
obligati

## **I** De etate sacerdotali

**T**em Nota Triplex est etas  
sacerdotalis. **1** Perfecta. octi-  
**2** prima Perfecta etas est spatium  
xx annor et de hac etate solu-  
mo uiri debent psbueri reli-  
giosi. **3** Ut mochi & magis distac-  
ti & apti ad diuinu cultu. Per-  
fecta. **2** uero etas est spatium  
24 annor oplete et de hac  
etate uiri psbueri laicales  
& imo periti. **3** Perfectissima  
uero etas e spatium triginta annor  
et illa etas supra e ab etate x-  
luna illa etate xps cept pdicare  
**Unde Gregol** Cum sacerdotis

Dignitas alyb videat Dignita<sup>ly</sup>  
emineret Ita q<sup>o</sup> quiscuq<sup>ue</sup> or-  
dinatus e tuctus se imitandu  
ostendere d<sup>o</sup> ex<sup>o</sup> suo nlli  
notere Et vita sua potius

maleat opponē suoz subretoz  
Cui<sup>us</sup> tm vita despicit restat  
ut p<sup>ro</sup>dicatō e<sup>ius</sup> q<sup>uod</sup> demp<sup>ro</sup>natur

**I**tem dubitat<sup>ur</sup> utru<sup>m</sup> ep<sup>iscopu</sup>s  
sient in dignu ordinans  
penet m<sup>o</sup>rte Ad hoc r<sup>es</sup>pondet<sup>ur</sup>

Et sic r<sup>es</sup>pondet<sup>ur</sup> Thomas de aquino qui  
dicit Infidelis e d<sup>omi</sup>no suo qui  
mittit e<sup>um</sup> m<sup>is</sup>teru in digno

Nam meli<sup>us</sup> est paucos m<sup>is</sup>ter<sup>os</sup>  
ros h<sup>ab</sup>ere bonos qua<sup>m</sup> multos ma<sup>l</sup>os

**G**ile<sup>us</sup> in tertio de ceteris  
de prebendis et dignitatibus  
In Notennu<sup>m</sup> Tertiu<sup>m</sup> dicit<sup>ur</sup> Gra<sup>ti</sup>

ne nimis est et absurdum  
q̄ quid etiāz plati Cum  
possint viros idoneos ad ec-  
clesiastica beneficia promo-  
uere non p̄mouent Sed bñ  
in dignos promouet p̄pter  
fauore dotalium in quibz in-  
ter moxū honestas nec bñz  
suetia suffragat. **On Greg.**  
Dens procul dubio offendit  
**Si** ad sacros ordines quisq̄  
non ex merito sed ex fauore  
q̄ absit Aut ex venēbilitate  
aut datione prouehit. **Unde**  
**Ambrosij** Sacri ordines nō  
sūt pro emendi nec vendēdi  
**Sile** Nec cura pastoral' aut  
aliqu' etiā tu bñficiū ē emēd-  
ūl vendēdum.

**De Continentia Cleruorum**

**I**tem 2<sup>o</sup> c<sup>o</sup> Contine<sup>a</sup> Cleruoz  
 p<sup>r</sup>ipit<sup>r</sup> Ob seruanda e<sup>t</sup> talis  
 ratio scdm q<sup>o</sup> h<sup>er</sup>et<sup>r</sup> in decretis  
 dist<sup>in</sup>cton 32 Leo p<sup>a</sup> 2<sup>ua</sup>  
**C**onm sacerdotu tam ex cellens  
 est electo ut illa que in alijs  
 mebris ecclie iudicant<sup>r</sup> ad  
 culpam In ipis in p<sup>r</sup>sbiters  
 h<sup>er</sup>et<sup>r</sup> illicita Cu<sup>m</sup> em ex<sup>o</sup> de  
 ruz ordiez q<sup>o</sup>statut<sup>r</sup> liberum  
 in here<sup>t</sup> soneti imp<sup>r</sup>iaz Et  
 pro eduon filioz in ad de  
 monstrand<sup>r</sup> puretate p<sup>r</sup>ste  
 g<sup>o</sup>me<sup>t</sup> tur nem<sup>o</sup> in sacris  
 ordinibz ex<sup>o</sup>steti q<sup>o</sup>redit<sup>r</sup> so  
 cietas imp<sup>r</sup>iaz Nec sub dya  
 conis carnale q<sup>o</sup>mbiu q<sup>o</sup>redit<sup>r</sup>  
 Et causa h<sup>o</sup> est Indicia sacoz

dotalis ut libere tunc diebus  
possint oroni vacare Unde  
**Beda** Sacerdotibus ut semper  
valeat altari assistere semper ab  
uxoribus abstinent Semper  
castitas obseruanda precepit hoc  
ex loco et intelligendum Unde  
**Stephanus** papa **Aliter** hanc se tra-  
ditio eorum orientalium **Aliter**  
hanc se tracone eorum Nam eorum  
sacerdotes sunt subdiaconi atque  
diaconi uxoribus copulantur  
**Itaque** aut eorum nullo sacerdotum  
a subdiacono usque ad episcopum  
licentia hanc quingui sortiendi  
quod nisi fecerint ab eorum officio  
remouentur **Cum** ex quo **Calixtus**  
papa hanc distinetur .22. Con-  
turbat hanc penitus induit

87

**U**nde **A**lexand' **p**idus **P**re-  
cipiendo mandas ut nllq' mi-  
ssam audiat p'sbiteri quem  
sit indubitanter gubnam  
h'c ut in te ductam m'here  
**U**nde **G**reg. **O**fficium **s**imoniaci-  
coru' & in fornicatione iacentiu'  
sicut nullo mo' recipiat et  
q'ntu' potest t'les a sitis mi-  
sterijs ubi oportum fuerit  
prohibeat **P**ro quod lota  
q' in domib' p'sbiteroz non  
debet morare susperite p'sone  
ut pulchre m'heres ut amille  
extranee **S**z solu' sorores et  
filie soroz suaz **U**el filie  
fem' ul' neptes p'sbiteroz  
ul' p'ntes p'ri et y'nar' oes  
q' sanguinee s'nt lineam

transuersate usq; ad fidem q;  
dum inclusive Per lineam  
vero ascendente ut descendente  
usq; ad q̄tu gradū Et e rō  
luna sed q̄ n̄ale non mittit tu  
tibi verxi suspicio Non tñ  
d; r̄lexu h̄e in moderatam  
familiaritate adu; tu eū sang.  
vimeris v; osculando ut caput  
in gremio eū ponendo et p̄r  
coram h̄orib; Ne ex hoc v̄rib;  
ūl q̄temptibilis habeatur Et  
enā non temptatio eū apphen.  
det S; tñ nō Si aliquis p̄br  
nullaz ofanguinea possit h̄e  
in domo sua tuc accipe p̄ ali  
enam senem ut lippidens  
orlos h̄ntes ut q̄uis alio de  
formem de q̄ nō h̄et suspicio ad  
ultery

88  
¶ *psbiteri debent credere*

*hospicia*

**I**tem Nota psbiteri debent esse  
hospitales Saltem qui hnt  
pria ho . . . spicia Quia dnt  
pstatre qmoda hospicia misere  
et puta Scolaribus ut alijs suis  
xpi primom no hnt et hor  
dnt face pro eoz posse. i. scdm  
exgentia ipoz suoz bnficor  
Quia sctg Innocentius dicit. dy  
tinton Sexagesima qone  
pma ¶ domo clericor debz  
esse omibz gnis Gra Aptus  
ad Thimothem Exerte ad  
pietate tempm Nam corpal  
exercitatio quid 7 modicu  
valet vtilis e aut est pietas  
ad oia hns in se pmissios  
vite que nnt e 7 in futuro

Ena q̄ debet hospitalis esse  
et p̄ h̄m̄ exim de abra.  
ham & loth qui p̄pter quod  
hospitalis erat anglos re-  
cipere meruerunt

**Quot p̄bri d̄nt subuenire  
pauperibus in dando**

**I**tem Nota Omnes p̄bri d̄nt  
subuenire pauperibus in largie-  
do eis elemosinas et in p̄stado  
eis auxilium v̄o & ope Et in  
exigentia suorū b̄nficiorū  
Quia si p̄bri t̄c d̄nt dare  
elemosinas oib; petentibus  
Et or̄ querret̄ Quia stultum  
ē pet̄re aliquid inuenies ut peti  
ad dandum vocatam ut equi  
ut domū **¶** Sed iustum ē peti  
eo ut q̄ videat̄ honestum

Nam stultu e pete qd posset  
 mee negari Et no dnt hie  
 discretoꝝ int' paupere & pau-  
 pere sꝫ discernendo et uidi-  
 tando illu ee bonu & illum  
 esse malu Quia tu no accipe  
 mercedem ex uita eoz sꝫ ex  
 tua uolite **¶** In dꝫ dicitur  
 ab hac stulta & dyabolica et  
 pemptoria curiosite sꝫ dis-  
 cernendo paupere a paupere  
**¶** Non em ex uita eoz dnt  
 e restitua mercedem sꝫ  
 ex uolitate tua **¶** Quia pꝫbiteri  
 no dnt bona sua suare pueri  
 suis qꝫ filij & filie pꝫbiteroꝝ  
 no pꝫt succede pꝫe in he-  
 reditate & bnficio **¶** Et ratio  
 istꝫ est Quia illud qd pꝫbri

hnt non e ipoz filioz sed pa-  
uperu **E**x eo qd e proxm  
xpi Proxim em x<sup>i</sup> hereditat  
in paupes qz paupes sum he-  
redes xpi Pro qo No qd zm  
doctore Bona pau cleruorum  
dnt diuidi in qtuor partes  
**P**rima ptem dnt suare p se  
z pro familia sua **S**edam pte  
dnt dare pro restauracone  
ecclie **C**omparando libros salu-  
tes z alia necessaria **T**ertiu  
ptem dnt dar paupibz p<sup>o</sup>  
dnt **Q**uartaz ptem dnt dare suis  
pntibz qgemib z amicis si  
snt indigen<sup>b</sup> Et no debent  
eis dare p<sup>o</sup> affinitate sed  
pure propter deu **H**ec dis-  
tribucio signata e p<sup>o</sup> Joachi

90

qui omnia bona sua in quatuor  
partes diuisit **P**rimam partem di-  
misit in templo **S**ecundam partem  
donat pauperibus **T**erciam partem  
suis consanguineis indigentibus  
Sub **Q**uartam partem reseruat pro  
se et pro familia **E**t hoc distri-  
butio hereditatis iam abest **L**uca  
clerici nolunt sua bona sic  
partiri **S**ed ea que dicit dare pro  
restauracione ecclesie sibi pro opaco-  
libros **N**unc dicit pro opaco-  
eque et tam venaticorum **E**t ista  
partem quam dicit dare pauperibus  
dant hystericis et conuulsoribus  
**E**t partem quam dicit dare consanguineis  
egentibus dant meretricibus  
et aliam partem reseruat sibi  
pro sustinendo et sua familia!

**D**e ludo p̄biteroru e Non  
tem Nota p̄biteri non debet  
esse ludis illuti s̄z q̄ ludat  
de ludis illuti s̄z glōbis et ta  
xillis Delicū aut ludi inter  
p̄m lude Pro q̄ nō Ad ludum  
luti plura egrūt Primo  
honestas finis s̄z q̄ fiat causa  
recreatō nāe Ut si forte p̄b̄  
fatigat̄ e ex studio ut ex alijs  
opibz p̄uabz Secūdo requir̄  
honestas p̄sone Quia p̄biteri  
non d̄m lude tū inuicibus  
ul tū alijs p̄sonis eis illuti  
ut puta tū hystericombz lena  
toribz Lusoribz q̄timis  
Tertio requir̄ honestas t̄p̄s  
Quia nō d̄m ludere t̄p̄e nocte  
q̄ si e p̄ ludz luti p̄ hor red.

91

daret<sup>r</sup> illius **I**tem requirit<sup>r</sup>  
 honestas in fine s<sup>c</sup>z q<sup>d</sup> fiat  
 pro op<sup>o</sup>peten<sup>t</sup> petua v<sup>o</sup>z m<sup>o</sup>ta m<sup>o</sup>  
 s<sup>c</sup>ra qua non dnt t<sup>r</sup>ns<sup>r</sup>gredi  
 sacerdotes v<sup>o</sup>z max<sup>o</sup>m pro  
 solido d<sup>o</sup>nacioz **I**tem requit<sup>r</sup>  
 honestas modi s<sup>c</sup>z q<sup>d</sup> no fiat  
 bello ul tu r<sup>o</sup>xa ul t<sup>r</sup>ist<sup>o</sup>  
 cyb illius **I**tem multa sunt  
 mala anexa ludo p<sup>o</sup> quod  
 lud<sup>o</sup> prohibend<sup>o</sup> est p<sup>o</sup> r<sup>o</sup> sacer<sup>o</sup>  
 donib<sup>o</sup> **P**rimo Auaricia s<sup>c</sup>z  
 desideriu<sup>m</sup> lucrandi **S**ec<sup>o</sup>do ra<sup>o</sup>  
 yma q<sup>d</sup> voluntas p<sup>o</sup>liandi  
**T**ercio usura p<sup>o</sup> v<sup>o</sup>m ym<sup>o</sup> v<sup>o</sup>  
 lucrar<sup>o</sup> **E**tiam m<sup>o</sup>ta medaria  
 gmittit<sup>r</sup> in ludo **E**t lusores  
**B**lasp<sup>h</sup>emat<sup>r</sup> p<sup>o</sup>tos dei q<sup>d</sup> ipm  
 deu<sup>m</sup> et gmittit<sup>r</sup> heresim **E**tia

dat scandalu cūstanbꝫ Etiam  
fit tōn prohibitoꝝ ecclie Etia in  
ludo fit amissio qꝫ isto tꝑe  
mīta bona pnt exerceꝫ que  
negligit Et pꝫ ista omnia  
ex ludo prouemena sacerdotibꝫ  
& clerice e prohibito

*Et filij pꝫbitozꝫ nō sūt or-  
dinandi sine dispensatione*

**I**tem Nota filij pꝫbitozꝫ  
non sūt ordinandi et a sacce-  
misterijs remouendi Nisi  
fiat dispensatio in ipꝫs, uel  
probatu fuerit ex habitu religio-  
so. **U**n in pꝫmo de filijs pꝫbitozꝫ  
Statuꝫ ut filij pꝫbitozꝫ et  
reteri exformitoy nati ad  
saceros yeadꝫ nō pꝫmoueant  
nisi ut mōchi fiat ut in cano

intra reglar uiuē<sup>s</sup> prelatoz  
vero in latem habeat Nisi p  
pales dispensatoz ppe utilite  
ut necessitate inducta *nas*

*et clerici no dnt visitae taber*

**U**t patet in discretis distimtoe  
quadragesima q̄ta ubi d̄

Clerici tā edendi ut bibendi tā  
bernas non in pcediat Nisi

percepmatoes necessite com  
pulsu ut causa orandi doim

Vel amitu ut aliam psonaz  
abilem ut ex aliq̄ causa ne

cessaria utilia ut honesta sit  
patet in Synodalibz statutis

*et clerici no dnt esse in con*

*cupis impiaz*

**U**t patet in discretis distim  
tione 34 ubi dicitur Pre

ſuſcipi dyaconi ſub diaconi Et  
deinceps quibꝫ ducendꝫ uxores  
non eſt Etia alienarꝫ nuptiarꝫ  
euitet gviuia Nec hꝫ cetibꝫ  
miſceantꝫ vbi amatoria catatꝫ  
et turpia ſunt motꝫ corporum  
coreis & ſaltationibꝫ efferunt  
ne auditꝫ ut obtutuſꝫ ſarcis  
miſterꝫ deputatꝫ turpiꝫ ſper-  
tatorꝫ aut vozꝫ cotugione polluatꝫ

**¶** *De clericis no dnt arma portare*  
**¶** patet in decretis Cauſa  
23 qꝫonꝫ ſua vbi ſic leꝫ dꝫpo  
ut de quibꝫda clericis qꝫ nec ſua  
auctoritate Nec auctoritate romꝫ pon-  
tificis arma accipere **¶** *Bile*  
**¶** xpꝫ dicit ad petruꝫ **¶** *Conuerte*  
**¶** gladiꝫ tuꝫ ad locuſꝫ ſuꝫ **¶** *Orb*  
**¶** *on* qui gladiꝫ accepit gladio

probit Et gladiu spuale. Et om  
 Dei accipiet vobis p defensione  
 Et ambrosius prima epi sunt  
 lacme et orocb Et misca Bate  
 dotes ppia manu accipe no dm  
 Sz alios ad accipiend q ad op  
 pressoz defensioz atz inimicoz  
 impugnatoz eis licet portari

**Q. Clerice no licet venatores exercere**

**I**tem dubitatur utrum licet clericis  
 venatores exercere. Unde qd no  
 ut patet in vtilite decretis de  
 clerico venatore. Vbi dicitur  
 Epim pbrim dyacom Canes  
 ul accipitres aut simos ad ve  
 nandu ut misos no licet hnc  
 q si qb taliu psonaru in hac  
 vtilite sepius detentis fuerit Si  
 e eps tuc szq misisq a gmon

maneat **S**i presbiter duobus  
**S**i Synonymi ab on offi<sup>o</sup> susce-  
dat<sup>r</sup> **U**nde ibid<sup>m</sup> **Q**uibus suis  
dei venatus & siluaticas va-  
yatores in canibus **E**t accipiteribus  
aut falconibus penty in<sup>r</sup> d<sup>r</sup>g  
**A**lt<sup>r</sup> **N**ota licet d<sup>r</sup>tm sit q<sup>d</sup> in  
d<sup>r</sup>m h<sup>r</sup>e accipiteres ut visos  
net canes venatus in pro-  
tur ip<sup>s</sup> deducton possit h<sup>r</sup>e  
vena ad aues capiendas ut  
leporibus ut puas bestiales  
et p<sup>r</sup>m p<sup>r</sup>staxi **I**ta in q<sup>d</sup> h<sup>r</sup>e  
**Q**uia fiat in cautela s<sup>z</sup> omulce  
et non clamorose **E**t in hoc q<sup>d</sup>  
h<sup>r</sup> secreta venas fiat causa  
necessitatis ul recreacionis  
tur p<sup>r</sup>mittit fieri **S**i aut ve-  
natio secreta non h<sup>r</sup>z necessitates

sic q̄ sacerdos nō ē indigens  
**V**er etiā fat̄ tā recreatōis **Q**  
 forte causa auaritie ut alterius  
 causa tūc nihil ē licita tam  
 modicu quā clamorosa **Et**  
 ipi p̄forterē p̄m̄ m̄ se teatāe  
 gaudia que licita sūt utputa  
 disputae & sūt h̄c colloquia  
 in sacra scriptūa **N**on nihil est  
 p̄ natūa sp̄oz **U**t p̄ cohē  
 pollinaz **N**am solitarie com-  
 morantes sibi ipi efficiantur  
 graues **N**isi fuerit tamq̄ d̄  
 p̄ vita contemplatiā ab orbē  
 eleuati **S**ic dicit **Is**aias in suo  
**Libro** **Q**uō in terra talia col-  
 loq̄ adur nō dnt ēē clamo-  
 ropi ut bibuli & im̄ h̄c nullo  
 dnt p̄mittē hōb̄ caronitas

Vel aliud de isto qd p̄tinet ad  
officiū presbiterij // *Sacerdotali*

*Que sunt seruanda in conuiuio.*

**T**em Nota in conuiuio sacerdo-  
tali sex sunt seruanda Prim  
est qd uita absente in moderat<sup>o</sup>  
Secūm qd p̄ns in subsannetur  
3m qd in anes fabule & stilarū  
negoria ibi in reatentur  
4m ut uā sacre lectioe ibi pro-  
ferant<sup>r</sup> & audiant<sup>r</sup> P̄ntu ut  
non sumant cibū & potū nisi  
ad nature sustentatōz Sextū  
ut in p̄no & fine conuiuii semp  
ympni deo referat. i. benedicite  
& gratias dicit. Hic sex modi hūm  
de gēntōn distimton p̄ma & disti-  
mton q̄dragesima q̄ta ca  
Conuiuia & in p̄ma & p̄da

palea sequitur in decretis tu  
in vna

*Quia Clerici no dnt se in mistere  
seularibz negotiis*

**I**tem qd no est licitū p̄bitere  
se in miste negotiis seularibus  
Unde ap̄ls Nemo militas  
deo implicat se negotiis secula-  
ribz Unde Hieronim̄ Clericum  
negotatore de paup̄e facies  
diute de ymobili nobilem  
tamq̄ fuge senex et triq̄ pe-  
stem In sacerdos satis b̄nfi-  
ciat̄ ul̄ plato ul̄ q̄silia h̄n̄s  
b̄nfiu curatu d̄z quotidie stu-  
dere ⁊ p̄r ea q̄ p̄met ad sacra-  
ent̄z et p̄ que sacrameta sacra  
ent̄z p̄t defende ut iura rano  
ima ⁊ th̄cologua ut eo meli9

possit pplm suu in fore Et no.  
Licet dicitur sit qd clerici no dnt  
se in mistere secularibz. tñ. No  
qd aliq̄ negoria licita sūt valde  
satis bñficiate s̄z ligare libros  
ut scribe' pro p̄rio. Ea queda  
negoria licita sūt valde satis  
bñficiate s̄z me te vende seu  
mentu ul vniu qd ipis met  
reenit. S̄z no qd emat causa  
lurey. Nec equos nec vaccas  
et sic de alijs emere vel ven-  
dere causa lurey. *et sic*

Qualiter sit agendum cu rebus  
male acquisitis ut per furtum  
rapinam per usuram

**N**unc gsequit' in isto scdo  
tractatu dicend' e de rebz  
male acquisit' s; per furtum  
per rapina p usura quomodo  
cu talibz sit agend' penitentibz  
Pro quo no reglar' Si tu spo  
luisti aliquos fraude. i. detep  
torie ut arte. i. mala intencoe  
Dic q fuisti raptor usurarius  
ul fure ut q tu dedisti alici  
cu bz gmittentibz Tunc ego  
per vero scio q nllg pot te ab  
solue' Nec via scitoz Nec cruce  
xpi Nec passio xpi 7 dim  
scitoz eig Nisi reddas eam  
que ablata sut Si potes s;

si nō potes reddere pete eos q̄s  
lesisti ut sustineat & expectat  
de tua meliori fortuna **E**t ha-  
beas volūz integram restitue-  
di **E**t si nullo potes reddere tūc  
tū deb̄ uinnac̄ orare ut fiat  
pro ip̄s lesis qualitercuq; po-  
teris Quia tibi nō ē uerior  
& feruorior uia p̄ qua saluari  
posses Nisi q̄ tū reddas lesis  
si ualeas ablatū Quia scdm̄  
Iura Quia p̄m̄ nō dimittit̄  
nisi ablatum restituitur  
**A**liiter dñs dicit in euan̄ Math̄  
Hō qui debebat simmā percuq;  
& nō h̄ret vñ reddet miss̄  
& interbras exteriorer et  
ditū ē ei Non exibis inde d̄-  
net nouissim̄ quadrantenem

reddas Exquo excluditur  
pripale sz q restitucio abla:  
toku e necessaria z fiat re  
stitucio patoris

*Quid lesor dz facit si no dz reddo*

**T**em Nota q ille q obligatur  
ad restitucioz nullatuz pt hie  
unde reddat tuc dz adree lesu  
et hndit' pete' ab eo q sibi di  
mittat z indulgz Quia si sibi  
remittit tuc e ita liber ac si  
restituiss **S**z si no xmittit ei  
tuc ipe obligat' restituc' qntu'  
huc pt z supfluo lesor dz orac'  
ieunare z peregrinari p ipso  
leso z heredibz lesi z alias  
nullibi neqz clausibus neqz  
paupibz qz hoc nil unaret  
Si aut lesor tu heredibz diste

Placet tunc de expende' scdm co.  
suum sui gressoris s; p paupib;  
et p restauracion ecclesiarum  
Et no q ipse violator no tenet  
p se ablata & psona' restitue  
qz ex hoc poss; fieri pulm more  
ul salte mala suspico. **S;** debet  
dare gressori et ille dz tunc re-  
stitue' & dz orta hoc ee tantus  
ne fiat manifestator gressoris  
Quia si ex hoc instaret pulm  
mortis hie p'sbiter efficit' re-  
neglaris & pruaet' offio suo  
**¶ Eminent' Bona rapta tenet'**  
**ad restitucionem**

**T**em Nota Si aliquis emit rem  
sub tractam. Ille erit reus  
in facto sic ille qui subtraxit  
et or id intelligend' e' d' p'p'olis

Et qui illo emit bona rapta  
 ul subtracta Si ipse no pot hae  
 lesum dz dare paupibz noie  
 lesi Quia hoc valet ad salute  
 aie sue Si aut reperiet lesu  
 et lesus no vellet sibi restitue  
 pau pro qo emit ipse e isto  
 iudicio emittit pau pro quo  
 emit eo qd inq lege i mala  
 fide emit Si aut ignoraret  
 rem illa ee subtracta Sic  
 qd emit sub bo fide tunc igno  
 rana excusat patm et ille  
 lesq tene sibi dare pau p qo  
 ipse rem subtracta emit ml  
 addendo ut diminuendo **Im**  
**N**ota qd ille q emit stat esse  
 rem subtracta et cu eo fut  
 cam fuisse vicini sui et emit

eam pro leuiori pecunia quam  
ualet **O**t si emeret uacua pro  
quatuor solidos q̄ ualet decem  
et reddet ea vicino suo pro  
eadez pecunia tunc vicinus suus  
tene<sup>r</sup> sibi redde<sup>r</sup> pecuniaz suam  
capitale **E**t est q̄ plus e<sup>st</sup> ipse  
fac<sup>t</sup> magis opus pietate qz  
restitu<sup>t</sup> sibi pro eadez pecunia

**Quibus spoliatis non dnt reddi  
bona spoliata**

**I**te non om̄s gentes inna dnt  
sunt pagani **S**axones hereti-  
ci et hostes publici et hy q̄  
uolunt ee sub impio domino  
sunt hec Impator romoz thia  
tercia gna hom̄z lute spoliati  
di sunt et non te<sup>r</sup> aliqs ad re-  
stituoz spoliatoz **S**z etia alij

99

ad auferendū & spoliantū hor-  
tandi sūt. **S**ed in illis latis  
bellis nō dīn spoliarī amiti  
Nec illi qui nō nocuerūt. **E**t ipi  
paupes & subditi eorū contra  
quos ē bellū vetuū dūb ~  
**O** vos bellatores qz vos spo-  
liatis hōes in nocendū & impe-  
ros & magis nocet eis quā  
hostibz vris. Quasi dūct hor-  
male fitm ē. et est vos tempe-  
defendit et rore vrm duendo  
**O**portz nos firmē nobis et  
equis vris. **S**i solū geritis  
almetū equibz vobz qz tūc  
hōes plus spoliet et accipi-  
tis eis q̄p hnt quibz facit  
vos tam audaces hor em  
feri in hiberny vobis. **S**ed in

Si casu bellandi habere et proprias  
expensas a domino velatque hinc  
poteste. **T**unc sitis in moderati  
in accipiendo et non quiescat et  
vos dei in habere suis vobis ne  
faciat prima prolia. **S**i enim  
semel est tunc vos exiteri  
in eorum pro et obligamini ad  
restituendo quod rapuistis in  
bello illicite

**Qualiter sit agendum cum re-**  
**bus in venis**

**I**tem Nota Si aliquis in veniet  
aliquis bonis rebus ille debet colligere  
eas ad restituendo et si nescit  
tunc reddere debet propter propter am  
tunc debet eas distribuere secundum  
consilium sui confessoris Ita quod sint  
pro salute animarum eorum quod fuerit

Et si iste qui in venit non est  
 indigens et pauper tunc iste qui  
 distribuit debet sibi dare modera-  
 tam portio de hys rebus et or-  
 fit ex pietate et non ex iusticia  
 Et sibi e dicend de hoc Si  
 aliquis in venit bona pccitata  
 in maxie tunc est tene ad re-  
 stitucioz et si no sic fecerit ipse  
 sine dubio dampnabitur

*De Simonia Cam. Secdm*

**Q**uia titulu Simonie p  
 videndu est quid sit Sy-  
 monia Secdo Unde dicitur Tertio  
 quibus modis committit Primo po-  
 no Simonia e studiosa volu-  
 tas emendi ul vendendi aq  
 spiruale ul animum spiruale Et  
 scdm alios tunc symonia est

spualiu ut spua by anexoꝝ p.  
cedente pacto pmissioe y ducel  
ferodi fuitq ꝛ pty ut alteriq  
pualitate recepat ut donatio

**U**n di **S**ymonia Pro quo Nō  
Symonia di a symone mayo  
qui voluit emē domū dei et  
vendē Sic pꝛ in actibꝝ aptoꝝ

**E**t Nota pecunia Symoniata  
restituenda ē vō tꝛ illi qui  
det eā **S**ꝛ pro ofilio distren  
ꝛ peccati doctore ut ofessoris  
ꝛ paupibꝝ ꝛ eāꝝ restituenda

**S**equitꝛ vō dē quibꝝ modis  
mittitꝛ Symonia Pro qꝛ Nō  
**S**i tu emis ut vendis rem  
pctāꝝ tūc tu es Symoniataꝝ Eod  
mō si tu das ofiliū ad hoc  
ut ꝛ mittis aliqꝛ dare pꝛo

rebus sacris Am eb Symonia  
 tus Cui si es platus et admit  
 tib qd subditi hor fat Cu po  
 tes hor remoue tuc tu es  
 punireb sic Symoniacus Et  
 si px tuu ul fe ut alter ami  
 tus dat pro te mueria ad p  
 ripiend aliq bnficiu te igno  
 rante p qz hor nouerit esse  
 factm Tuc tu des hor bnficiu  
 resigne 7 nullo obtine Quia  
 si tenes ea uerz fies Symoniac

**Quibus modis gmittit Simonia**

**I**tem Simonia gmittit 3by modis  
 ut dicit Grego. sup ysara 84  
 Cum munere. unang tu obsequo  
 in debito Cu lingua fauorosa  
 Primo em dixi q simonia gmit  
 tur tu munere a manu Et

si aliquis dat pecuniam ut a quo tra-  
le equualem pecuniam pro  
ppuati ut animum ppuati ut p-  
benda abbacia prothia et ubi  
tunc hoc fit ubi mitti simonia  
Non no q quicquid licitum sit  
et dare nunquam a manu pro  
re ppuati ut in hoc casibus  
Prout si aliquis beneficium alicui  
gratis offert tunc potest fieri quod  
ppuatio sub tali forma in q in-  
tali ppuatione hoc fuerit **Pro**  
dantis et accipientis qd licet sit  
an ipse offerens sit dives ut in-  
digens **Et** si ipse accipiens sit  
habens ut si non quia ipse  
offerens e beneficium et ipse accipiens  
beneficium e pauper tunc non debet  
fieri aliqua ppuatio **Sed**

osidet<sup>r</sup> numer<sup>r</sup> q<sup>n</sup>titas ut si  
 more<sup>r</sup> ut maior<sup>r</sup> p<sup>r</sup>ty res data  
 existit **Etia** osidet<sup>r</sup> t<sup>r</sup>ps dona-  
 tion<sup>r</sup> s<sup>r</sup>z in statu necessitate ut  
 alio t<sup>r</sup>pe oferat<sup>r</sup> **Sec<sup>o</sup>** Casus  
 p<sup>r</sup>ncipalis inq<sup>o</sup> licet dae<sup>r</sup> mung  
 a manu p<sup>r</sup>spua<sup>r</sup> s<sup>r</sup>z q<sup>n</sup> quis  
 dat aliq<sup>o</sup> p<sup>r</sup> quib<sup>o</sup>da op<sup>r</sup>ibus  
 p<sup>r</sup>ua<sup>r</sup> ad quas no tenet<sup>r</sup>  
 homo recipi<sup>r</sup> ex offi<sup>o</sup> ut lege  
 psalterii ut vigiliab<sup>r</sup> detatae  
 ut het<sup>r</sup> 25 q<sup>n</sup>on 2a.

**Ter<sup>o</sup>** Casus e<sup>o</sup> q<sup>o</sup> pro quibusda  
 op<sup>r</sup>ibus p<sup>r</sup>ua<sup>r</sup> ut puta cu ep<sup>r</sup>  
 oferat<sup>r</sup> oncia<sup>r</sup> ut visitat epi-  
 scopatu p<sup>r</sup> exigere p<sup>r</sup>ua<sup>r</sup>  
 moderata ut het<sup>r</sup> ex<sup>o</sup> de simo-  
 niac<sup>r</sup> **Qu<sup>o</sup>** Casus e<sup>o</sup> p<sup>r</sup>onta  
 etna t<sup>r</sup> p<sup>r</sup> remission<sup>r</sup> pene

penitencional. potes dare quā  
tibi placuit Quia de hoc hec  
exm in scdo Machabeorum  
Abile<sup>r</sup> & vne fortissiq iudab  
misit duodeti dragm argenti  
velimib sacerdotibz ut ora-  
ret p arabz omiso<sup>r</sup> **C**um  
gsequi<sup>r</sup> dicit & simora to-  
mittit **C**u obsequio in debito  
hoc e distinguend, qz ul  
hoc obsequiu e spuale ul  
tpale **S**puale obsequiu e  
ut cu aliqb gferret alicui  
beneficiu sub tū gdition qz  
obedo<sup>r</sup> da dicit celebrat missa  
pro defuncto ul gfile, & hoc  
de hoc obsequio intelligit<sup>r</sup>  
dicitu pcedes qz no dicit fieri  
**N**isi tuc essz impositu sit

q̄ t̄e obsequium p̄cis esset  
 impositum hoc ut quicq̄ eam  
 p̄benda habuerit q̄t̄idie ta-  
 tet missa de b̄ta **V**ḡre Et or-  
 licitū ē fieri ut fate Corpale  
 ⁊ honestū obsequiū ē ut si  
 q̄s aliq̄s in roma p̄ eam  
 vel fuerit aliam ep̄o ealesie  
 ut plato eam in licite et ho-  
 nestus d̄n̄ t̄o sine p̄actione fit  
 .v. q̄ nō p̄misit s̄uē p̄ ista  
 causa **S**i p̄p̄a sibi a t̄u ep̄o  
 q̄fert̄ gra nō ē symonia  
**S**i aut̄ in honestū ē obse-  
 quiū ⁊ exp̄actione factū et ex-  
 cepto p̄posito t̄uc symonia  
 est ut h̄et̄ ex̄t̄ p̄mo de elect̄e  
**T**er̄o t̄exto sup̄p̄is dixi ⁊ sy-  
 monia q̄mittit̄ in lingua

favoreosa hoc itez distingued  
est aut em aliqs elicit ad bn  
fici de sub pibus ul aliens  
In pmo casu quicqz dignus  
sit e symonia In 2do casu  
aut ul iste ordes fiat pro  
digno aut no digno Si p  
in digno symonia e vtz  
pma quon talo ordinares  
Si aut fut pro indigno tu  
no gmittit symonia duno  
ipa ordnat pnt in deum  
Vel duno no heat e ppetu  
omo ad ptezes sed ad den  
et ad merita psona ut her  
Tercio de templo ordinares

**De Beneficia gratis fut danda**

**T**em Nota q beneficia debet  
dari gratis sic q nulla ra

finalis ponet<sup>r</sup> ut patio aliq  
 Etia ml mdando rppue debz  
 Et illo ps q ille no gratis  
 ppuale bnficiu dat qui dat  
 ofanguineo bnficiu **S**tm  
**N**ota q hoc distingruendu  
 e si ei dat<sup>r</sup> p<sup>r</sup> ob intuitu  
 sanguinis Vel io ut rpe con  
 feret ex inde magnificetur  
 aut fiat potetior Vel paretela  
 eius exaltet<sup>r</sup> Vel ut acceptor  
 bnficy p eo ofanguineis rps  
 tollatoris provideat de ne  
 cessarijs i pncipal rppuis  
 no e q dat ei gratis pure  
 ppter den **S** pncipalior ca  
 ofanguinitate **I**bi e mai  
 festa fmdia Quia rpe conferes  
 requirit utilitate rpaalem

Et etia ibi gmittit<sup>r</sup> templexe p<sup>m</sup>  
Prm qz carne sua pl<sup>9</sup> diligit  
qua den **S**cdm p<sup>m</sup> e cupi  
ditas qua rem p<sup>u</sup>ales in p<sup>m</sup>  
sanguinez daxe cupit **C**ccu  
p<sup>m</sup> qz in tali casu ve dig  
na 7 p<sup>u</sup>ale volupendit dans  
indigno **S**i aut p<sup>r</sup> orbm  
bz ad den et exq<sup>r</sup>qu<sup>m</sup> ad  
sanguinez **S**i tuc g<sup>r</sup>sanguineus  
et aliquis ex<sup>r</sup>nes sit eque  
digni in fr<sup>a</sup> et de alijs et  
tuc p<sup>r</sup> dens p<sup>o</sup> in g<sup>r</sup>cedo  
tuc scdm ordiez caritat<sup>r</sup> p<sup>o</sup>q<sup>r</sup>  
g<sup>r</sup>cedu e g<sup>r</sup>sanguineo quam  
extraneo Et in illo ultimo ca  
su daci bnficiu g<sup>r</sup>sanguineo  
non e p<sup>o</sup>moma  
**7 si aliquis dat pecuniaz fr<sup>ib</sup>9**

**ad spem recipiendi pbendam**  
**I**tem si aliquis dicit peruenit ut  
 p mittit foris ad spem veri  
 pendi pbenda ipe ginter  
 peat et gmittit simoniam  
 et ipe totu tenet restituere  
 q sit symoniace receperit  
 pro ingressu claustru q  
 si no fecerit tuc tles omes  
 dantur sine ipe n' aliq' p  
 dispensare tu eis q ille  
 maneat in claustru isto  
**E**t ro h' nobilib' e' quia nlli  
 religiosi hnt vende' pbenda  
**E**t q bona eoz q hnt fut ele  
 mosine 7 p'ia mon' xpi et no  
 fut p'ia eoz Si go venderet  
 ista tuc faceret xpm merca  
 toze et venditorem et sic

omittent quod symonia Et go  
Raymbrg dicit sup hoc Est sy  
monia grauis

*Et non est licitū religiosus hūc  
ppm ut patet in decretis ubi*

**I**n notariis tertijs dicit sic pro  
hibet districte in virtute sancte  
obediencie sub obtestacione diu  
iudicij Ne aliquis mōthoz ppm  
aliquo mō possideat Et si quis  
hūc alioq ppm totū motmētū  
resignet Si vero pp her fuit  
dephensio hūc alioq ppm cōm  
reglarū monastiorū pmissa de  
monastio expellat nec recipiā  
volare nisi peniteat in mōsti  
tam disciplina Et si aliqua  
ppletas apud quaqz inuenta  
fuit in morte xpi tu cōm sign

106  
p̄dicōs sūt Et q̄ mōsteriū mīster.  
quālimō sub texeret Ner estī.  
mat abbas q̄ sup̄ habenda  
p̄prietate possit tū aliq̄ mōtho  
dispensare Quia ab ductio  
p̄prietatē sūt et custodia castitatis  
et anexa regle mōthali circa  
eam Ner sup̄ pontifex possit  
in indulgē licentia Etā alio mō  
probat̄ q̄ nō dnt hīc p̄p̄m  
q̄ de hoc hēmy exē de vōcē  
loti ut scribit̄ in genesi Que  
erat respiciens et statū fuerat  
uersa in statua salis Vix  
itaq̄ religiosi tū trāspexerit  
et diuicias hōmī quas dicit  
derelinq̄re gāp̄st̄ corp̄  
eū statua efficit̄ sine sp̄u  
Unde claustralis tūc statua

effia<sup>r</sup> qm solo cozpe uresat<sup>r</sup>  
in claustris Corde uero i mdo  
Statua qm hz forma hoib<sup>r</sup>  
et non e' homo Sic moths<sup>r</sup>  
hz fili nez moths<sup>r</sup> z no est  
moths<sup>r</sup> Aliud gem henrus  
de anama z Zaphira uxo<sup>r</sup>  
eius Qui ppter illud p<sup>r</sup>m  
subitanea morte interfecti  
sunt

*Et mutatio reru spualiu est //*  
**T**em no Si aq<sup>b</sup> // illiuta  
dat p<sup>r</sup>bendam pro p<sup>r</sup>benda  
mittit symonia Sz in ep<sup>b</sup>  
hz sup hoc dispensare Si  
aut talis g<sup>r</sup>muta<sup>o</sup> p<sup>r</sup>mo<sup>r</sup>diat<sup>r</sup>  
fiat Cu' g<sup>r</sup>sensu et aucto<sup>r</sup>itate  
epi sero p<sup>r</sup>lati t<sup>r</sup>is no e' sy  
monia Quia epus p<sup>r</sup>t ex suo

officio psonas tñsferre et fa-  
 cere p mutacoꝝ ut her̄ ex̄ stdo  
 de rebꝯ p muta<sup>o</sup>. **Item Nota**  
 q̄ tñs p muta<sup>o</sup> bñficioꝝ solu-  
 modo fiet q̄ntu ad p̄prietate  
 p̄ore ita q̄ nullu t̄pale int-  
 veniat. Nisi forte altera p̄-  
 bendaz sup̄ habudaxet m̄m  
 redditibꝯ ip̄oꝝ. Et altera p̄oꝝ  
 q̄ tuc unꝯ habundab̄ refun-  
 daret alteri t̄rtā pecūiaz  
 ita q̄ t̄pale daret̄ p̄ t̄pali  
 tñs p muta<sup>o</sup> bñficioꝝ potest  
 fieri sine p̄ito symone ut  
 her̄ extra de p̄mutabilibꝯ  
 rerum

**Si pro seruuio dat̄ bñficiu**  
**Tem** Nō dubitat̄. Si ep̄us ul  
 p̄latus clerico sibi seruuati

dat bñficiu spuale pnce ppa  
sui bñficii ut pntu suorū  
Nihil aliud q̄sideras q̄ vni-  
litate quā h̄z ex suo fūcio ut  
pntu suorū **Item** sit symo-  
nia **Ad** hoc rēde<sup>r</sup> **Si** m̄l ali-  
ud q̄siderat quā vtilitē ex bñ-  
tate h̄z e symonia **Si** vero  
q̄siderat p̄n<sup>r</sup> ydoneitatem  
& dilige<sup>az</sup> in obsequijs diuis  
tū bō eū rōuersatōn licet  
eū h̄eat r̄spectu ad obsequijs  
sibi p̄fatu tūc sibi daxe bñ-  
ficiū nō e symonia **Nam**  
ut ait **Sapies** Curie platoz  
sūt probatoria r̄tōz **Nam**  
in curijs platoz dnt rōuer-  
sari clerici ut probentur  
an sint digni bñficio eā<sup>co</sup>

108  
Iam scdm ordinem caritatis  
qui sumit est ita ydoneus  
sic extraneus tunc te<sup>r</sup> ei magis  
providet quam alteri in eum  
distinctionem iam dicta

*¶ No<sup>o</sup> d<sup>o</sup> ferri excessio beneficij*

**I**tem No<sup>o</sup> Si aliquis pastor ut  
collator mittit etiam ad  
propter hoc ut ipse ministrat ei specie<sup>r</sup>  
aliquas res p<sup>o</sup> t<sup>o</sup> ad istam etiam  
quam etiam no<sup>o</sup> daret nec offerret  
ei Si no<sup>o</sup> apponet ista q<sup>o</sup> ditio.

Tunc iste pastor seu collator  
in isto cui offert e<sup>o</sup> symoniac<sup>o</sup>  
Et p<sup>o</sup> morte ip<sup>o</sup> ambo t<sup>o</sup> r<sup>o</sup>  
ad infernum & regnabit sic  
p<sup>o</sup> delicto tali in regno satanae  
ne Si saltem fuerit factum est  
Iura nulli p<sup>o</sup> dimitte etiam

et alium dare sub illi conditione  
**R**atio est quia nullo beneficiario de  
permittere ut auferat res de suo  
beneficio. Deinde defendere in quantum  
potest. Et si non potest tunc potest de bono  
suo respicere. Et quod isti quicunque  
accipiat beneficia et permittit vol-  
untate alio bona auferre de  
beneficiis. propter hoc quod eis con-  
ferat que alias non offerrent  
eis. Si non permittent tunc fuerit

*sum qui symoniam*

**Et beneficiarius non debet in utiliter  
expendere bona sua et priorum**

**Q**uia ea que hinc sunt primo  
christi et boni christi et quod ver-  
tutibus deinde in debite uti sed in  
con. Sic quod det pauperibus hoc quod  
hinc ultra sumptus et feret ad

usus fitos a p ornamentis et  
 resie pro libris et alijs et no  
 dz de illibz bonis 7 histerioni  
 bz 7 meretricibus largire  
 qz in hoc qz hnt pfbiteri a  
 bnficis ipoz no e. Et hęc edn  
 xi sz pauperu. In Augy et  
**Therou** Putoz hnt clerici  
 pauper e. Et go qn illas res  
 in vult expendt, tuc fat sibi  
 xpm ee mca. Et in illis va  
 yantibz licite dare pane ppt  
 den. **Ne fame pereat sicut al**  
 teri paupz 7 nil plus. **Scia**  
 pt dare plus cognat in di  
 gentibz si hz qntu sufficit eis  
 prestam adn nae 7 q non fa  
 nat eos diuites de bono xpi  
**Et eps pt qdda immo accipere**

pro benedictione Abbatum

**I**tem dubitat' Uten epi in  
benedictionib9 abbatum  
et in q̄sideracō epoz & in ordi  
nacionib9 clericoz & in collatio  
nib9 beneficior' Aut plati in  
receptiomb9 ad religioz fa  
cten9 ex auctoz & extorsioē  
ut e' ia q̄m9 q̄suetudo dicit'

Dandum e' tm̄ scriptoz ul' tm̄  
oficiario ul' tm̄ cantori et sic  
de alijs q̄mittit p̄nomina

**P**ro hoc dubiū rēder' Si ta  
lia ex acta seu ex tortā per  
soluūt' & postulāt' taq̄ ex iure  
ul' extorsioz violenē aut per  
partū seu an' ut p̄ aliquid  
obtinēt' tūc in talib9 & coplib9  
dantes et recipien9 q̄mittit

110

Omnia uel a consuetudine  
obstante **U**t heret **et** **ad**  
sa pmo **S**i vero electus et  
ordmatus ul alig no ex acty  
**S**z pponte aliq offerat con  
gsue mib aut amore tuc no  
e symonia **U**n **A**plb non  
extesta a necessite **U**nde  
aut in dispensacione sac<sup>to</sup>ris  
in collacione spuali bnficioy  
symonia euitet **T**ria sunt  
intra **P**rim e ut si alq  
recipit **z** hoc fiat excession  
Inuis diu ut huan aut  
pue consuetudis **O**rdm est  
ut intentio sit pia et non  
corrupta **T**erciu e ut forma  
sit honesta sz q no egrat  
an exhibuoz ne pactu inter

venire ut p[ro]venire videatur  
S[ed] dom[us] p[ro]t[er] exigi officio t[er]re  
expleto Si go ista tria con-  
ueniunt secun[de] archidiacon[us]  
recipiat palefren[us] pro in-  
stallacione abbatis ul[ter] plate  
et gratis offerat

**I**tem **Notabile**  
Item No[n] q[uo]d ex solucio[n]e p[re]dicta  
illius d[omi]ni p[ro]t[er] est solucio ista  
s[ed] est non a[n]t[er] osuetudis p[ro]t[er]  
exigi aliq[ui]d productio[n]e m[er]cen-  
t[ur]i ul[ter] pro sepulture ul[ter] ob-  
sequijs mortuor[um] ul[ter] p[ro] cur[ia]  
mate ul[ter] pro q[ui]bus etia[m] factu  
m go p[ro]t[er] offerat Si em ex-  
torq[ui]t[ur] ex eis t[ame]n extorree  
tur e[st] manifesta symonia  
Si aut[em] offerat aliq[ui]d n[on] illa

111  
pacton fita ul ex acton tue  
non est Symonia // me

**De magnitudine istig pti symo //**

**U**nde de magnitudine  
istig dicit damascenus  
Quia tunc ad opacoꝝ simo  
me q̄ pro nichilo reputant  
Magnitudo em istig pti pt  
pendi in duobꝝ Primo in  
hoc qz deu vendit Vendit  
em den du xpm in sac̄to al  
taz vendit pro pecunia cele  
brando Nec e pua gtumelia  
Qua no e aliq̄s ta pauper  
in hoc mdo Si aliq̄s em ad  
foru ducet q̄ venale exhibit  
taq̄ iumentu q̄ no mltm in  
dignaret Tanta e go gtu  
melia de deo tu rpe ab illis

venalis exhibet<sup>r</sup> a quibus precipue  
hōndus est. Cū p̄tibus xams  
semel p̄ p̄tis eoz venditus  
est. Venditores p̄o isti videt<sup>r</sup>  
ēē detiores quā Judas. Et  
p̄t probari q̄ dicit de causa  
Primo q̄ vendit in mōxlem  
quē Judas vendidit mortales  
Secundo q̄ iste Judas vendidit en  
semel. S̄ isti pl̄ q̄ remes  
Tercio q̄ isti pro mōxi p̄to  
en vendit q̄ Judas. Quia dicit  
Judas vendidit en p̄teigita de  
naxos illū quē verum den  
non recedit. Isti vero inter  
dum p̄ uno denario vendit  
quem verū den esse sciam.  
Pr̄to q̄ Judas ducty p̄ma re  
tulit denarios. S̄ symonaci

du ad pmaꝝ veniat in duci  
 non pnt ut ea restituat q̄  
 p̄ symonia acquisierit Sed  
 Principaliꝝ tuc in hoc per  
 pendit magnitudo istꝝ p̄ti  
 qz tles estimat den esse mex  
 catore & venditore q̄ no est  
 pua ḡtumelia Si em̄ reze  
 ul̄ comes valde liberalis re  
 putaret p̄ mercatore h̄pe val  
 de pro magno h̄ret Non mirꝝ  
 si pro malo habeat iste qui  
 qui e liberalissiq̄ largitor  
 qui dat amice & inimis bonis  
 et malis & rogt ut ab eo petu

**De pena symoniacorum**

**T**em̄ nō de pena q̄ ad ma  
 gnitudie istꝝ p̄ti s̄z sy  
 monie merito osequi magni

tudo penarū Quia scdm qd mag.  
mitudo pti auget scdm hor  
7 pena auget Pro quo Nō  
7 pena laytorū in hor pto  
existēt & talis sū q ex gnat  
ut her pmo qm pma Si  
e spualis tuc a beneficio et  
officio e deponendū si saltem  
tū pti e manifestū Si si est  
occultū tuc dī puniri in depo  
sitione non ab ordine seu offi  
cio sed a beneficio

*Sequitur de usura*

*Capitulum Cxxxviii*

**S**equitur de usura, videtur  
Et primo quod sit usura  
Secundo quibus modis  
mittitur usura *scilicet de mag.*  
mitudo istius pti *scilicet de pe.*

na vsuraxioꝝ Pro pmo Nota  
 Usura sic describitur Est ubi am-  
 plius requiritur q̄ q̄ datur Quia q̄  
 q̄ ultra sorte epigit et usura  
 In Aug<sup>9</sup> Si hor mutuū dederit  
 et de hor plus expentes quā  
 dedisti Et nō solum pecunias sed  
 aliq̄ aliud s̄z terram vinum  
 ⁊ oleū siue q̄bz aliud venera-  
 toris Et in hor reprobandus  
 non laudandus

*Usura  
 mittit tribus modis*

**V**idelicet in nūo pondere  
 et mensura In nūo ut qn  
 mutuatur denarij In pondere  
 sit in auro ⁊ argento In me-  
 sua ut in frumento vino uel  
 oleo ul' huiusmodi In decreto  
 legitur Dicitur iustas mensuras

Vel iusta pondera tā lucci mu-  
tate p̄sup̄serit triginta dies i  
pane & aq̄ peniteat

*Sequit̄ regule ḡnales de vsuā*

**P**rimo Nō Si lonḡ ḡcedit al-  
teri immob̄ et de illis  
immob̄ caput aliq̄ ultra ca-  
pitale pecuniaz iste ē vsurarij

**S**ecundo nō Si aliq̄ vendit  
alteri rem p̄rompta assug-  
nando sibi longa t̄pa q̄ ista  
rem eo p̄osio emat iterū  
ē vsurarij

**T**ercio Nō Si ali-  
quis vendit alteri equū pro  
septē marcis etiā p̄ p̄rompta  
pecunia qui vix valet ut ipm  
ostat q̄nc̄q̄ marcas iterū comi-  
tit vsuāz

**Q**uarto Nō Si aliq̄s  
h̄z agrū ul̄ domū ul̄ op̄ūq̄z

114

aliud pro pignore qui ager  
 ut que domus e sibi potus pro  
 aliq̄ summa petuē p̄p̄ r̄cepit  
 fructus de isto agro ut ipsa  
 domo in valore sic e sua pe-  
 tuā quā gressit sup̄ agrum  
 ut domus tuc r̄pe d̄ r̄stituē  
 domū ul̄ agrū libere suo  
 dno et si sup̄ hor̄ aliquid  
 petat ut sumit tuc r̄pe r̄d-  
 mittit vsineā. **Q**uinto Nota  
**S**i aliq̄s alicui gredit marā  
 vna p̄ aīm 7 sumit tu pactu  
 de ista marā nisi pullū  
 ul̄ osile vel h̄z nisi spem  
 pulli porci ul̄ osilibz p̄pter  
 hor̄ q̄ gressit sibi illam mar-  
 tam utq̄ gmittit vsineā  
 q̄ suffit sibi atq̄ equale

petuaz ei qua mutuauit et  
infra aliq̄ accepit iniqui  
est, et te restitue eis a quibz  
extorsit ut heredibz eorum  
**S**i vero tles no possent in ve  
nici, tuc sut eroganda pau  
pibz ⁊ pro defectu emaz  
uoluer distribuenda Et hoc  
e faciend in orbz spebz usure  
**U**n Cris⁹ Usura e q̄q̄ ac  
cessit sorti ul ex sola spe  
Spes em accipiedi ultra sor  
tem qmittit ul fat usurarium  
Juxta illud mutui dantes  
inl tñ inde pperantes  
**D**e hys qui emunt bladum  
ut postea cari⁹ vendant  
**I**tem dubitatur de illis  
qui emunt virtualia sz

bladiu vnu ⁊ h<sup>g</sup>di ⁊ p<sup>g</sup>ea  
 rariu vendat Ad hoc r<sup>u</sup>nde  
 sub distinctione Quia talis em  
 pro Aut sit p<sup>o</sup> q<sup>u</sup>e bonu  
 Sic Ioseph emit seumeta m<sup>o</sup>  
 egypto ut h<sup>u</sup>er tpe famib  
 unde p<sup>o</sup>vider p<sup>o</sup>lo terre Et  
 h<sup>u</sup> emptio e<sup>o</sup> meritoria Aut  
 sit p<sup>o</sup> p<sup>o</sup>uatu comodum Et hoc  
 e<sup>o</sup> t<sup>o</sup>re **P**rimo exproinde<sup>a</sup>  
 Sic q<sup>u</sup> quis emit aliq<sup>u</sup> t<sup>o</sup>mes  
 q<sup>u</sup> p<sup>o</sup>ea oportet en rariu  
 emere si indignetur et il  
 lud p<sup>o</sup>ea rariu vendit q<sup>u</sup>  
 forte no<sup>o</sup> indiget sic estima  
 bat hoc illicitu e<sup>o</sup>. Si emit  
 ultra sua necessitatem du  
 mo erat parui et tuc p<sup>o</sup>  
 mod vendat rariu scdm ex<sup>o</sup>

igentia foxi **O**ido talis em-  
ptio fit ex pietate v<sup>is</sup> ut ex  
luceo vendit<sup>ur</sup> heat **U**nde  
paup<sup>er</sup>ib<sup>us</sup> prouideat **I**n modo  
hor ita moderate fat q<sup>o</sup> p<sup>er</sup> thez  
laristia g<sup>er</sup>itas ppli no leda<sup>ur</sup>  
tur non mltm penat **T**ercio  
tlis emptio fit p<sup>ro</sup> iusticiam  
g<sup>er</sup>mutatiua **V**el mercatores  
lucet p<sup>ro</sup> labore suo re-  
cip<sup>er</sup>ent luceu **U**nde sustentent<sup>ur</sup>  
du mo salte no mtendat in  
duce caristia **S**i aut fiet ex  
auaricia **S**ta q<sup>o</sup> v<sup>is</sup> m de h<sup>er</sup>di  
g<sup>er</sup>regat q<sup>o</sup> hoies g<sup>er</sup>pellat<sup>ur</sup> ab  
vpo emere ad libitu suu m  
tlis penat enormit<sup>er</sup> no solu  
con p<sup>ro</sup>xim **S**z ere g<sup>er</sup> oez g<sup>er</sup>mtaz  
p<sup>ro</sup>uoz **E**t hor tuxpe luceu

116

in laicis intellexit autem  
turpissimum quia quibus propter  
eorum lucrum inducere student  
sive hoc sit emptio sive ven-  
ditio est ipis dignabilissimum  
**Unde dicitur** Quadragesima  
distinctionum quod **prima** contra  
quosdam tempore messis ut vinde-  
re non ex necessitate sed cu-  
piditate comparat frumentum  
et vinum remisse ut pro ea vendat  
tunc turpe lucrum est. **Et dicitur**  
Quomodo cognoscitur quod hoc ex  
cupiditate ut necessitate gemitur  
Unde dicitur quod omnes dantes  
supplere ut ultra necessitate  
personae suae habentes. Et igitur  
omnes qui nullam necessitate  
quibus in tali contractu in

tendat sed solum ditatorum hinc ce-  
ssandi sunt ex cupiditate moueri  
**S**icut non sacerdos cui non ce-  
ssat uina uel feuges ille li-  
cite pro emere quantum sufficit sibi  
ad usum suum **S**i tamen ultra emere  
videat ne aliter vendat qua-  
m ipse emit **E**t intelligendum  
est de quibus religioso nisi  
ipsum videatur esse mercatores  
**S**i aliquis dat pro frumento  
an tempore messis ita quod sibi eo  
remissus computetur iste an-  
notare crimen usure  
**E**t hoc scilicet est intelligendum  
**S**i aliquis daret quorum soli-  
dos alicui in autumno pro  
quibus bladum et uinum et paruum  
pro ut gredet ei tempore messis

ul' vendemie Sex mesuras  
 frumeti vini 7 olei Et sibi  
 tra postea totide mesure  
 blady ut vini redderentur  
 qn' hodi merces existunt  
 cariores q' hoc manifesta  
 usura est Quia tuc no du-  
 bitat ymo credit Quia tuc  
 iste mesue tpe solutionis  
 plus valent qua tpe con-  
 tractus Et go breuit' Nota  
 In cuiq' operat' q' in tempe  
 solucio hmoi pl' valent  
 qua tpe contractus siue sit  
 in petua siue in frumete  
 semp illud e' 7 vici' usue  
 4 si res raris vendit' eo q'  
 expetat' est usura Vel:-  
 Remissio emitt' de pto eo q'

prompta pecunia da<sup>r</sup> in toto usua<sup>r</sup>  
est **P**rim<sup>o</sup> probat<sup>r</sup> q<sup>d</sup> t<sup>er</sup>ti<sup>o</sup> ex-  
pertatio fiet solu<sup>m</sup> non mutui  
in soluendo ultra suas capi-  
tales Et q<sup>d</sup> ultra iustu<sup>m</sup> pau-  
p<sup>er</sup>imo<sup>m</sup> expertatio<sup>m</sup> exigi<sup>r</sup> est  
q<sup>u</sup>i<sup>o</sup> p<sup>ro</sup> mutui q<sup>u</sup>i<sup>o</sup> spectat ad  
restituco<sup>m</sup> usque **S**ic<sup>u</sup>t scdm  
probat<sup>r</sup> Quia anticipatio solu-  
tionis pecunie h<sup>ab</sup>et<sup>r</sup> non mutui et  
quid p<sup>ro</sup> est illud s<sup>ed</sup> q<sup>u</sup>i<sup>o</sup> mi-  
nuit<sup>r</sup> de iusto p<sup>ro</sup>cio rei empte  
**E**x<sup>o</sup> p<sup>ro</sup> filio p<sup>ro</sup> exhibito<sup>r</sup>  
p<sup>ro</sup> p<sup>ro</sup> p<sup>ro</sup> et illud p<sup>ro</sup> q<sup>u</sup>i<sup>o</sup>  
emissio<sup>m</sup> emt<sup>r</sup> nec mag<sup>is</sup> illi-  
tu<sup>m</sup> et p<sup>ro</sup> p<sup>ro</sup> exhibito<sup>r</sup>  
t<sup>er</sup>ti<sup>o</sup> p<sup>ro</sup> exigi<sup>r</sup> p<sup>ro</sup> exper-  
tatio<sup>m</sup> p<sup>ro</sup> empta<sup>m</sup> exigi<sup>r</sup>  
**¶** heredes usurary dantur<sup>r</sup>

**I**tem pueri possident bonis precibus  
 factis acquisita per usura ipsi  
 danabunt eas donationem quam pro  
 danabunt nisi restituat ista et  
 erit verum de omnibus successoribus  
 bonorum eorum qui ista fuerint posside-  
 bunt quod ista verba sunt usura  
 furtu et rapina danantur  
 alias et vix sunt medicine contra  
 eas nisi fiat restitutio et non  
 est feruor via ipsorum quam  
 reddunt quod nullo alio sal-  
 uari possunt

*¶ venditio est iniusta propter  
 defectum rei vendite*

**I**tem Nota Ut cum venditio sit  
 iniusta et illicita propter defectum  
 rei vendite Ad hoc tendit  
 verba rei qui vendit propter quod dicitur

**T**riplex defectus **P**rius scdm  
pprii rei, et hinc quid defectus  
**S**i venditor cogitat in re  
q̄ vendit tunc fraude committit  
in venditione **E**t hoc eam  
illicitum **I**n ysaia **A**rgenti  
tuum versum e in stagnum  
**U**inum tuum mixtum est aqua  
**S**ecundus defectus e in quantitate  
que p̄ mansura cognoscatur  
**E**t ideo si aliquis scientis utitur  
in vendendo defraueti in sua  
fraude committit hoc e illicitum  
**U**t habet in de utronomy 25.  
**N**on habebis in sacco diuer-  
sa pondera maig et mino **N**o  
erit in domo tua modig aor  
et bor **T**ertius defectus e  
ex parte q̄ litatur ut puta **S**i

119  
aliquis aral in firmu ven-  
dat q̄i s̄am̄ 4 or no igno-  
rante fraude ḡmittit t̄l̄isq̄  
venditio ē illicita tenet  
venditor ad restitucōz inte-  
gram **S**i in p̄dite duobz  
desertibz t̄t venditor tene  
reppensare emptori in  
mediate p̄p̄s ad eiq̄ p̄n̄iaz  
veniet

**Q**uod ab usurarijs non d̄bet  
ceteri sume oblationes

**Q**uod d̄bet An licet clerice  
aut alijs paup̄ibz ab  
usurarijs alimeta recipere  
aut oblationes **A**d hoc r̄nde  
p̄pt ostare v̄p̄s q̄ res iste  
non sint de usura req̄s̄te  
t̄t licet ab eis recipere

tales res ꝑ elemosinis et  
oblacionibus Si autē recipent  
res quas fuerint acquisitas ꝑ  
usuram tunc ipsi obligantur  
ad restitutos et non licet eas  
recipere nisi ob intimos ne-  
cessitates sed ut restitueret  
illis quibus ille res de iure  
restituere deberent

*De magnitudine usure Et  
de diversis viciis eius*

**P**rimo usurarius ꝑvertit  
ordines nature sua natura  
est insita rebus ex seilibus Sed  
usurarius ꝑvertit vero ex  
avena facit triticum ex mi-  
nis frumetu et requirit  
Unde esethielus qui vendit  
aliquid id quod vendit non restituit

**E**rgo usurarius requie & luce  
 tacebit **E**t ex hoc e qd ei non  
 obnet<sup>r</sup> requie et hā id sic alio  
 fideli **T**ercio usurarius festa  
 annualia qtempm & ere festa  
 sctoꝝ Quia hys diebꝫ nō cessat  
 ab usua **S**z qtmue augmēta<sup>r</sup>  
**D**e quo dicit dñs et le<sup>r</sup> in libro  
 nū morte moriat<sup>r</sup> hō iste et  
 obruat<sup>r</sup> en lapidibꝫ oib tba  
 cō castra et factm e ita **E**tiam  
 le<sup>r</sup> in leuitice **C**ustodite sabba  
 ta mea & pauete situarum  
 men **C**ū ere morit<sup>r</sup> tuc oēs  
 scti dixerunt inquit en quorum  
 festa vendidit & qtempst **Q**uō  
**U**surarius viam paradisi ob  
 streuit Quia scriptu e in eō  
**O**cta est via q ducit ad vitā

Ipe aut no potexit qz multas  
pitoreu facimas sup ipm pot  
et elemosina indigenti non  
porrigit. **U**mo usurarius e  
peyor iuda qui triginta de  
narios reddidit. **U**surarius vo  
vix a' moqz male qsta resti  
tuat. **U**mo peyor e dyabolo  
qui aias in limbo raptiuas  
reddidit xpo. **D**exto multa  
mala in diuersis locis fil  
preat, et ex hoc peyor est  
grandim qui pcutit feugeb  
in agro. **U**surarius aut pcutit  
femmetu de grano sine sta  
bulo, denariu de bursa lectu  
de dorso, palliu de collo ymo  
**U**surarius peyor e predone  
Qua predo pro rapina de

121  
collat. Iste vero de rapina

sua gloriatur

**De pena usurariorum**

**I**tem dubitat in fine istag.

**I**tem quomodo manifesti usura-

ry ad pniaz sint reducendi

**A**d hoc videtur scdm Bern.

hardu licet usurarij mandz

satisfacere ut satisfieri d' usuryb

in no e sepeliendo in iuste

rio donec plenarie sit satis-

factu **S**i in suppetut faul-

tates ut illis quibz facienda

e restitudo **S**i pntes sunt

et eis absentibz sacerdoti

suo parochiali cora fide

dignis cautela sufficiens

prestat de restitudo **E**t ex

premat qntas restituedoru

quoniam possibile est alias non  
recipit ad eam sepulture &  
**De Sepultura est dicendum**

**S**equitur videre de sepultura  
Cuncta quod dubitat utrum  
aliquis possit eligere aliam  
sepultura Ad hoc respondet Leo  
tertio Nos instituta maiorem  
partem considerans Statuimus  
omnes que in maiori suorum  
sepulturis iacere ut proinde  
certus doret Nulli in negotio  
eligere propria sepultura et et  
alienam Unde enim et magis ali-  
ena dicitur ut propria Et quia  
dignus est operis mercede sua  
tunc tertia parte sui iudicij esse  
illi dote censum In qua ce-  
lesti pabulo refecti fuerunt

Et unū **Aplm** **Dm** consolationi  
 sory qui fuerat passioni Et  
 demum obituq libitu fuerat  
 elegit sepultuaz **Nota ut**  
 heret causa tertia xiii qtion  
 fida **Tuc** nllq mortuy infra  
 etiā sepeliat **Nisi** epi aut  
 abbates aut digni pfbiteri  
 ul fideles largiti **Ista** in ut eoz  
 fides 7 bonitas sint manifesta  
**Qui prohibet sepeliri in**  
**rimiterio dicit Raymundus**

**O** **Mnes** heretici ex qmrtati  
**In** tormet pemyti **Usurary**  
**manifesti** **In** duello occisi **Pre-**  
**dones** manifesti **Morte** subi-  
**tanea** in mōx b9 q notoryb  
**ptis** pccuenti absq signis  
**pme** mortui **Qui** p9 mōtes

Conuincat<sup>r</sup> De heresi Nolen<sup>s</sup>  
penite<sup>r</sup> Blasphem<sup>i</sup> & morti ha-  
bentes pp<sup>m</sup> Si ver<sup>o</sup> horum  
vero sepultus aliq<sup>s</sup> fuit ex  
humand<sup>o</sup> et sine dilacione  
ossa ip<sup>s</sup>u<sup>m</sup> diuota possunt  
alias non Et tunc iterum in  
aqua benedicta p<sup>er</sup> ep<sup>iscopu</sup>m est re-  
conciliand<sup>um</sup> // *exigatur*

*De loco sepulture n<sup>ost</sup>ri p<sup>ri</sup>u<sup>i</sup>*  
**T**em dubia<sup>r</sup> v<sup>er</sup>u<sup>m</sup> de loco se-  
pulture aliq<sup>s</sup> p<sup>ri</sup>u<sup>i</sup> sit ex<sup>tra</sup>rend<sup>um</sup>  
Et vider<sup>e</sup> q<sup>uod</sup> no<sup>n</sup> Sic pater in ter-  
tio de sepulture Ubi honor<sup>is</sup>  
ter<sup>ti</sup>o dicit Abolende q<sup>uod</sup> fuetu<sup>m</sup>  
d<sup>omi</sup>n<sup>o</sup>s peruersitas apud mot<sup>u</sup>s  
pessulatum ut d<sup>omi</sup>n<sup>o</sup>s in oleuit  
ut detedentib<sup>us</sup> non per p<sup>ri</sup>u<sup>i</sup>  
p<sup>er</sup>mittat<sup>r</sup> effodi sepultura

quā pro tra In qua sepeliend  
sūt certū p̄tū em̄ae p̄soluat  
mandamꝫ l̄mꝫ in loci diore  
siam existas In t̄beas t̄teri  
tus ne ip̄q̄ & oīno p̄sumant  
exigere hoc de causa

**De Submersis in aquis**

**I**tem dubitat<sup>r</sup> Si aliq̄s casu  
aliter et no p̄ponte in aq̄s  
fuit submersus Utrū inti  
miterio sit sepeliendo Ad  
hoc r̄ndet<sup>r</sup> q̄ sic st̄dm q̄ p̄t̄  
in texto de sepulture Galte  
tu honesta causa eu fuisse  
notat<sup>r</sup>

**sepultura**

**¶ pro manifeste p̄t̄is d̄negat<sup>r</sup>**

**I**tem dubitat<sup>r</sup> Utrum pro  
notorys excessibꝫ neget<sup>r</sup>  
sepultura R̄ndet<sup>r</sup> q̄ sic Inua

dicit de ver. 4. Et licet talibus primis  
agentibus viaticum non negentur,  
Septuagesimo vero demeretur et hoc  
fit ad terrorem propter gravitatem  
Et ut ceteri detalibus caveant  
Gerhardus dicit Si in morte  
constitutus satisfactio permittit Si  
convalescat et ante satisfactorum  
decessit non negabitur sepultura,  
heredes autem illius expellendi  
sunt satisfactio unius facultates  
defuncti

**Quid sit excommunicatio Et  
excommunicatio est duplex**

**Q**uod circa titulum excommunicatio  
nomine Nota primo Quid  
sit excommunicatio Et quod duplex  
sit Pro primo Nota Ex  
communicatio a peccatione ~

evbaxstie ul a gñone fi  
 deliu facta sepacio Et nota q  
 tñs ex gñta<sup>e</sup> est du<sup>e</sup> **Ex** m<sup>i</sup>  
 nox et maior **Minor** est q  
 infligit<sup>r</sup> ho<sup>i</sup> pro p<sup>ma</sup> Et h<sup>i</sup>  
 sepat a p<sup>re</sup>cepto<sup>e</sup> evbaxstie  
**Maio**r vero est q in fligitur  
 pro g<sup>t</sup>umacia **Et** ibi non  
 veniendo ad iudiciu<sup>m</sup> mori  
 t<sup>o</sup>e p<sup>re</sup>cepta ul q iudiciu<sup>m</sup>  
 g<sup>t</sup>ep<sup>er</sup>unt Et her sepat a g<sup>m</sup>  
 one fidelium Et go tñs exco  
 munitat<sup>o</sup> est vitand<sup>u</sup> in oron  
 inq<sup>u</sup>ib<sup>u</sup>s In colloq<sup>u</sup>ib<sup>u</sup>s in  
 salutarie in mensa et i  
 g<sup>u</sup>ilio alyo<sup>q</sup> h<sup>u</sup>mo<sup>r</sup>  
**Quib<sup>u</sup>s casib<sup>u</sup>s infligit<sup>r</sup> ex**  
**communitatio a maior**  
**Item Nota a maior ex gñta<sup>e</sup>**

principaliter in hys casibus infligitur  
**Primus** Cu quis fingit noua  
heresim ul incidit in heresim  
iam inductu ut manasthei  
q no credit i x̄surrectorum mor-  
tuorum **Secundus** casus e qm ali-  
quis recudulq e pceptor uel  
defensor uel fautor hereticorum  
**Tertius** qm aliquis reona emag  
no d̄t ee caput eme uel ei  
obediendi **Uel** exas eius apti-  
tas q̄tepm̄ ul falsificat sed  
t̄leb̄ iure sut excom̄icandi ut  
her̄ ex capulo q̄to **Quartus** casus  
qm aliquis p̄uic̄ clericu mona-  
chu quer̄ su ut alia p̄sonam  
religiosam **Quintus** casus fallit  
in quibusda casibus ut infra  
p̄tebit **Sextus** casus qm q̄sules

civitatu rectores ut alij po-  
 testate hntes imponunt  
 servas et exactiones in de-  
 bitas. in clericos. etiam et  
 in paupes. et istis paupibz  
 non desiste. **S**z fut ex hoc co-  
 suetudies et leyes **S**z in ma-  
 gis dicitur abusive qd con-  
 suetudies **D**extera qmit-  
 titur qn mochi reglaxes. ple-  
 sam Canonici 7 alij clerici  
 plebanas habent student  
 leyes ul phisica 7 ptermit-  
 tut sacra paginam **D**extera  
 7 istis casus e pntis qui  
 gmitat ex gmitate in tunc ut  
 pbens eis auxilium ut favore  
 ut osilium **A**d hoc in exipit  
 familia eius q sine ipso eius

intermetu hinc no pt Pro q  
No q in quibz casibz aliqz  
pt gntae excomato **Uo** **lomo**,  
rans. monitox repetes sua  
fug et voce

**4 in quordecim casibz pcurres  
clerici non excomunicantur**

**I**tem dubitat in quibz casibz  
imced mag violetas in clerz  
ut religiosu no sit excomato

**O**rd hor videt **Reda** **Ad** **dm**  
**Ex** **coden** in quatuordecim casibz

**P**rimo in apostota sic q ipse  
pcurres ignorabat ipm **ode**,  
ritu quia <sup>plati</sup> coma non gerebat

**S**ecdo in clerico qui militaria  
arma ferebat ex quo amo  
nitio ab epō se voluit corrigē  
**T**ertio in clerico qui net in

modo confunde nec in forā  
 nec in qualitate negotiorū  
 ep̄c̄ clericali dndit Et si a-  
 monitū ab ep̄o se nō correat  
**Sexto** in clerico exercete stla-  
 ria negotia q̄ si nō gremiūt  
**Septimo** in relictūtibz consuaz  
 ut publice gtrahūtibz mxiom  
**Octavo** in illis qui habitu  
 clericali gtemptu et tyra-  
 nidi et crudelitati habitu  
 se in veretude in misent z  
 seducōz z guerra mouet et pub-  
 lica delinquant **Septimo**  
 in illis qui rōn p̄hibitione  
 diocesani publice facta r̄cipiūt  
 m̄stratores stlarū p̄sonaz  
**Octavo** qui nō e ex odio ut  
 invidia ut in dignatōe **Qud**

uocosa leuitate se p̄tucum  
Nono in mixto & femore cor  
rigete causa coertoe uel in  
tutu discipline **U**erū i illo  
q̄ om̄ sibi illata t̄pate repellit  
**U**ndecimo in illo qui fat̄ hor  
ex mandato superiore Nam de  
mandato platorū capi p̄nt  
clerici & ad iudiciū trahi si  
ip̄orum rebellio exigit  
**Q**uodeto intrabati diuio offio  
que p̄br ul̄ aliq̄ ad que sper  
tat potest ducē de ecclesia.  
**T**redeto i eo q̄ non officij q̄ in  
caūa obtinet clericū p̄cutit  
**P**roterio i illo q̄ in uet̄ clericū  
in p̄p̄ia uxorē. m̄ce ul̄ sorore  
aut filia turpiter agentem  
**Q**uodda nobile bonū de har.  
|| materia

Item Nō In summa confessionum  
 legitur ex violatam impositionem  
 manuum fecerit sexui ac puere  
 et semibz atz in clerico cecidit  
 epm posse impendere gratiam  
 dispensationis Et in nota octi  
 for clerici que est in vent  
 tu uxore appellandi e ad se  
 dem aplicaz et ei in iugatu  
 pma ppetens aliquantulum  
 a pperior qua sibi talia in  
 layco qmississz Si pbr salte  
 in misit se enocemitati ty  
 xamidi hēt clemes tercius

*De disaceroc sacerdoty inferedo*

*Sententia excomunicacionis*  
 Item Nō sup q dicit Gregorius  
 In quada omelia hō ligadi  
 atz soluedi ptate se puat qui

hac p̄ suis volūtibz & nō sub-  
ditaz moribz exerceat **S**im  
Judicare digne nequunt de sub-  
ditis qui subditoz causis sua  
ut odia ut gratz sequuntur **S**im  
In registro privilegii dñi met̄  
amitte qui p̄tate sibi p̄missa  
ab utroque Quatuor aut modis  
alijs ab utroque sua p̄tate vitz  
Indignū p̄romouedo **C**irca  
in dignam cōsertoz subiecti  
**C**irca in iusta vitz exaltoz  
et circa subditos suspensiosam  
habendo compassionem

**In sua exortatione ligat ut non**

**S**uper hoc dicit Petrus p̄dicator  
Exortatō quātūcuqz in iusta  
sive p̄ptor malū zelus ex toz  
mūicantē suū quibz sine iusta

causa aliquis eximetur. Quae  
 est et sit non suato vero  
 ordine pp in tenenda e' 7 tee.  
 menda **G**losa Non ex superbia  
 grempranda **U**n Gregorius  
**B**ona pastore sine iusta sine  
 in iusta fuit tenenda est  
 7 aut in iuste sine no sint  
 facende probat pro aucte  
 Augustini in libro de sermone  
 dom in mente ubi d' **T**emera  
 rum iudicium plerumq' iniqui  
 nocet ei, <sup>de</sup> quo temere iudicatur  
 Ei aut qui temere iudicat  
 ipa temeritas necesse est  
 ut nocet **C**ia ex consilio alius  
 mensi **N**ullo sacerdoti quequa  
 rite fidei hinc pro paruis  
 et leuibz causis a g'none



parricidiales Non nisi ex  
 omissione eub facta ut in exte  
 casib; In furtu rapina et hmoi  
 in quib; eis a tunc egressu  
 q; ex gntat pnt **S**mp qd  
 dms Ebridensis Et **S**acerdos  
 hms cura pt ex gntat in No.  
 torib; pmissa amonitione  
**S** in occultis que reqrunt  
 iudiciale in daguez no potest  
 Nisi vsuetudo ut gressio ppe  
 rialis indulgeat

**Notabile**

**E**t Nota q; nlls oroes gna  
 les dms fieri pro ex gntatib;  
 qua diu fut in ex gntatione  
 Et ere suffragia etie q; fut  
 pro mebre etie ex gntatib;  
 non pro fut **S** in p ex gntate

pt aliq̄s orare in puato sed  
non in publico

**Qualiter sacerdotes se habeant  
tempore interditi**

**S**uper hoc habet in scdo de ma  
regimatoe Gregorius Monus  
Cum volute & infra p̄mittas  
etiam m̄strib semel in ebe  
domoda tpe interditi Nam  
pulsatis campanis voce sub  
missa ianuis clausis missay  
solema celebrare causa per  
ficiendi cor̄y & deredentibus  
in p̄ma non negat Item  
Tpe interditi p̄par possut  
sacerdotes baptizare p̄duae  
et q̄fessores audire Item Nota  
q̄ dies passiois xpi pascha pe  
theroster assumptionisq̄ bre

unguibus marie sunt exempti  
 tam generaliter quam specialiter in dicto  
 Et hoc a vespera in vesperam  
 Nec non festum coram christi tum  
 octava ipsius ipsius

**De Sacrilegio Cetero**

**S**equitur vide de sacrilegio  
 pro quo non sacrilegium  
 est rei sacre violatio et eadem  
 usurpatio Et sacrilegium quod  
 sacra ledens Et committitur tria  
 Primo contra personam ut cum quis  
 percutit clericum vel religiosum et or  
 gnam et verum quod denotat ibi  
 per quod dicitur Secundo committitur  
 sacrilegium contra locum ut cum  
 in terra vel ecclesia violenter  
 per excellencia Tertio committitur  
 contra rem ut cum res consecrata vel  
 sacro usui deputata usurpatur

Et hoc fit tribus modis **P**rimo  
cu sacru de sacro fuit ablatu  
p vni aut p fixtu ut puta ca-  
lice de altari **S**ecundo fit qu sa-  
ru de non sacro intelligitur  
p duto mo ut puta calice de do-  
mo plebani ul casula offera  
de sacro **T**ercio fit cu non  
sacru de sacro auferit ut puta  
casula ul calice no offerata  
de altari ut extra **E**t q bz tly  
e infra ex gma l maiorib  
**S**pes aut sacrilegij sub dis-  
tinguitur scdm de sam ronez  
scititate xerij sacrorum quibus  
reuerentia exhibet **E**t tanto  
sacrilegij e qm qnto res  
sacra in qua portat **M**axime  
bz scititate **I**n quissim petm

est **B**acerlegum gmitti<sup>2</sup> In fa-  
 reameto evofaristie & diuini  
 in illa fāta **E**xinde in vasa  
 rofencata ad fāmetoy fufcep-  
 toz **D**em mea q pmet ad  
 ornatu mīstroy **I**ucuoq aut  
 Inqūoz ptoz penat ofensu  
 ofilio ut ope eme fāt legi i<sup>2</sup> rē  
 Et iō statutu e<sup>2</sup> in fepte amō  
 p legitimas ferias pīnaz agat  
**N**ota **O**mnib talib qui abftulit  
 aliu emē aliq bona finctive  
 ut p volentaz fūe forfat per  
 decias fūe p cenfu fūe p alia  
 q pmet ad emaz tlib est in  
 ex gmatōz qoz **S**ano **L**ua  
 bona emē fut elemofine date  
 fūtoribz & mīstoz ecclēfic.  
**N**am fōm **A**pōlm ad hebreos

Hys datur e vime de altari q  
seruiut altari Ergo her bona  
non sut recipienda vt fixada  
Cu sit thesauru dei et res deu-  
ciphei

**Communiatibus**

**Et luxuriam in ecclesia e exco**

**I**tem Nota Quicunq violauit  
etiam qualicumq facto hoc fit  
sive in thoro sive ext thoru  
vel quicumq violauit p inter-  
fectoꝝ ut incendiu ut quocunq  
mo res sacras ut psona re-  
ligiosa pmissit ille e sacrilegus  
qub excepte qorden iustis p  
datus Et xō pmi dorumeti  
**H** de formaton Quia sacra  
scriptura veteris testamenti dicit  
in pluribus locis q oportet tem-  
plu dei et oia vasa vꝝ e mda

Nam propter hoc uidetur audit in  
 monte syon ut indueret templu  
 dei Et scribitur Machabeorum  
 Etia Zorobabel dei templum  
 indat et renouauit Sic scribitur  
 zacharie Euaigeo et templu  
 dei fundit in iudicium facite  
 quib e Etia in templo i ierimite  
 rio no dnt fieri violente tu sit  
 refugiu fidelium qui in eo tpe  
 necessitatis protegentur

*Que sint prohibita in ec  
 cllesia fieri*

**S**uper hoc dicit Borhardus  
 cessat uana et pphana col  
 loq Met fiat in ecclia nec in  
 ierimiteo negociationes et pri  
 uue indanary nec fiat mltm  
 qz tumultu Etia no fiat ibi

steptum iudiciorum secularium Et pri-  
mum in criminalibus Nam processus  
iudiciorum secularium et senten-  
tie prolate non valet in locis  
illis ipso iure **Notabile**

**I**tem non libertas sero emu-  
nitas ecclesie sic describitur Est  
privilegium ecclesie libertatis  
et personarum ut rex ad captivum  
aut Et emunitas quae extra  
numera de quibus ecclesie sunt  
in minores Nam ecclesia quae  
est emunitate et nihil inde per  
viam abstrahat nisi publicum  
latro vel nocturnum populator  
agros Aut qui in ipsa ecclesia  
fecit homicidium vel maleficium  
aut fugit aut propter proscuto publico  
manifesto suo domino vult voluta.

ue de etiā exire **Ea** q̄ oīa  
 que in etiā sūt posita Neq̄  
 p̄ v̄m neq̄ p̄ s̄rtu inde s̄m̄t  
 auferenda **U**t p̄ h̄ m̄ sexto dicit  
**E**ccl̄ Nota Etiā polluta c̄m̄ite  
 r̄ū ibid̄ q̄t̄iḡit̄ est pollutu  
 et non econuerso

**De etiā p̄phanatione**

**T**em̄ dubitat̄ **S**i in m̄m̄te ho  
 salī p̄secutor̄ s̄clares cū fami  
 lia 7 peccatorib̄ alijsq̄ rebus  
 in eor̄ib̄ recipiant̄ **E**t ibi cō  
 medut̄ bibut̄ atq̄ dormiunt  
**A**ut si v̄ne mouit̄ v̄roce p̄p̄iaz  
 Nuq̄ in istis casib̄ etiā emu  
 mtas violat̄ **S**up̄ hoc  
**N**ōnd̄ 7 etiā d̄m̄ haberi inde  
 cū om̄ib̄ ornament̄ suis nō  
 d̄m̄ in eis fieri ḡuicia ul

hones ibi iace aut sua suppel-  
lectilia in mitte. nisi propter  
hostiles manus. Aut incedia  
repentina. sed propter alias in-  
tendentes regentes. Quia tunc  
ad eas oporteat refugium habere.  
**S**icut in hoc ipso mense cessante  
omnia in proxima loca reponere.  
**U**n in noctibus. **C**eteris. **R**eliquis  
volunt in roboribus. quod quid clerici.  
si etiam sic exponit suppellecti-  
libus. propter et et alienis. ut  
ponit domus laici. qua dei ba-  
silice videant. Non quideant  
quod dominus non sinebat ut vas per  
templum transferret. **S**i aut ali-  
quis in ecclesia cognoscat uxorem  
propter. **S**uper hoc habet in quinto  
de adulteriis et stupro. **U**bi

sic dicit Mandag Item etiam  
papperfioz aque bndute re  
conalitati procurer

*De decimis Capitulu septim*

**D**onsequit' vidend' e de de  
cimis Et pmo dicit' quid  
sit decima **S**up hoc e sciend'  
q' decima e om' bonoz iuste  
acq'sitor' pars debita deo **E**x  
illa diffiniton' patet q' decim'  
non sut dande nisi de iuste  
sive iuste q'sitis **E**t ex ipsa  
patet q' dene non sut dande  
nisi clericis et eccl'is In quoz  
prothia sua sut p'dia Et hor  
intuit' in hac q' d' pars deo  
debita

*De decime sum duplices*

**I**tem Nota q' duces sut dene

Et personales et prediales Personales  
sonales sunt oblationes fidelium  
quod omni primitie appellabantur  
et in pascha et in penthecosten  
et in purificatione et inveno  
phera dabantur Prediales sunt  
quod decima danda et de omnibus quod  
de possessionibus soluntur Dicitur  
enim decretale quod decima danda  
de omnibus quod licite accipiuntur Sic  
plurimum in textu de decimis et de  
qui de his eas solvere negle-  
xerint excommunicati sunt districte  
procelli Unde ex consilio lacon  
Omne domine terre siue de fructibus  
sive de pomis arboribus  
sunt et illi sacrificantur Sic oves  
et boves capree et dicitur quod sub  
vinea pastoris transenti dicitur

ad deum veniet sacrificabit  
 dno et no redimet. **Qz** quia  
 multimos invenit deomas  
 dare volent. **Statu** ut scdm  
 pceptu dei et amoneantur  
 semel scdo tertio si no emen-  
 dauerit anathematis vinculis  
 obligat usq ad satisfactor  
 et cognua emedator

**Qz decima qz dari exdimpli**  
**iure s3 dno et huano**

**I**tem Nota factu natus dicitur  
 ut pplus nacia miseret hys  
 qui dno cultui miseret ad  
 salute totiq ppli. **Et** ex in-  
 stitucion dnoa imduta est  
 decimatio certe pti qd duode-  
 cima terbo in leuitica dnois  
 misteris manipata non

non habet possessiones Unde dñs  
mandavit eis decimaz p̄ actum  
dare ut honorabilis viderent  
Determinato est decimaz p̄ solac.  
do auctoritate ecclesie tpe noue lege  
e instituta scdm̄ quada hua.  
ritatez ut vñz nō imō p̄ plus  
noue lege iustice noui testa.  
menti exhibeat. quā p̄ plus ve.  
teris testamenti exhibeat Cui  
reuerā p̄ plus noue legis ad.  
maiora exhibet̄ precepta  
Sdm̄ illud dñs q̄nto Nisi  
habundauerit iustia p̄ plus quam  
scribarū & phariseorū non in.  
teabitis in regnum celorum  
*4 hoies tenet̄ dare decimaz  
excepti necessitate*  
*I*tem dubita<sup>r</sup> q̄ hoies tenet<sup>r</sup>

dare decimarum ex precepti necessitate  
 Ad hoc videtur quod secundum theoz  
 de aquino qui dicit de vine in  
 veteri lege precebat dari  
 ad sustentationem ministrorum dei **¶**  
**¶** Malachie tercio Sacerdotes  
 auz leuite qui michi ministrat  
 tiboz **¶** Inferte oiz decimas in hoz  
 renu meu ut sit tibi in domo  
 mea et habeant **¶** Et proba  
 te me si tamen non dedero  
 ut katharacte. i. em vasser  
 flus teli apte esse credantur  
**¶** Et effunda vobis benedictionem  
 usqz ad habundantiam et in cre  
 pabo pro vobis locusta et bru  
 ros vos dicit omnes gentes  
**¶** Sed quod michi non reddistis michi  
 decimas et primitias **¶** Idcirco in

fame & penuria vos eritis  
maledicti Quia me defraudas  
sub parte mea & p decimis az  
pmitis q parua erat ut a vob  
darem vobertate possessioni  
vraz & vobz feugu habunda  
ciam pdidistis **Un** **Theromg**  
**Un** fames et penuria aut  
omn reru egestas opprimit  
mdm **Sciaq** hoc ex ira dei  
descende. qui e in paupibz Si  
non accipiat elemosina frau  
dari loquit et suas possessiones  
possus decimas & pmitias inter  
pretari

**¶ qdru** **¶ Remuera** decime  
**I**tem qdru **¶** e remuneratio rde  
**I**demociu **¶** Prima remunerat  
e habundantia feugu **¶** **¶** **¶**

sanctas corporali terra p[ro]p[ri]a  
 indulgentia d[omi]ni p[ro]m[iss]i celestis  
 ¶ In Aug[ustinus] Si denarij dederis no[n]  
 solu[m] habundantia seign[ificat] recipies  
 ¶ Et est sanctate[m] corp[or]is q[ue] sequit[ur]  
 Qui em[er]it p[ro]m[iss]u[m] corp[or]ale q[ue] p[ro]p[ri]a  
 indulgentia[m] desiderat p[ro]mereri  
 de noue p[ar]tib[us] denarij studeat q[ue]  
 solue[n]t Qui vero no[n] dederit pu[n]i-  
 met[ur] in opposit[is]

*¶ De male q[ue] sitis no[n] est d[omi]ni*

*da decima*

¶ In dubita[n]do utru[m] de male q[ue] sit  
 danda e[st] decima Et vide[n]t[ur] q[uo]d  
 non l[ic]et de meretrice h[ab]ere  
 terione sine latrone usua[m]  
 rio publico q[ue] h[ab]et q[ue] diu  
 fut in scelere no[n] recipiet etia[m]  
 denarij ne cor[por]is scilicet videat[ur] ap[er]t[us]

probare qd qd p9 quifoz debet  
reteta sil retopensare

*Dubitat vtru iudei teneantur //*

*P* // *De decimis*

*P* rediales Ad hoc vnder  
qut ut piz in texto de decimis  
vbi alexander textus sicut  
Harsilien' epo de textis qb  
iudei colut tue postulacion  
vnder qd ut eos ad decimas  
psoluedas ut possessiones  
penitus enudtiandas cu' omni  
distraccion repellas Ne forte  
ocasionilla eate valeant  
suo tunc fraudari reprosi qd  
vtr' dicit Raymundo decimas  
psolue' de agris ortis petros  
tenet

*q' decime no pnt dari laycis*

**I**tem dubitat vtrum laici possint  
 decimas in aliquo casu reci-  
 pere sine mōxli pōtō. **S**z sūp  
 hoc dicit Raymūdy q̄ de carne de-  
 bentur duci sine p̄mo eāys  
 vtz ob intuitu dūm ob sequi-  
 mērs p̄stiti. **C**ū ip̄a decima  
 sit mūmō spūale etiā. **E**t or-  
 mo nō p̄nt a layco detineri  
 Quia tale ius non cadit in lay-  
 cum. **C**ū Grego layci qui s̄  
 ab ep̄is sive a religiosiis  
 p̄sonis decimas receperint nisi  
 etiā reddiderint. **Q**uā se t̄men  
 sac̄lego q̄mitte et et̄ne dāp-  
 nationis pena incurrere  
 Etā alie ip̄a dicit. **F**u h̄bemo  
 ne layci decimas tū aiaz suaz  
 p̄tō s̄nt detinetōs Quia si q̄b

recept et eam sue no rediderit  
xpiana sepultura prohibetur  
ut hēt<sup>r</sup> extra pmo ca lo **Verbo**  
debet<sup>r</sup> in signum vniuersalis do  
mini s; pncipi militi vrsit  
defensor eam q pauper et or  
tuce cu sint cunctes pnt rade  
in laycu non in vniuersa  
ad prietate sed qo ad pcepto  
fructu **Ita** si laycu offer ret  
pprietate pdicoru suoz alicui  
eam pro spcali remedio aie  
sue ille possit decimas anuales  
sibi remere

**De Delegatione Extrema**  
Item seq<sup>a</sup> vide modicum  
Delegacion<sup>e</sup> extrema Circa qua  
Nota repta allegat<sup>r</sup> emib  
ppriab res si q<sup>o</sup> h; s; si h;

vestes proprias quibus utitur Uxor  
 si huiusmodi nuncios speciales ista die  
 potest legare licet non sit de consen-  
 su viri. Sed bonum que sunt eius com-  
 munita sicut uxoris et sibi ut sunt  
 hereditates et alia non potest legare  
 nisi in consensu viri:—

**Secunda** regula est de rebus Curagom-  
 sanis potest legare de rebus mo-  
 bilibus quod voluerit etiam absque  
 consensu et assensu puerorum et annorum  
**Tercia** res est Dives cuius in-  
 firmus vitalis promissit peregrini-  
 natorum ad sanctam terram ut puta  
 ad romam vel ad vltimam causa  
 infirmum non potest illic pere-  
 grinari ille potest ducere pecuniam  
 quam secum poterit si personaliter  
 velit hoc esse potest facere sine assensu

puerorum & uxores Et si talis  
infirmus et diues moritur  
cumq; dixerit **I**stam sumam  
pecunie ad terram sitam equie  
bene ista pecunia pro mortem  
de verti in usum scilicet per  
delegationem sufficiant

**De Sortilegijs quod sit in**

**Q**uoniam dicitur quod de Sor-  
tilegijs Et primo quod sit  
Sortis dicit **Aug** 9 soris in  
e aliquo mali Et res in humana  
dubietate diuina iudicab voluit  
Vel alio sit Sortis e pars di-  
uinandi diuinas aut proprie  
accepta e in malo **A**ffertur  
aut in bono Et sortilegium  
e quedam subtilitas diuinandi  
vel furta investigandi Vel  
Sortilegium est ars diuinandi

iuxta sciendi et tunc sortis non  
 e de nio sciay tu scia e bono  
 en honorabilu **U**t p̄ p̄mo  
 de aia hor aut e con deum  
 qz ipis solus e scire futura  
**U**t sm hor sic d̄t **U**ubox et q̄  
**S**ortilegi sut qui sub noie fite  
 religios p̄ q̄dam sortes quas  
 vocat s̄toz sero aploen d̄m̄a  
 coes sc̄as p̄ q̄dam sortes fite  
**A**ut q̄ruqz septuay in p̄t̄oe  
**E**t h̄os h̄et̄ ca vicesia sexta  
 quon̄ quinta e totulo maxci  
**N**on licet rep̄ans tenere  
 tradicoes gen̄u et obfuare ut  
 tolere clemeta a luc̄ a c̄h̄ stel  
 laxu **A**ut in canem fallariam  
 signoreu pro domo scienda ut  
 p̄t̄ex segetes ut arbores pla

tandas ut quingia facienda **Sci**  
ptim e em **Via** q facte in ho  
aut in ope dia In noe dei mei  
ihū xpi facite gratias agent' deo  
**N**ec in collectionibz herbarz  
que medicinales sunt a qd  
obfueres ut in cantaciones  
Luce attende **N**isi tm tu sym  
bolo diuuo aut oxon dnta Ut  
tm deo creator em honoret  
**S**iquis aut paganoz q sue  
sequo diuuo 7 Cortilegos in  
domu sua intoduxerit. q  
ut mala foris mittat Aut  
malicia pvenat ut Lustraciones  
ut mofuores paganoz faciant  
qncqz anns piaz tm In pe  
intentionali rono qui forti  
legis 7 diuuarionibz utuntur

ad cognoscend[um] futu[ra] duobus  
 g[en]erib[us] peniteat *In exeg[isi]o theo[do]xi  
 doxi in talib[us] ul[tra] codicib[us] aut  
 alijs sorte fixata non e[st] requ[er]enda  
 Nec divinationes aliq[ui]s in aliq[ui]b[us]  
 reb[us] aliq[ui]s ob[sc]urare p[ro]firmat  
 Qui aut[em] con[tra] hoc facit quadra-  
 ginta dies peniteat*

*An actu sit demones <sup>conuincit</sup> <sup>quatuor</sup>*

**S**uper hoc dicit *Th[om]as d[omi]n[us] aq[ui]no*  
 possunt demones ad uic[ia] p[ro]v[er]tute  
 d[omi]ni nob[is] taq[ua]m m[er]ito p[ro]pellere  
 ne uide[re] uideat Non t[ame]n licet  
 tu adu[er]s[us] eos ad discend[um] et  
 sciend[um] ut obtinend[um] aliq[ui]d ab  
 eis. Quia hoc p[er]tinet ad aliq[ui]s  
 potestate tu ip[s]is habendam

**I**tem dubitat[ur] q[ui] sit genera  
*De p[ro]p[ri]et[ate] diuinationis*

Divinationi **Q**uod hec hec causa  
vicesima sexta quoniam tertia et  
quarta **U**bi Augo hec dicit quia Divina  
comi in libro de natura demonum  
dicit **F**igitur quia Divinatione a part  
ee in ventu fertur ut oblatum  
dum aut dicitur sicut quod deo pleni  
duntate **C**on se esse plenos  
sclam et astute quada fecu.  
dulena horbo futua corientam  
**N**ota Lang dicit quatuor esse quia  
Divinatione sicut terra aqua aere et igne  
**B**romancia ydromanciam  
**A**erimanciam dicitur ee autumat  
**A**ugromanciam sicut quod peratato  
bus videntur mortui resuscitati  
divinare et ad interrogata  
respondere **N**igros em grece dicitur

mortui Latine manio autem  
 diuao intuyat Inde Breman.  
 cia si diuato facta in tea  
 ydromacia e diuato fita i aq  
 Nexmacia e diuao fita i aere  
 Pyromacia e diuao facta  
 in igne lucuta euitanda sut  
 Et penitg e pudenda 7 daprada  
 Mergi vero sut qui apud vol  
 gares malefici intuyantur  
 Et hy p mission dei elemeta  
 gauriut Et metes hoim yng in  
 deo ofidatū turbant Sed alio  
 noie in tantatores appellat<sup>r</sup>

4 magica ars e duplez 7 d<sup>r</sup>  
**I**tem No Magica ars diuid<sup>r</sup>  
 prestygm 4 maleficiu Presti  
 gium est sensul huanorum

illusio et scdm hoc in credibiles  
mutaciones reru videt fieri ut  
cumq; pre videt castra lapillis  
talentis. Geiges galeata cohors  
militu filia maleficiu autem  
pt dici qd maleficiu p quia  
tiones ut mutaciones et hinc

**I**tem Nota qd **Notabile** :-  
De hys vnt Arioli qd qd tra  
aras ydoloru ne pharios ptes  
emittit et sacra officit atq; in  
celebritatib; suis demonu rmpa  
accipit. Arcuspices incupat qd  
horay in spectores dies em et  
horas in agendis negorys et  
opryb; custodit et qd p singla  
tpa sciam ob sua intendunt  
Ingueres sunt qui v. latus

animi & garrity attendit. Item  
 sut & auppites. Iuta om sunt  
 auppia q̄ volatq̄ animi in ppi-  
 aena. **S**z auguria dicunt q̄ au-  
 geris illud q̄ aues gerunt. Ma-  
 thematici v̄dnt qui gerisset h̄ores  
 p̄ duodeca siḡ celi. desiderat̄ cursu  
 nascentiu mores & acty sero  
 euenty p̄dic̄ conat̄ & quibus  
 q̄li siḡo fuit naty aut que effe-  
 tum h̄eant vite int̄pretant̄.  
**E**x mltis itaq̄ auctoritatibz tolli-  
 q̄ axioli. **A**incuspites intan-  
 tatores. **S**ortilegi ac veteri  
 h̄moy scortatores ab ecclia sut  
 eliminandi. Et si non respue-  
 rint p̄pue exḡm̄andi sut.  
**D**e p̄puebz Sortilegiorum

**T**ercio species sortilegiorum dicitur  
manducare vel bibere vel portare  
super se vel circa se aliquid per quod estimatur  
iudicia dei per veritatem quod cogitatur  
quod per id quod circa se portat ut quod  
incedit aliquid contingat quia deus  
disposuit et fieri disponebat

**Alia species sortilegii**

**T**ercio species sortilegii si aliquis  
mater potest filium super portat a fortuna  
et autem iniquos loco filii per sanitatem  
februm Nota isti non sunt immunes  
sortilegio qui quosdam caractes  
in scriptis portat super se quod innocens  
penitus ignorat credens quod in virtute  
talium potest habere victoriam in bello  
vel in aliquo loco quod voluntate dicitur  
et non sunt immunes sortilegio qui

scribitur in eorum et psalterio  
 portans ea se credens exhorz  
 spera ysecutura in bellis et i  
 alio ut facilius vincat Lutu in  
 e ca portae tu credulitate ut va  
 leant con demnes **En de** **Stus**  
**Aug.** in lo de laude psalmorum  
 & quida psalmi valeat contra  
 pferuoz demom **Nota** h  
 no fut v mueb sortilegio qui  
 disterunt p in credulitate qd  
 eis oborat domane **Clericy**  
 ul **laycy** **Morchy** **vetula** **lepus**  
 ul **Lupus** **Canis** **asinus** ul **canis**  
 & **volpis** & inde disuduat euetz  
 suos in die euetmz **Qu** et  
 aliq ex plamtu carm **volularu**  
 siue porcoz credit sibi futua

Contingi sa p h morte alioq de,  
sigea ut hmo q filia Et qmgu  
sepe q diu lo videri sibe illoy ut  
foveat eos in errore suo tuc pro  
curat ombi mode qm p ut ra  
eueniat q sic recedat illa ex futia  
et pmitit talia sig ex qm stulti  
recedat illud futuz ee Nota Aug  
& Corb m e alioq mali Blosa  
in sui na An phibe q p reg  
assidue labit quib in ydolatria  
Olia ta Quia phibita snt Corb  
Quia in fortibz vltro factuz con  
tingit fraudem euenit qua diuiaz  
voluntate dclarari Credendu in  
pre q si est ta honesta et sub  
essent ~~ta honesta~~ necessitates  
ut ess in tero de electon alioq cu

qz esset parvitas in oibz credend  
 e qd eximo matre possit fieri  
 sortes Et hoc aut venio Beda  
 dices Siqz aliqz vntate q pulso  
 den sortibz 7 eximo aploxi m  
 putat se ee consulendu Pro qo  
 No 4 qtuor requit ad hoc qd  
 fors sit licita Prm ut expediat  
 vtile sit fac de quo dicitur ut de  
 quo sit fors Sedm qd sit tale  
 qd ad huano no pt investigari  
 Terciu ut sit liciti hmoj de tali  
 sorte inqre Lictu ut nlli sit  
 dapnosu de quo queritur

*Positio Raymundi dicit:*

**I**tem Nota 4 Raymndi dicit  
 qd rusticu no qd pna ppe hoc  
 qd ob suat tpa seruandi aradi

plantandū ut in silibz q̄ certam  
4 nālez h̄m vacatōz q̄ ita d̄m  
fieri. **S**ilx p̄fici circa medi-  
nas dandas 7 immūcioes fa-  
uendas 7 filia de q̄bz certa et  
manifesta ratio p̄ reddi h̄ oia  
p̄bat̄ 26 dist̄. quon̄ 2a nō obuet̄

**T**om nō **O**i aliq̄s **Notabile**

**S**olūt herba medicale cū symbo-  
lo d̄m ut tu oroe d̄m ut p̄d̄q̄  
scribit̄ incarta symboli ut oroz  
d̄m ut ponat̄ sup̄ aliq̄s in fix-  
m̄ ut sit in istis t̄m creator d̄m  
honoret̄ nō p̄bat̄ d̄m t̄m  
sup̄sticiosa arrogācia nō iteat̄  
ut h̄et̄ 26. quon̄. 5. **O**i luceat  
**E**t go si aliq̄s h̄et̄ p̄az h̄g aut  
ut v̄teret̄ ea sc̄dm nāz Non

admittenda nona demonum **N**er  
autoretos ipoy, ner ad res illi  
citas **N**er ad scilicet turpitudines  
vteret credo q no peccaret **S**u  
ner medicus peccat in agendo  
scdm naz litz aqn miralia videat

**D**icit aliquis // **Notabile**  
**D**ns omnia p hinc turra e  
tum hinc p e malu dicit em  
**A**nto p to talo dicit em vobis no  
iurare vino **F**ndi q Manichei  
heretici dixeret q in nullo casu  
est licitu iurare eo q dno omi  
uersalit turrametu p hinc  
p textu ia allegatu hille ex  
cor venit eis **E**t dicit Bonuctua  
Ex manifesta ignora q nesci  
uerit intellige q aliu sensum

faciat negoria<sup>o</sup> pposita signo  
vniuersali Alieu pposita ead p<sup>o</sup> p<sup>o</sup>  
fita em fat equipollet p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> ne  
gatiue Et no ois ho e<sup>o</sup> e<sup>o</sup> ualz  
illa. aliqs ho no e<sup>o</sup> Equipol.  
let hinc n<sup>o</sup> ho e<sup>o</sup> Et pposita  
ualet equipollet suo com<sup>o</sup> s<sup>o</sup> omi  
uexali negatiue ut ois homo  
no e<sup>o</sup> Equipollet hinc n<sup>o</sup> ho  
e<sup>o</sup> Et sic p<sup>o</sup> d<sup>o</sup> h<sup>o</sup> negatiue  
no p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> hinc s<sup>o</sup> vniuersali  
oimo d<sup>o</sup> d<sup>o</sup> Ego aut dico vobis  
oimo no i<sup>o</sup>ac<sup>o</sup> t<sup>o</sup> p<sup>o</sup> h<sup>o</sup> o<sup>o</sup>  
iurato<sup>o</sup> Et e<sup>o</sup> s<sup>o</sup> q<sup>o</sup> in nullo  
casu e<sup>o</sup> iurand<sup>o</sup> N<sup>o</sup> aut dom  
caute loq<sup>o</sup> p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> negatiue s<sup>o</sup>  
d<sup>o</sup> em Ego aut dico vobis  
non iuraxi oimo Et e<sup>o</sup> s<sup>o</sup>

qd no omode. i. no ior casu est  
 iurand **Et** or e vox sua non  
 leuiter no sine conah causa ra  
**Et** or ppx pulm ptmoy **In** Aug.  
 ad publicolam dicit no qd  
 iurate sit ptm a qo longe nos  
 esse voluit qd ne omio iuram<sup>ra</sup>  
 amonuit. **Uin** in libro de  
 mendacio Non e vniuersale p  
 reptu dicit **Ego** aut dico vobe  
 non iurare omo sua ppterca  
 diuie spture no solu pcepta  
 qmmeret dei **Et** et vna moxesp  
 iustoy iurat em **Aplh** scdo co  
 rinthios **Ego** testem den in  
 voto maia mea **Et** ad Ronos  
 pmo **Testis** e unghi dey tui sex  
 uo in spū meo **Et** **Et** ioseph

Inuat p salute pharaonis Ex  
qz factis ondu<sup>r</sup> quomo uiri  
piend sit dcm dos pceptu sz  
ne uirando ad facultatem  
Inrandi p ueriat Et ex facilitate  
ad gne nez atz ita g fuetudine  
In p t m u<sup>m</sup> decida<sup>r</sup> her aug<sup>no</sup>

**De pena Soruilegoru**  
A<sup>l</sup>ter<sup>e</sup> fut em pmo infames  
Net dnt recipi ad eukarystiam  
Si p t m u<sup>m</sup> e notoru<sup>m</sup> Et ne  
hystorones ut her<sup>r</sup> de g f e r t o n  
d i s t i n t o n p d a h e n o d n t a d  
mitti ad accusatoz. i non dnt  
admitti iudico ut her<sup>r</sup> d i s t i n t  
t o n p d a q t i o n o t a u a d u s q u e  
E t i a d n t g e g n i t a x i u t h e t m e  
P u e s i m o s e x e t o q t i o n q u i n t a .

voce protu **I**tem **S**i p<sup>o</sup> amoni-  
 toz & exgimatoz se torige nolue-  
 rint **S**i tuc sexui fut dnt vox-  
 beribz castigari **S**i liberi dnt  
 m<sup>o</sup> correxari **S**z si utroqz mod<sup>o</sup>  
 se hnt ut publicani ut plebisa-  
 m<sup>o</sup> tuc fut de prothia tux p<sup>o</sup>ter  
 eutendi omo consueti et de-  
 caluati **S**z or p<sup>o</sup> epus sua au-  
 toritate face. Du tñ caueat de  
 inebri tructatorz siue d<sup>o</sup> mote  
 et sagms effusion et si n<sup>o</sup>re  
 fut tuc ip<sup>o</sup> epus p<sup>o</sup> m<sup>o</sup> voce  
 beathm p<sup>o</sup>llaxe ut het<sup>o</sup> 26  
 d<sup>o</sup>stuntor. q<sup>o</sup>tion sta Con ydoloz  
**S**z aut dicit q<sup>o</sup> pena fortile-  
 g<sup>o</sup>z sedm canones sit t<sup>o</sup>is sz  
**S**i fortileg<sup>o</sup> bea<sup>o</sup> seut layg

tunc impo sibi p<sup>ma</sup> q<sup>d</sup> dies Di  
aut ess<sup>t</sup> otu<sup>n</sup>are tunc c<sup>er</sup>retne  
Ut heretic<sup>9</sup> Di aut ess<sup>t</sup> cleric<sup>9</sup>  
tunc ip<sup>o</sup> ei p<sup>ma</sup> v<sup>ri</sup>g<sup>is</sup> am<sup>is</sup> ita  
q<sup>d</sup> p<sup>u</sup>er<sup>t</sup> offi<sup>o</sup> suo ad v<sup>ri</sup>m<sup>is</sup> am<sup>is</sup>  
Et si ep<sup>u</sup>s nollet dispensare t<sup>u</sup>  
eo poss<sup>t</sup> en<sup>im</sup> p<sup>u</sup>ac<sup>o</sup> b<sup>en</sup>efic<sup>o</sup> et offi<sup>o</sup>  
ut her<sup>et</sup> ex<sup>tra</sup> de sortilegio talo vl.  
t<sup>er</sup>mo in g<sup>lo</sup>sa Et qu<sup>o</sup>libet  
t<sup>er</sup>ms p<sup>ri</sup>ma q<sup>d</sup> solu<sup>m</sup> sc<sup>o</sup>dm<sup>is</sup> cano<sup>es</sup>  
Sc<sup>o</sup>dm<sup>is</sup> aut<sup>em</sup> leges qui exerce<sup>t</sup>  
sortilegiu<sup>m</sup> d<sup>z</sup> capite t<sup>er</sup>u<sup>ari</sup>  
q<sup>d</sup> igne t<sup>er</sup>emari<sup>is</sup> d<sup>z</sup> iste qui  
p<sup>er</sup>mittit exerce<sup>t</sup> in domo sua  
p<sup>ro</sup> p<sup>u</sup>ar<sup>o</sup>z om<sup>n</sup>u<sup>m</sup> reru<sup>m</sup> suaru<sup>m</sup>  
d<sup>z</sup> mitti in p<sup>er</sup>petuu<sup>m</sup> ex<sup>il</sup>iu<sup>m</sup>  
Ut her<sup>et</sup> extra 25 d<sup>is</sup> t<sup>er</sup>miton<sup>is</sup>  
q<sup>u</sup>on<sup>is</sup> 2a

149

Sequitur quedam dubitationes que  
mouentur Circa predicta Utrum  
possit inuestigare per sortilegium  
pro re fureta

**T**on dubitatur primo Si sacerdos a-  
mississet calice qui sibi furtiue  
substractus fuisset Utrum possit in-  
uestigare per sortilegium quis fecerit  
eum Ad hoc respondeo Si ista inuestigatio  
fuerit per inuocacionem demonum ut  
per aliud quodcumque mysticosum  
ut per pulsionem campanarum uel co-  
stille huius inuestigatio est illicita  
et ymo ipse qui inuestigare petaxet Ut  
habetur ex de sortilegijs ca. ex duobus  
Si autem huius inuestigatio fuerit per as-  
pectum astrorum uel secundum per  
astronoma non in uotis demonibus

Net aliq̄ sup̄sticio adiucto forte  
posset admitti ut p̄us dictu est  
ita in q̄siderando solu n̄ales in  
pp̄toꝝ Et sub tali forma q̄ ibi  
solu deo creator honorat̄ ul adō  
ret̄. Sic q̄ ibi non ḡmittet̄ q̄d  
latru adorado ul honorando  
creatura & non creator

**D**e mulierib; vagantibus  
Tem dubitat̄ sc̄do de mulierib;  
que cecidit se & profitet̄ cu dya  
na dea paganorū. Et r̄ herodia  
de nocturnis t̄p̄ib; in mira multi  
tudine equitare sup̄ bestias q̄b;  
dam ul sup̄ vasa ul seder̄ in  
erudo multa p̄p̄ta terrarū t̄p̄e  
noctis cecidit se extis lucti  
bus ut puta quinta feria sub

sabbatima ad eum fuit in mōri  
 De his mulieribus dicitur Intra  
 4 no a diuio spm tlia fantas  
 mata mentibus hominū irruat  
 i cadit **Dya** em tu auctū arg  
 sibi subiungunt p teez in ore  
 dulitate tur ipe dya tūstiquat  
 se manūm lucis 7 tūstiquat  
 semper dicitur formay & sic  
 tur captiuam mentem miserā  
 deludit **Ner** d; aquis de vomice  
 in tanta stulticia ut credat h  
 ora qm sopnis 7 pū tm fuit  
 est in corpe at dexe **En** **Lathe**  
**Sopma** necures **Na** mens  
 huana q optat **Om** vigilat  
 sperat p sopm termit idipm  
**Unde** **Noug** **Lathe** **Sopma** ne  
 cures nam fallit sopma plures

**B**ollicito dicitur Nam q̄ sopnia  
tuncat Nam q̄ hō sperat sibi  
sopnia sepe reuelat Cū paulo  
non erat ausu asserere q̄ fuit  
raptus in celu Lunaq̄ q̄o talia  
occederit ul assueuerit p̄ul  
dubio t̄lis infidelis an p̄paga  
no esse deterior q̄putat Ut  
habet̄ 25 dist̄. q̄tion 5ta  
paragrapheo epi

1199b

**A**liud Notabile de Sortile  
Item dubitat̄ tercio Cum dic̄  
tu sit sim̄ nō eē fide adhibenda  
augurys Sortilegys et reter̄  
sp̄ibus diuinatione Dubitat̄  
q̄o quomō eueiat q̄ fecer̄ter  
ipi sortilegi 7 mulieres anti  
que liberat̄ egros 7 mutant  
egritudines **H**ac dubitator

Huius Augg Et dicit hoc fieri ex  
 pmissionem ut illi audiet 4 uoi  
 dent pbem<sup>r</sup> in eqli fide qui  
 erga deum Et or pbat Augg ante  
 deo teonomy ubi d<sup>r</sup> Si fuit  
 in medio ppli tui ppta aut  
 qui dicit sopim se uidisse  
 & pdixerit slym aliquid et eue  
 uerit ita sic pdixerit & dixerit  
 tibi eamq et seqm<sup>r</sup> deos alie  
 nos et puag eis Non a. d. 18  
 wa pphae .i. no adute des  
 phte sero sopmatoru Iura  
 deus ux temptat nos An fi  
 dem uelimo adhiberet illis  
 coniecturis qb fat mulieres  
 et p mittit quoz fieri sanctes  
 taq ex eoz bndictioibz factam  
 Utru demoes substantialiter

**intrent corpora hominum**  
**U**el anis intrare dicantur  
quod malicie sue effectu ibidem promissio-  
sione dei opprimendo ul' vexando  
ea ut in partem pro volute sua et hodo  
**A**d hoc tendit et maligni spiritus  
et hodie intrat atque ab eis impulsus  
exeat ut eorum a parte declarat  
quod exas demonia in quibusdam missa  
non a deo propter spiritum est. De hoc  
autem genadius in diffinitionibus  
etiam doctorum ait. demones non  
cedunt subter illabi autem. Sed ap-  
pulsionem unice telabi aut meti  
illi solus prole et quia natura subsistent  
in corpore et rapabile et sic fat-  
tore. **H**ic videtur insinuare quod  
demones non subter illabantur  
ut introeant corpora hominum ul'

corda **U**n Petrus gnestor sup sen-  
 tentias dicit **V**aleat malignus spe-  
 metes hōis finibus agitare  
**U**n dicit hō demōno plēnū esse hōe  
 aut sua subaz illū substantie  
 nullatūq; p̄t infudē **P**ro q̄ ere  
**N**ō Beda sup locū illū actū  
 ap̄lozū **O**bi Petrus ait ananie  
**C**ur temptat cor tuū **S**ic dicit  
 sciendū esse q̄ mete hōis unet  
 subaz n̄l imple' possit **N**isi  
 ceate re trinitas **Q**uia dūmo  
 scdm op̄atōz hōis et volūate  
 institutū oīa de hīs q̄ sunt  
 creata implet **I**mplet vero sa-  
 thanaz cor alioz **N**ō quidem  
 in p̄cedib; m̄en **N**eq; m̄teoz  
 aditū cordis **S**z callida & frau-  
 dulenta temptatōn aīaz i effectū

malicie trahes p cogitationes  
et in tentua vicioz quibz plerim  
est implet go sathanas cor  
an me non mteando Sz ma  
liae sue vices inferedo hys  
igit<sup>r</sup> autoritabz ondr q demoes  
no subalat corda ul corpa homi  
mteet Sz p effectum malicie ex  
pelli aut ab hys dicit tu nore  
non sinut<sup>r</sup> ut pmittit<sup>r</sup>.

**De vita et honestate clericoz  
Capitulum Ixtum**

**Q**ualis debeat esse prebatus  
ul rector Breyo. m libro  
de pastoris Calo duodeno ondr  
duos Sit rector cogitacoi Ac  
tione pauptis discretus in silentio  
utilis in bo, singulis opassion

proximo p̄cedit q̄mplaron,  
 suspensio b̄n agentibz p̄ h̄ilitate  
 Sicut t̄n̄ vitu delinq̄ntu, per  
 zelu iuste exerceo cura inte  
 rioru solitudiez Non relinq̄nt  
 Sicut quod dicit hugo in clau  
 stralibz Sicut quid plati Et  
 fugit qd̄ p̄cipit **A**raucia  
 quida onera subdit imponit  
 et ea digito moue nolit Et  
 Nota Illi fugit x̄ fuge dicit  
 Qui licet p̄ntes sut̄ cu negligē  
 tiab̄ viderim **O**z̄ subsilens  
 abscondit **E**cce fugit qui  
 remoti a t̄ueta subono v  
 ulit Et a t̄m̄u q̄tuber mo  
 frateru recedit Et est du p̄ua  
 p̄petrat reprehendi nolit **I**n  
**B**reg. In tua de pastore Liber

in q̄ ut debet plati luem illi  
cūta fat Nemo subditoꝝ cont̄  
dicat Cūcty om̄ platy se estat  
amplig sapē .i. intelligē q̄b̄  
se videt amplig posse Amat  
em̄ videri sapiens & esse po  
tens h̄et em̄ fuit tā ange  
lre x̄ mirre & huane Nam  
Lucifer dixit porta sede mea  
adaq̄lorē & filis ero alti  
ssio Et etiā phor decept  
p̄m̄ h̄orez dicit Exult sicut  
dy sacris boni et mali  
Cūmeat q̄ platus q̄ meruit  
angely & homo Cū em̄ Cū  
voluit esse potētiōr corru  
it .i. cecidit Sile h̄o tū voluit  
esse sapiētiōr dissipuerit .i.  
infirmavit Cū in cantu

cantuoz pmo ralo Posuerit  
 me custode in vineis **B**losa  
 Tera fut mra cumbz plato  
 p m e m g s s q ranoice electoz  
 Berudu est diligena r g m m s  
 Textu e r g m m s i sufficiece  
 et p p r e m f r e m t e C u r s e q t

in cantuoz cantuoz pmo ralo  
**O**mea mea no custodiui **B**lo  
 sa q quosda platos exaltat  
 sanguis uobilitas: Quosda  
 — sanitas Quosda dymo  
 m a c a p u i t a s e t h y u n e a m  
 d n n o u a l e a t c u s t o d i r e

**De sciencijs i moribz clericoz**

**Q**uoniam ignorana e vera  
 m e e r r o r e d e q u a a u t  
 A p l u s S i q b i g n o r a t i g n o r a  
 b i t u r C u i t a u o l u t a r i a i g n o

ramia omnibz sit noxia Ideo  
maxime sacerdotibz dei est  
curanda q' suscepit offi<sup>m</sup> dorei  
in pplo **S**icut po sacerdotes  
scripturas sitas & canones et  
ome opus eorum existat in  
pdicatione & doctrina, atq; edifi-  
cet cultos in fidei sua qua  
opm disciplina **I**n Leo ppa  
**S**i in luptis videt<sup>r</sup> in tollera<sup>ly</sup>  
ignora<sup>at</sup> **I**nno magis hys q'  
psut in excusatione digna,  
Nec venia **I**n Celestiny ppa  
**N**ulli sacerdotu licet ultra  
canones nec q'qz facere q' possit  
sit reglis paten obviare **I**n  
**A**ug<sup>9</sup> licet in vris sacerdotibz  
necessaria sut ad discendi  
vitz Libex sac<sup>to</sup> missalis

Lertionarius Amphonarum Bap  
 tisterin Computo Canones  
 penitencionales Psalterium  
 Omne per totum diem diebus  
 doctis et singulis festiuitate  
 Ex quibus oribus si unus defuit  
 tunc non sacerdos in eo vice  
 stare poterit Quia valde puto  
 se fuit videte miris quibus dicitur  
**S**i cetero toto ducatu preter ambo  
 in fouea cadit Item in Osee  
 propheta dicitur Quia tuus sanguis expulisti  
 ego repellam te **N**e sacerdotio  
 fungaris michi In hys igitur  
 vir quidam sacerdotum presumptio  
 retinenda qui gloriatur de claue  
 potestatis et dicitur michi aut  
 fuit antea de claue sue et deinde  
 non dantis opera canonibus **S**ed

casibus & falconibus, et sunt parati  
ad vestigia investigando leporibus,  
taxidi aut ad cassidibus delicti  
pitorum. Etiam sunt velociores  
ad gurgandos rames porcos  
equos. Sed tardiores ad repetendas  
canones. Et oblata sunt in  
mesa xi. offert ad aliena  
fari et ad mesa diali. In  
In notetio 39 et in quinto de vita  
& honestate clericorum de Clerici  
alere & taxillis non ludat  
net huiusmodi ludum in sim. Na  
eorum vita & gussa. gnat gne  
scandalum in populo et parit  
malum exemplum in tuetibus per  
etiam dei gussio pulo assat  
& quotidiano subui detei  
meto. In Innocentio Tertius

in pmo de electon **N**ihil est  
 qd eme magis **N**oteat qd qd  
 digni affirmat plati ad  
 regimē aiaz **P**ro qd Nota  
 Illi censent esse indigni qd  
 caret scia & gloriant vita  
 p̄cessa **T**ales qm̄ credut  
 se excusari a pctō p̄grana  
**E**t oppinat scie quodamō  
 t̄nsire subleuamē **N**esciēs  
 illud v̄m petri qm̄storis  
**I**mper sententias vbi dicit  
**T**riplex est **I**gnorantia  
**P**rima ē qd̄da qd scire possut  
 sed nolūt de illis d̄ **O**mnis  
 ignoras iurabit **E**t illis igno-  
 rantia ē v̄nibilis qd distedo  
 v̄m̄ pt & h̄ illas excusacōz h̄z  
**S**eda ē qui scire volūt s̄ nō p̄nt

Et h̄ nō ē vniū<sup>us</sup> q̄ n̄ stū.  
dendo n̄ d̄sc̄do possūt eā vni  
tere Et forte moderatiaz h̄m  
m̄oria, 7 ebes. obfusq̄ uel  
tardus ingeniu<sup>m</sup> t̄l̄s ȳra  
p̄t̄ d̄qm̄ excusari Tercia est  
quocuda qui n̄<sup>"re"</sup> m̄nuunt  
n̄ cupiūt scire Et h̄ ȳrana  
non ē excusalis Ut aut̄ h̄m̄s  
ȳrana tā notua<sup>"sup"</sup> plantet<sup>r</sup>  
p̄ns oppositū q̄muis op̄en  
diōsu ex m̄ltōz fet̄c̄y<sup>s</sup> p̄m  
ē collertū 7 spectm̄ t̄lexioz  
conablit̄ int̄titulatū auctōe<sup>m</sup>  
p̄rio t̄lex̄s Verūm̄ tot h̄z  
auctōres q̄t̄ ḡmet auctōitates

**N**otabile qui p̄ber̄ b̄n̄ p̄sūt  
Item qui p̄ber̄ b̄n̄ p̄sūt d̄uri  
d̄igni sūt honore s̄z d̄uno

et huano de prelo de Aplaus  
 ad 2<sup>o</sup> Timotheum Commune  
 p<sup>r</sup> verbum d<sup>r</sup> Lue d<sup>r</sup> hono  
 rat in honore dignus est  
 Xpus aut honora<sup>t</sup> sacerdotes  
 suos p<sup>r</sup>ute horib<sup>9</sup> gmittendo  
 eis suos vires interdicendo  
 Quoy remiserit p<sup>r</sup>ta remitt<sup>it</sup>  
 tut<sup>r</sup> eis Ergo p<sup>r</sup>cautis horib<sup>9</sup>  
 Sacerdotes sut honoraandi  
 In p<sup>r</sup>missis igit apli p<sup>r</sup> verbo  
 Nota discretio sacerdotum  
 tra subditos et dilige<sup>a</sup> Tu d<sup>r</sup>  
 Lue p<sup>r</sup>xi b<sup>9</sup> p<sup>r</sup>ut ut patet  
 dotna et exmo Et ete tra  
 sacerdotes q<sup>r</sup>de ra<sup>t</sup> honore  
 et reuera subditoz tu dicit<sup>r</sup>  
 dicit honore digni habeam<sup>r</sup>  
 s<sup>r</sup> d<sup>r</sup>uo et huano

**Quare dicitur p[ro]ph[eta] ul[ter] sacerdos**

**D**icendum licet redim[er]e facer[et]  
et d[omi]n[us] d[icit] q[uo]d sacra d[omi]n[us] ul[ter]  
sacra d[omi]n[us] Et utraq[ue] ethimo  
loya p[ro] optime q[ui]p[er]it d[omi]n[us]  
firmata p[ro] p[ro]na tante exelle[n]te  
& sublimite **D**e xp[ist]o em[er]it  
vitas i[er] xp[ist]i d[icit] math[ae] q[ui]nto ca[pitulo]  
**V**os estis sal terre Vos estis  
lux m[un]di Qui vos audit me au[dit]  
dit **V**n Joh[ann]es x[er]o ca[pitulo] Ego vos  
eleyi de m[un]do ut eate & fructu  
afferate & fructu v[ost]r[us] maneat  
Qualit[er] aut[em] sacerdos b[en]eplacitu  
fructu deo offerre debeant  
pater in ev[angelio] **M**at[thae]i xvi  
vbi d[icit] & d[omi]n[us] ap[osto]lis d[icit]  
E[un]tes in m[un]du[m] vniuersu[m]  
p[re]dicare ev[angelium] in o[mn]i creatu[r]e

Et dicit Non est eris m. qz non  
verficias ul' fabulas p'oe  
taxu' ut phoz n' futoe q' as

*Qualiter p'sit p'pto in p'dicatione*

**T**em Nota ex q' sup' dictu' e'  
q' sacerdos dicit q' sacerdotes  
suo necessarii e' s'ue sacer  
doni q' luter p'sit p'plo p' verbu'  
p'dicationis Ad quod tria re'  
q'unt' Viz **S**ua Eloq'ia et co'  
uersa' x'cta **D**e p'mo d' Mala-  
chias 2o ca'lo Labia sacerdo-  
tis custodiunt q' lege' req'cent  
ex ore eiq' l'ua an' q' d'oi ex-  
eratur e' **D**e scdo d' **T**ulliq'  
Eloq'ia e' s'ua x'cte p'ferendi  
exog'ata tu ornata v'oxu'  
et ponde' s'na' **D**e t'ccio d'  
luc 5to **C**epit i' h' face' q' dote

**De modo predicationis:**

**I**tem Nota modus foris predicandi  
Pontificus Greg. in tertio li-  
bro cure pastoralis in hunc modum  
p[ar]te audientium: de formam s[er]mo  
doctorum et s[er]mo p[re]dicat[io]nis s[er]m[on]i-  
bus gignit et in ab arte  
omnis edificat[io]nis non recedit. In  
Grego. Nazarenus dicit. Non una  
eademque exhortatio tunc et co-  
gunt Quia in tunc par[iter] q[ui]a  
tas asserunt. Nec enim alius  
notet q[uam] alius p[ro]fit[ur] Quia et  
plerumque herbe que h[ab]ent aialia  
curaverunt et alia acciderunt

**Notabile q[uod] Sacerdos** Ad  
Dicit q[uod] sacerdos in dictis suis  
teneat veritate et serore  
Tria s[un]t m[er]ita Et dicit Aug[ustinus]

Vide? ut placeat, ut pateat  
 ut moueat **P**rimo igitur  
 ut placeat, debet loqui orate  
**S**ed ut placeat & loq' aperte  
**T**ercio ut ~~placeat~~ moueat  
 ut moueat & loqui cu' fer"  
 uore **I**n de' g'feraton' distri-  
 tion' prima **E**xpositio thar"  
 tagmensi **S**acerdote facete  
 Vm' in etia' qui egressus &  
 auditorie fuit ex' m'uetur  
**E**t ibi sub intelligit' sine  
 necessitate

**Sequit' predicacoe diffini'** "no

**I**tem p' q'q' v'sim' e' de modo  
 p'dicandi **D**ebet nunc dicere  
 quid sit p'dicacoe diffinitive **E**  
 diffinitio in prima de arte pre-  
 dicandi sic de str'ibu' **P**recedi'

ratio est in voto dei auxilio  
propositi themate diuidendo sub  
diuidendo recordando clara  
et deuota **E**xpositio ad intel  
lectus catholica illustratoz  
et affectu caritatis et fecundatoz  
et aut her descriptio pdicatoris  
sit bona pte tria **P**rimo ut  
dicat q in pdicatione tria sit  
**P**rimo e pdicatioe pnm sero  
amredens **S**cdm e amremm  
sero osequio **T**ertiu e essetiale  
et ipis pdicatoris essentia qsti  
tuens **P**rimo e diu auxilio  
**P**rocuratio q fieri dz i pno pmo  
**S**cdm e firmo et uoluntas ex  
pdicatoris quemer qui quid  
debit q firmo pdicatoris ee illu =

scatio ad dilectos dei & proximi  
 in flamas. Tercium e saceroz  
 voy exposicio et essentialiter  
 pmet ad pducioz ymo pducio  
 de sua essena nil aliud includit  
 qua clara & devota exposicioz  
 saceroz voz veteris & noui tes-  
 tamenti

**I**tem *De proprietate predicacionis*  
 Item No proprietab predicacionis  
 est talis qd se deat summi the-  
 ma et id thema dz accipi de eo  
 q mag e p m solenti Verbi  
 gta. **B**tho maximo maxie gmeda  
 ppter nudu qd clamida veste  
 Et ro accipi debz tleq thema  
 Qui nudu opit vestimeto hic  
 iustq e & vita viuet. **S**i vero  
 sit bmo dotal Considerada

Et historia epistole et eron y  
q q sibi inde concordat et thea  
quod **De applicacione Thematibus**

**I**tem No q mod ut in quos  
modos thema qreueat suat  
Et ne casuar videat esse assip  
tum Tut thema dz maliquo  
volo zm vote tu vero fimo  
concordare et speare ad dicton  
ph h **De bigracia** Hus vne  
qui timer dom Deo thema  
sit hor **Hu q** auduit vni di

**De tri<sup>a</sup> mo predicandi**

**I**tem No **De tri<sup>a</sup>** e modo initi  
andi fimo q predicat vni pta  
pfectu et p silinez Per taz  
ut hie dilaty meo candidy et  
rubricady **Hu** videat causa  
Luna xpi a pponfa dilectus

161  
appellat. Et e illa qz pulchra  
Un suat hor pthema / Cuius  
pulchre ne sol & luna mixat  
ul to diues Un no e finis  
thesauror eiq ut qz lazaris  
Un serpm to dedit nobe Per  
effetu Ut huc igne veni mitte  
intea ibi videat aliq Primo  
ut firmat vicia Un ad hor pt  
tle thema idem in ignis to  
firmes e Vel sicut ut accendit  
& tuc suat tle Thema None  
cor meum ardet exat de thm  
in nobis Vel tertio Ideo ve  
igne mitte intea ut illuicat  
Un tuc firmens e tle Thema  
Illuicat oez horoz venete i huc  
indm Per sili mez Ut huc tere  
nuc tps accepta le Un si au

in carcerato dicitur hoc solutus  
eris ul alicui oppo mltis  
debitis dicitur hoc via debita  
erit tibi Vel alicui xeo pa  
teia interdita fueret dicitur  
regulaberis. In des pnt dice

**T**unc vnt tyus acceptabile  
**De pre rogatis pdicationis**  
Tem no ex qo pnt in pmissis  
**Q**u scribitur Luc x. In qui au  
diut vnt dei & custodiunt illud  
Cu go vnt pdicator sit qdaz  
vntz eminentissia a deo et  
& qnto interis penetrat cor  
da auditoru de tanto magis  
ppulsabit vntz in fent vnt  
tutes Et ad hoc teia mra  
requnt. In di in libro de  
prelate sz vntz pluuias

**R**adij solary et exercitau ope  
 Sic in pposuon vi dei **U**t ef  
 scitu heat Regru<sup>r</sup> humor stte  
 de uorde 2 feruor stte diltoe  
**E**t essentj stte opatoe **U**n ta  
 cobj dit **C**u mansuetudie  
 suscipite insitu vni qd pt  
 saluare aras vras **E**t dicit  
 non insitu vni **Q**ua dicit  
**A**ugj ut her<sup>r</sup> in decretis ta  
 pma qtion pma **I**nticox vos  
 feco ul sorores q vobis vi  
 det de manu s3 an tm x<sup>i</sup>  
 an corj xpi **S**i vez vultis  
 vnde tuc hoc dicit dte q vni  
 dei n<sup>o</sup> e nny corj xpi **E**t go  
 qnta sollicitudie ob suamj  
 qn nobe corj xpi mistreat<sup>r</sup>  
**U**t nil ex ipo de meis i traz

tadat **T**ata sollicitudine ob  
fusus ne vñ dei qđ nobis  
ex rogat, dñ aliud cogitas  
a loqm̄ de vno corde pereat  
Qua nō mñ rex erit q̄ vñ  
dei negliget audierit qua  
ille q̄ totiq̄ x̄i sua negliget  
m̄teaz eade p̄miserit // **pplo**

**Quilibet sacerdos dñi p̄esse //**

**I**tem Nō heq̄ p̄s m̄ p̄miss  
q̄bit **S**acerdos dñi p̄esse p̄lo  
p̄ vñ p̄dicatōe Ideo seq̄ vñ  
talib̄ gclisio **S**acerdos dñi  
esse claxi in sc̄ia 7 vita Et h̄  
dñi claritas e, duplez orō  
cūati p̄perulatorq̄, que si tax  
uerit totiq̄ p̄perator erit **In**  
dñi p̄p̄sua **O**mes bestie agri  
venite ad devorandū **I**bi loq̄r

163  
ad dya lu Et iō subdit cam  
duens Operatores eius reti. ta.  
nes muti non valent latrare  
Blosa Sic camis grege sic  
sacerdos dñi custodit plebem  
En Brege. Bae dñi retores  
q̄ tu male viuunt tot mortibz  
digni sūt quot ad subditos  
gemma p̄dica et trāmittunt  
De tribz dit dñs in erōngelio  
Si p̄ cathedra moysi desiderat  
scribe et pharisei oia q̄ dixit  
vobis facite et seruate  
scdm opa eorū nolite facere  
De subtrahentibz aut p̄plo v̄ndici  
d̄ Camis muti sūt nō valent  
larrare Sile de hys dicit dñs  
in erōno Messis quid multa  
opax vero pauci En Brege

Eae indq̄ sac̄ dōb̄ plenḡ ē q̄  
in in messe dei rax̄ valde  
opator̄ in ven̄ sua offīm q̄d  
sac̄ dotale suscep̄. Et op̄g offī  
eo nō implem̄. Igit̄ ad mlt̄az  
messe pauci sūt opax̄. Et si  
sūt q̄ bō auduit de s̄m̄t qui  
bona dicit. *Vn̄ de v̄t̄m̄y*  
*septuagesimo p̄o* Nō arabis in  
boue sil̄ & asino. *Blosa* Non  
regas sapiete fatuo ad p̄lī  
randū v̄m̄ dei. *Aut̄q̄ em̄* bos  
sapiēs araxet hoc asinus  
stult̄ dilapidaxet.

*& Clerici non misceant se  
Secularibus negotiis*

*Q*uia p̄dicta dubit̄ & q̄rit̄  
Oteu cleric̄ & mōch̄  
gociat ut s̄c̄alib̄ negotiis se

164  
inmiscat **A**d hoc rinde q no  
Sic pz in tercio ca<sup>lo</sup> ultimo  
Bogilio magno ubi dit  
Ameca iusta acipe ul dae  
paqo scaxi questu ptu aliq  
ad hoc gduat qretioes ul rixas  
ul lites amare i placitis se  
claribz disputae **E**xcepto de  
fension orphanoy a viduay  
gductores a promiatores ul  
iota scaxe dilige aleas amae  
**O**rnamentu i gremio pposito  
suo qre Indelicor qre velle  
**N**ulla t ebrietate seq **P**ondea  
in iusta ul mesuab hre **N**ego  
tu muustu exere talia et  
hys filia mibel altare de  
**N**er no motus omo mter  
dico **D**e quibz aut **A**ppl Nemo

miluab deo impluet se stila-  
ri bo uoyorob **¶** In alle teras  
dit **F**ubeb sub m'miacon ana-  
themate **N**e quis sacerdos offi-  
an bz uice comite ul' ppositi  
stiax **S**i q's aut con' hor illa  
exerce' p'supserit et amonito  
emendare noluerit exgima-  
con subiaceat **¶** In noteris  
tercis id dit **E**po **E**derenest  
**M**andas tibi firmit' q'nto  
clerice in sacris ordimbz to-  
stute tabellio to offi m' p' be-  
neficior' subtractor' m' d'icaz  
**¶** In Innocencis tercis **H**ic in  
ofilio g'nali **Q**uaz sagms  
nello clericoz d'itet 7 p'feret  
**E**t m' sagms vincta exerceat  
aut ubi exerceat<sup>di</sup> m' intersit

Est nec quibus clericus stans  
 terras sebat aut daret pro  
 vendita saginis destinari  
 ut aut in hoc libello tacit  
 in spectu radiu theologie  
 veritate illuam intellectum  
 tute legemby vicu igno-  
 ramie appellat Et notitia  
 ppuat intellige ipleret  
 sero in sereret fdeo hor bue  
 opendui de d'p q' rodicibz  
 stoz pxm tollitu q' t eute  
 prolyetas q' e nix fastidz  
 Et tn ad in vestigandz pluma  
 d' onasio leyeti h'qz spectu  
 tuluq' l'impudios intuenti  
 Ex pluit spectum clericoz

...  
 ...

**Q**uoniam De Essentia adri  
sequitur non quod pauca non la  
primo de prima diuina Circa quod  
non illa metra sequitur Est esse  
quod esse est in se deus est per quem  
datur esse quod non est ex se diuine  
non habet esse Est quod est deus est cui  
verum appetit esse Conuenit huius soli  
quod nihil quod esse actum deum in se  
et quod potest per esse Omnia quod  
in se est quod dicta aliquid esse  
Est quod in se est quod dicta latius  
esse Omne quod est opus illius est  
deus ordo est Et sine quod in se est nisi  
aut fuit in se valet esse Cuius  
maiestas disponere et tracta est  
et ut in omni re per se in omni deo  
definit esse Omne quod est et  
erat quod erit per huius modum

esse. Nunc den ratio de rax  
 aliu negat esse. Que l'opi  
 aut mag' bonis p'duxisse ad  
 esse aut de' op'is ignit' ho  
 de esse. ymo qui facies hoies  
 epat ad esse huc vere deus  
 e' q' no' de' meq' esse. Est deus  
 ipe deos sup' oes credit' esse  
 Totu' totu' quu' toti volt me  
 p'esse. Cuius rando sibi volt  
 cuita r'ata esse. Via t'ns' m'ntas  
 neq' huc mutal' e' Qui tu  
 sit mag' a'or neq' a' b'or e'  
 Inq' p' erat in cod' p'manet  
 esse. Nam aliena bonum  
 bonitas illu' fat' e' Ex p'ia  
 bonitate sua st' bonu' esse

**De differena personaz**  
**Orthodoxa fides p'sonab**

tres pbat ee in dicit deos. **S**  
tres negat in verbis esse. Inge-  
mito genitor genitu genuit  
ex se No in huc genitor hinc  
genitu p qd ee. **S**ps alim ab  
huc pcedens pax huc esse. Una  
**S** in tribus huc suba creditur  
esse. Unus coeternus psonas co-  
uet ee. Sic pax in aeternis pax  
vixit fert esse. Quod pater est  
hoc filius e hoc pps esse. dicitur  
vixit em deo cum gignit ee  
Qui in e genitor no e genitu  
valet esse. Qui vero genitu e  
ppus huc neq esse. Sic in uno  
tres psonas creditur esse. Sic  
in psonis tribus vixit dicitur  
esse. Ergo factore factura den-  
stet esse. Qui mirabilis mirale

appetu esse *Barriat* q' l'uz  
 sabellu' huc ml' ee' horox  
 thodox' q' tenet q' asseuit ee'  
*Arca* infelice q' no' h' e' didit  
 esse tartareis flammis me'  
 euit sine fine sub esse *Alu*  
 alma fides de simi' disputat  
 esse Non aliter cecidat rex  
 omib' ee' necesse Et ml' ce-  
 das Nisi q'iteam' illud esse  
 firmat' q' sam' salu' no' pos-  
 su' ee' her' h'utem' d' h'ys

& sufficit *Humano generi*  
*Dns Iua bo' pmo gultit*  
 Tem No' tra bo' gultit d'ns ad  
 Et m' m'oxli' co'ce Amem' B  
 paradisi Et p'p'etue felicit' En  
 mortalitas p'mi ho'is erat  
 potentia quid no' posse mori

qua durate oradi in poterat  
Nec ferro in feneno, Para  
Dusi vero amemitar dicit  
ortu deliciae ubi nullu est  
fago Nellig estus Sz perpetue  
peries ubi dicit Aug lori aditu  
p9 pmi pmi pnt interclusu  
Ita qd illu nemo vnusq acade  
potuit preter emors elpam  
Sper erat ubi tnsendi in  
melig de paradiso terrestri  
in paradisu celeste no pmo  
Sz p quanda mutacoz Ab  
Sib testu bonu recit in terra  
mala conicia p culpa i obe  
dientie Primo ab in moxelte  
incopuo<sup>24</sup>z mote 7 i matz mo  
riedi sibi 7 sue posteritati  
In psta Quis e ho qui vi

uet & no videbit mortem  
 Sed condit de amemte paradisi  
 in calamentis oculis pme ubi  
 in labore & dolore oparetur  
 reaz **En** dno dicit in sudore  
 vultus tui vesceris pane tuo  
 dont reuertar in terra de qua  
 sumptus es Quia puluis es et in  
 puluere reuertere **Bene** h' dno  
 talo **Tercio** tradit de spe celeste  
 pte in timore et in pene qz  
 viues Non gente triginta annis  
 miserabilis filios & filias  
 genuit **Et** h' vite miserias  
 luyit mories vexo qtuor  
 milibus annor inferni penas  
 sustinuit  
**Quo** dno creauit hoies qui  
 peccare poterit

**D**icitur p̄dicta dubia q̄re  
deus fecerit homines qui per  
tare poterit seruo possit. **S**up  
hoc assignat d̄ns de aq̄no Otto  
r̄ones. **P**rima ē ut d̄ndat  
ei hoc pot̄a qui solus muta  
bilis ē. **S**ecunda ē ut r̄atua v̄ribil  
Orda ē hoc d̄ntare sapia q̄e  
malo sit elige bonu. **T**ercia  
ē ut manifeste clem̄a dei  
q̄ x̄y p̄ m̄te sua p̄ditu homin  
liberat. **Q**arta ut n̄ fieret iusta  
dei qua n̄ solu reddat bonis  
p̄mia sed etia iustis sup̄plura  
Q̄inta ut ho n̄ sit peior con  
ditu q̄ alie r̄ature q̄b oes  
sic deus disposuit ut eas p̄p̄s  
motibz agere p̄mat. **E**t iō  
hominibz debuit relinque p̄p̄o

arbitrio **S**epta e lag hua  
na qz de vno iusto dicitur  
Cantici 31 cao Qui potuit tms  
pcedi 2 no e tmsgressy et  
facit mala 7 no fit **S**epta  
e detor vniuersi Quia oppota  
vno se pota magis elucet  
Ita mali bonos qm edat ad  
in vnem appbati **O**ctaua e  
vt boni exeretat p malos  
Et id vni cuqz boni deputant  
duo anglysh boni 7 malus  
Quia boni hoies ex tnt per  
malos ut pmiu bonorum  
augmentet

**I**tem **S**e de Incarnate filij  
No de incarnate filij qz torre  
laxue a sermoe sequi ex p  
mission ad pcedena sequit

Pro q<sup>o</sup> nō thōs de aq<sup>o</sup>  
dicit p<sup>o</sup>m in carnatu fctā  
& huam p<sup>o</sup>m ē p<sup>o</sup>atō. Non  
q<sup>o</sup> aliter saluari nō potēat  
S<sup>o</sup> q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> aliy mōg fuit ita  
q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>u<sup>o</sup> ipi rep<sup>o</sup>atōi rep<sup>o</sup>ra  
bili ac rep<sup>o</sup>atōi t<sup>o</sup>g<sup>o</sup>ue b<sup>o</sup>  
mōg. i<sup>o</sup>ste dicit, mōg rep<sup>o</sup>atōi  
cūe m<sup>o</sup>di d<sup>o</sup>cedat t<sup>o</sup>ndere  
suā potē q<sup>o</sup> a bōm t<sup>o</sup>z Lūdānt  
potēty & quā quigē extra  
rea sume distā. i<sup>o</sup> t<sup>o</sup>retōrem  
& creaturā Lūd v<sup>o</sup>ro sapie  
ciq<sup>o</sup> & quā q<sup>o</sup> ad p<sup>o</sup>fitāz tōny  
v<sup>o</sup>er<sup>o</sup> fieret q<sup>o</sup>nto p<sup>o</sup>mī et  
v<sup>o</sup>lūmī hōr & h<sup>o</sup> dōi q<sup>o</sup> est  
p<sup>o</sup>mī oīm & huamē natūe  
que in op<sup>o</sup>ib<sup>o</sup> s<sup>o</sup>re dicit fuit  
v<sup>o</sup>lūa oīm creaturārum

Quid est beneuolentia  
 Quia quod reator rex y gmtat  
 se uoluit rebz create fuit  
 iste magis ggruetissis xpi  
 reprobis: qz hoc p petm  
 toruit in m firmitatem in  
 ignorantia & maliciam  
 p que e facty in eptg ad or  
 tute diuiaz imitanda ad  
 ueritate cognoscenda et ad  
 bonitate diligenda Ideo d  
 ho factus e p qd reddit se  
 ho imitabile cognoscibile  
 & amabile fuit sile iste  
 magis ggruetissis nre re  
 pator Luc dno in forma  
 Perui p uarior salute serui  
 Un in eron ost Ego in medio  
 vrm sim sic qui misceat

Sunt 7 alie rationes que sunt  
quomodo deus in carnari  
Prima e Lucia quaxicator  
abstulit nobis deus Secunda  
ut prophetas ad impleta  
ysaie Ego qui loquebar ete  
assum Sicut Abaturt Ap-  
parebit in fine 4 no meret  
si mora fecerit ex pta en  
qz ete veniet Tercia app  
vitand in quomodo qz si  
deus in carnari no potuit  
ul restant ut noluit vi-  
deret in en esse i potena  
ul ignorat ul invidia  
qd abstulit Quarta ratio ut  
tanta est humilitas in re-  
demptore quanta fuit sup-  
bia in quaxicatore Lucia

superbia tanta fuit ut ho  
vellet esse ut deo humilitas  
tanta d'esse ut deo fuit ho

**In Susceptor ordinis**

**D**ebitat An in susceptor  
ordis cycuqz reqreat q' tactu  
illu rei nalis q' ipis ordi  
nande in collacon ordis  
exhibet ut gra exempli  
Calice liber tandem aben  
Vreoli exhibent in colla  
con mioz h'om ordinu  
Est go dubiu An ad susci  
piend illos ordies de ne  
cessite reqreat q' ordinado  
tangat illas res ut susci  
piat q' sibi solum exhibi  
beam Sctis Chōs dicit  
7 a quiboda d' q' tactus

Dicitur malum ab eo q̄ suscipit  
sac̄ti nō de nāte fac̄t  
sac̄ti sed solum ipa p̄recto  
Subdit tñ ipa vā forme  
videt̄ ond̄ q̄ tacto materie  
t̄lis sit de essen̄a sacramenti  
Qua d̄ accipite hoc ut illud  
non d̄ tude hoc l̄ere tan̄  
de labrum

*Et dona spiritus suscipiuntur  
in ordine quolibet gradus*

**Q**uia textu in sac̄to sep̄  
sūt gradus Non intelligi  
q̄ in quibz ordine accipit  
d̄ v̄m tñ dom̄ spiritus  
v̄no in quibz ordine d̄m̄  
sua dona spiritus Sed v̄t  
maḡ q̄ cū bz ordinis pt ad

772

aptari vni domi spussit  
Circu hoc qd dicit de corona est  
Nond qd illi qui ad diua mi-  
steria applican<sup>r</sup> qd signet<sup>r</sup> in  
capite tonsura .i. prosice t<sup>r</sup>miu  
in parte inferiori qd rasura  
in med corone in capite pte  
superior<sup>r</sup> Et or signet<sup>r</sup> quet<sup>r</sup> eis  
Primo con situs diua in ex-  
cellentiori pte po<sup>r</sup> ad signifi-  
ca<sup>r</sup> du offm nobilitate ad quod ap-  
plicat<sup>r</sup> Sed quet<sup>r</sup> con figure  
qz corona e signu regni Et  
e signu pfectol tu sit figura  
singular<sup>r</sup> que e pfectissima figura  
Illi aut qui ad diua misteria  
assumunt p hoc adipsam  
regia dignitate Sed illud  
prio pe. pto Vob este genus  
electi regale sacerdotium

Et ipi dñr ee pfiti in xture  
ut se et alios bene regat Ter-  
cio opetit eis hoc signacm  
xon subtrahat capilloz que  
fit ex pte supiori per rasuaz  
ad haud ne mens eoz tpeby  
occupacoibz a qreplacon diuoz  
retardat Debz em clericoz mes  
plus terep eleuari ut possim  
dne **E**n aplo Ad philipeses co:  
nra qversaco in celis **E**xpte  
vero in feruori p ton suaz re-  
ferat supflua capilloz ad  
significand q dñr referare  
a se superfluitate in terrenis  
et qenti esse in necessarijs  
**S**edm illud apa p rime ad  
thimoteen vltio habentes  
alimeta et quibz tegamine

173  
hys gremi suo **Q**uat' ere per  
hor q' eoz sensu 4 amq' non  
obuolui t'paly cupidatib' 7  
turis et occupacionib' supfluis  
circa illa terrena **D**elictoe  
Et habitoneq' ptem **C**u' hys  
qui vni dei bn miserauerit  
**C**on' tuc oib' l'itor h'et au'  
reola doctor' **V**nde q' veru'  
est si sic impleat offm **E**t id  
ere inge no' d' sim' q' heat  
illoz meritu' **S**i d' q' tu illis  
sz in q'ntu' dep' de actu illoz  
p'cipat **C**anones tm duos  
sacerdos appellat' censent sz  
sacerdotu' 7 diacono natu' **E**t  
q' tm hys duo ordies h'nt actu  
sup ipm sac' tu' q' sacerdos id'  
fuit tractat et expensat **E**t:

Dyacony antiquy sagony dis-  
pensabat Et unte subdyacony  
di' sacex ordo eo q' h' acti  
vasa sacra que tractat Sacri  
em ordines impediut s' unte  
morum con' hendu' & diximut  
contractu' Et or' quet' sacerdotu'  
Dyaconatu' & subdyaconatu'  
Et no' iste quatuor inferioribz  
qui dicut' minores **De**  
**Patriarchis** & petro de chara-  
casto & quibz sut sedes patriar-  
chales hor' ordine **Primo**  
**ep' patriarcha rom' Sedes est**  
**Constantinopolitan' Tertio**  
**alexandrin' Quarto** antiochen'  
**Quinto** ierosolimitan' **Anti-**  
**quity** aut' alexandrin' fuit  
sedes eo q' constantinopolis

174  
e secunda roma

**D**icitur textu certa ptulaz  
de Symoniari dicitur Moze  
q Symoniari sut heretici  
dubitat<sup>r</sup> Quomodo hoc sit ver  
And<sup>r</sup> Sedm<sup>r</sup> Sctm<sup>r</sup> Thoma de aq<sup>r</sup>  
no q Symoniari no ppie et  
p se loquido heretici Quia oib<sup>r</sup>  
heresis e con aliq articlm  
fidei. Comu<sup>r</sup> in dicit<sup>r</sup> heret  
ici pp se silu<sup>r</sup>z artu<sup>r</sup> Quia co  
mittendo symonia Ita opat<sup>r</sup>  
ac sy estimaret domi ppus  
santi siue spualia bona pe  
cunia q estimat<sup>r</sup> utiqz esset  
heretica q ille esset hereticus  
qui pertinacit<sup>r</sup> ea crederet q  
teneret de iste symoniacus  
dicit Bregor in regis deo

Cum dicit auaritia sit ydolotri  
seruio Lusaq̄ hac in euastrul  
dogtibus dandis no p̄uaret in  
fidelit̄ p̄dicationi subicit Etiam  
si fide qua negligit tene videat  
**A**lterius. **N**oxe distinguit inter  
synoniacas & yezitas. **C**irca  
q̄ nōnd̄ q̄ ut scribit̄ actuum  
ortauo **S**imon magus qui diu  
deutabat p̄te samarie. **C**u  
vidiss̄ q̄ p̄ impositos manuu  
ap̄loru daret̄ sp̄s̄ s̄ct̄o obtulit  
eis pecunias dices **D**ate & michi  
hac p̄tates. **U**t obitus i posuco  
manuu accipiat sp̄m s̄ctm  
**I**ta z̄m s̄ctm **T**homa **S**imon  
magus sp̄ualia om̄e voluit  
ut p̄gea vender̄t. **E**t cō n̄o eig  
empton ore venditio ḡmeba<sup>r</sup>

175  
impluribus Et pro hoc scdm  
quod usum loquidi vixit  
votum symoniacum sicut emens  
Et in si distimite loquemetes  
dicit Symoniaci dicit ven-  
dens quezite Symon utaqz  
magis spuale ptate dandi  
spm scdm vici r pmanuum  
impositaz emere voluit Et or-  
to eand ptate pgea vendet  
Sicut p venditor sigz q per  
ipm in hac ptate fieret mlti-  
petuoz luocaretur Sic illiqz  
spualia vendit qforunt sicut  
monii magis quo ad eub  
intencoz Lina voluit emere  
intencos pgea vendere spua-  
lia qforunt Symoni in actu  
Lui aut vendit spualia illi

in actu suo q̄ for̄ in<sup>r</sup> grezi de q̄  
le<sup>r</sup> 4<sup>ti</sup> regn̄ 4<sup>to</sup> & recepit  
pecuniaz aneamon leproso  
indato **V**n venditores spua  
liu p̄m̄ dicit nō solu symoni  
ari sed et grezite Quod in  
fine distator **M**yr̄ d̄ de etate  
ordinadoz Nam homo p̄t  
mō a septio ano recipere p̄mā  
tonsurā **E**t oēs mox eo or  
dines p̄ter auctoritatu quez  
tm̄ p̄ duoden̄ años recipiat  
**S**ub diaconatu recipiat in  
decimo octauo ano Diacona  
tu in vicesimo p̄cep̄t̄ exim  
vero in vicesimo sed et suffi  
ciat ut videt̄ attigisse p̄ditm̄  
tp̄m̄ **S**ed ep̄iscopatu nō nisi  
osq̄ op̄letu tricesim̄ annum

**De celebratione missae**

**Q**uia in celebracoe missae  
 scdm desoy gsue nos atqz opa  
 tices desimode variat qm  
 tursu vbiqz qmz fut oportata  
 & extracta qda no lia q sacerdos  
 celebraturq missa dz intellige  
 et ena opaxi Est em sacerdos  
 ho masculy ofensas ieiunus  
 mente & corpore indy Nlla  
 oratione ppeduty vno ul plu  
 ribz comitaty quo ad vices  
 & tpmz determinaty et debite or  
 naty Et d' sacerdos quasi sac  
 dans Presbiter qm alyb pber  
 iter Clerus qm sors dei Spus  
 qm sup mtendes Cuiā qm con  
 voratio Chory a choorb ppter  
 tantu Altare qm altares ppter

ppu' officii q' e' altissim' Missa  
est ordo orom quibz oblat  
deo bnficia offerat' a scto petro  
stituta Cuius celebraton vno  
codoz vno orbe pasat' vni  
uersz Et d' missa ab emittendo  
Quia iudei & p'fidi d'm emittunt  
admittendo Quia fideles d'm  
ad mitti Quia ere & xps mis  
sam instituit En nouu testu  
mentu q' dicit i' xreat In acc  
pit pane fregit dedit delis suis  
dices Non e' cor' meu Et doro  
res dicit & apli hic in ceper  
forma suan' in v' & mag  
in rebz Sacerdos igit' dicit qz  
missam Ad m' an' accessim  
altaris dz d' n' se de horis ca  
nonibus statutinas ac p'mas

177  
ac tertia **N**isi in die natiuitatis  
ante laudes celebrat vnam  
missa **D**emde, te de u laudat  
Et laudes matutias **E**t deinde  
fidei missa celebrat **D**e inde  
di pma ac alie hore 7 tria mis-  
sa **S**ed sacerdos vobis se in-  
duere an missa gressu Ante  
missa lotis manib9 **S**z duere  
quos p'os duos ling 4 celesting  
ppa instituit **E**t abluat p'ta  
quos sensum **E**t di' h'omms  
7 septe oroes de isto pp' ad ob-  
tineda septe dona pp'us santi  
tali modo deus **I**tem Exiit  
quasda vestes enutiado mu-  
dans dicit **E**xue me dore  
vetere horez in artib9 suis  
**E**t indue me noui horem

Qui scdm̄ deu creaty e in iusticia  
et fide uerite et **U**m Lauat man  
ut protestet innoten<sup>3</sup> **E**t dat p̄m  
**J**udica me dne q̄ma e i innoce  
tia sum **D**um se texat **D**a  
dne uirtute manibz meis ad  
abstergenda oez maculam et  
in inidaz et **U**m ad hunc  
uale **I**d fuit obpermentu quo  
facies xpi illudebat dicit sic  
**P**one dne galea sup caput  
**A**d alba q̄ fuit alba vestem  
qua xpus in diu uisus est  
p̄ herodem dicit **I**n due me dne  
uestimeto iustie et **A**d **C**inglm  
fracti ligamen q̄ xpus liga  
tus ad colupna dicit **P**recim  
ge me dne **L**imbos cordis mei  
**A**d maniplm̄ p̄tate flagelluz

quo dicitur euerit venden<sup>ti</sup> & emen<sup>ti</sup>  
 tes de templo Et post ad sinistra  
 ad standi qd xps e promox ad  
 parand qd ad pumedi dicit  
**S**a dne maniplaz **A**d Stolum  
 que ad mod ceuce po impettoe  
 frante ceuce qd x<sup>o</sup> portat **S**ola  
 iuste creuda me ceruite **A**d  
 casula siue plameta frantoz  
 pmpmexen vestem quo milites  
 pslati creudederit ihm **I**n dne  
 me dne loxica iuste re **I**tem  
**A**lexander ppa Instituit asp  
 gere altare & pplm aqua bn  
 dita ppter demonm effugatoz  
 Venialiu delctoꝝ mēte bracoꝝ  
**S**acerdos tu impbeis caedes  
 dicit huc p̄m **I**udica me dn  
 & discerne itaq me a lue **C**ele

Stimꝫ pp̄a instituit dicit **U**toret  
sacerdos se distet in & gente non  
sita & **C**onfiteat' etia an' altae  
pp̄ter delictoz venialiu **O**sted  
nobis dñe mag' tua **I**tem  
ascendes ad altae ostendat' illud  
**N**e faciat sicut iudas **U**n' **V**erū.  
Dicit clerice quod est labijs ostia  
filii hoīs quibz paulo i modico  
ante ostiatz es labia iuxta  
**O**stule uide filii hoīs tradis  
**S**icut ostias adorat sitos dices  
**O**ramꝫ dñe te i ut p̄merita istoz  
& om̄ sitoz tuoz indulgē digne  
ris dia delicta mea **U**n' ostu  
let' etia in et apex ut ostendit  
q' vera sit actuz dices **P**ax e'  
qua nobis **U**n' **O**stulet' etia  
x̄m in memoria passioe dices

179  
Tua cruce adorans dñe aliqui  
addit Ave maria Et valde ho-  
norando e bñus robes Aliqui  
credunt **S**alue reginam col-  
lecta **V**idet Linnæ maltari of-  
tendo se esse in luce virtutis  
vni **C**hri xribus remensas  
se et altare ut sit boni odor dei  
& sacerdote **I**ncensu istud a te  
bñdutu aīdat ad te dñe et des-  
cendat sup nos mīa tua qd  
**I**urget ad te dñe oro mea &  
**S**acerdos d3 esse caltraty i die  
relebrans Et plures habens  
mīstros in vniū sufficit qd  
angeli supplem vices alterū  
**I**n si mīstex nō vīdeat ob-  
audies ul vestres vīdere tagz  
laycus **T**uc sacerdos d3 silent

vires inſtri ſuppere dicens. an  
Et tu p̄p̄ tuo Gloria tibi dñe ha-  
bemq ad dom̄ Bz libera nos  
Melig tu eſt inſtri r̄ndere. :

**M**iffam Primo Jacobo mior  
ep̄us iherosolimitano te-  
lebra<sup>t</sup> Bz marcy p̄p̄ illa tan-  
tari inſtituit Miſſa celebrat<sup>r</sup>  
interibz linguis Luby ſcriptus  
fuit titulu<sup>s</sup> J̄h̄ns Nazareno rex  
iudeoru<sup>m</sup> ut oibz lingua confi-  
teat<sup>r</sup> deū hebreā qua deſ p̄rio  
vōuit Adā in parad̄o ubi eſt he-  
ra q̄ d̄o ſapia ſcripta eſt Latina  
p̄p̄t<sup>r</sup> inobilitate r̄oni Impery  
Alleluia amen Bahaorh  
ſama ſut hebreā Exie on  
yreta Cetera latina **I**ntrouit  
Celeſting p̄p̄a inſtituit p̄ que

fuit illud p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]ea fuit  
 ex p[ro]p[ter]o Ex ore infantium et versu  
 di[ct]i p[ro]p[ter] omone capite ad membra  
 Olim cantaba[nt] toto p[ro]p[ter] et p[ro]p[ter] b[is]  
 versu[rum] repererat[ur] in teo[ro]tibus ut  
 in teo[ro]tibus et venite **S** h[oc]  
 p[ro]p[ter] pelagii p[ro]p[ter] de positi e[st] **S**unt  
 est in teo[ro]tibus regularibus de actib[us]  
 Et v[er]bi galilei et **E**t addit[ur]  
**G**loria p[ro]p[ter] **H**eronym[us] ad p[ro]p[ter]  
 u[er]bi damasc[us] p[ro]p[ter] op[er]at[ur] **S**ed  
 ip[s]e damasc[us] con[tra] hereticos dicit  
 filium no[n] ee[re] e[cc]le[si]e p[ro]p[ter] **E**t sp[iritu]m  
 sexum p[ro]p[ter] et filium adidit p[ro]p[ter]  
 versu[rum] **S**icut erat in p[ro]p[ter]  
**N**ota in Missa de simon[is] et iuda  
 non d[icitur] Gloria p[ro]p[ter] **N**ec in  
 t[em]p[or]e passio[n]is xpi **Q**uia tunc la-  
 mentand[um] e[st] **H**ereticos

q̄ dicitur Inuē miserē nobis Post in  
trouitū an̄ oīa ut p̄mo dei m̄ia  
in uoret. **D**iluester p̄p̄a insti  
tuit a clero & a p̄plo alter natim  
tantaxi. **S**z Brege statuit tan  
taxi a clero et nomex dicitur  
p̄pter nouē choros an̄ loz p̄ quos  
xpus dicit ut p̄p̄a nouē p̄ta de  
leuda. Et sic clery uore ita p̄p̄a  
mente tantaxe dz Quia hoz  
uoz effuacia ita magna est  
q̄ dum basiliū ea clamasset  
porte em̄e fuert aperte. Et in  
Bemimianū ea clamaret q̄z  
reges ad fugā quens i sunt.  
Nota q̄ gloria in extelsis.  
**C**helesp̄oxy p̄p̄a nouē insti  
tuit tantaxi nocte natuitate  
Joz Quia pastoribz muctatum

181

fuit **S** Symonius ppa In  
stituit diebus donec celebrandis  
**S**acerdos stans in medio al-  
taris Inrupt **G**loria in excel-  
sis **I**ua xps natus e media  
norte ut mediator et **P**rima  
**P**ars opota e ab anglis **S**eda  
pars a sito hylario putauit  
epo oposta esse dicit **L**audan-  
te et **S**acerdos dicit **A**ras  
aggit tibi ppx gloria tua mag-  
nam **E**leuat manus **I**ua  
dey creat et redemit nos et  
**A**men quoz e vox optante  
et sumit verbalu pro fiat  
Et quoz affirmate ut terte  
Inoz geludt ut veru e q dicit  
Et nota q glia in excelso no  
tantat in aduetu doi In die

Innocentii in septuagesima  
in diebus profestus & missa  
defunctorum **S** in Sabbato  
de Sta virgine pt dicit Epus bet-  
leem dicit in die Alia in exercis  
**E**o qd ibi pmo ille ympnus  
mutatus fuit **I**tem dicit bo-  
visu fuit ex libro ruth ubi  
beob a mo qd dicitur dixit me-  
moribus dicit vobiscum **S**ic sa-  
cerdos fit plenus virtutibus  
**E**t dicitur dicit Et tu pph tuo qd  
Sacerdotes et ppli dicit esse vni  
effectus **N**ota ere qd sacer-  
dos dicit dicit vobiscum vertit  
se ad pplm **O**rans qd xps re-  
surgens discipulis salutat  
**E**t tunc vertit se ad dextram  
qd hinc retam in temone

xpm **S**z cu dicit orate pro me  
 vertit se totaliter ad sinistram  
 ut oratio tunc se in eo in quo  
 incepit **N**ota qd iste resolutio-  
 nes et orationis fuit in medio  
 altaris ad frons qd den lau-  
 dare debemus et in loco cognosci  
**E**piscopus dicit Pax vobis ut utat  
 Pontifex illius eulogio qd utat  
 officio s3 xpi **S**cdm in videtur  
**S**acerdos salutat septies p m  
 An collatiz An evon m ante  
 offertorem Ante p fanoz an  
 agnus dei p qm qz t m fine  
**E**t excludit septem vicibus ta-  
 pitalibus Caprag septe dona  
 spussate septiformis **S**z in  
 tribus se non vertit ad p m  
 ante evon m **P**refatioz et

et parus osclm qz tūc intēgē  
ut reuerent' legat oficiat 7  
sumat quiqueb' uertit se ad  
pplm signis quib' apparitōes  
xpi hodie **et** hodie hae magne  
bis petro semel duob' delis  
cutib' in emaus semel Et  
decem delis semel Quia nulli  
cūm tūc expiuit qm petro  
apparuit xps Ergo sacerdos  
serete dicit orate pro me :  
**C**ollata dicit colligendo eo qd  
rome sup collectm pplm itez  
tu reliq' dicitur ut in ea  
sacerdos om' colligit 7  
cludit Sacerdos 7 in mister  
dz dicit collatas et illas nisi  
sūt appate in totib' **Bela**  
suis ppa ptes dicit ordinaffe

**B**rege. Conabilia & multa  
 opyua addidit In notentia  
 fet hac tollitaz acutem qm  
 dne Et auqz fet illa **O**mpb  
 pprie dey qui uiuioz dnare  
 fit & mortuoz ac **B**rege.  
 instituit ut mbs septenariis  
 non excedat Quia uno m  
 paxi gaudet dey tm in nite  
 don dicitur duo sub una con  
 clusione Et in die in not  
 tum quatuor duaz gclusio non  
 fat una **D**ecrete & gplende  
 dicat meod uno ut mediu  
 & finis corundat p<sup>o</sup> **C**um  
 aut celebrat missa p omg  
 volens hre meoria defu  
 toru dicat penltiaz ut ante  
 penultiaz pro defunctis

Ann **E**leuatus manib9 q̄ sus-  
ceptura q̄ gra9 de celo Quia xps  
eleuatus manib9 in cruce orat  
pro nobis & seuebat in celum

**N**ota q̄ h̄nter tollente geludut

**P**ex xpm dom̄ nr̄m **P**ropter  
e9 doctrinam merita et aucte-  
ritate Quia sic bulla p̄te aucte-

tata e **I**ta oroes bullantine

**N**oue d̄i ih̄m xpm **S**i oro d̄i

regit ad p̄ces sine me aone  
fily ul̄ p̄p̄siti **T**uc dit pex

dom̄ nr̄m ih̄m xpm **S**i  
mentio fit de filio circa p̄m

tuc dit p̄eud̄ dom̄ nr̄m ih̄m  
xpm **S**i ita sine tuc dicit Qui

ten̄ buut et regit in v̄ntate  
e9 d̄i sp̄s s̄cti d̄i **S**i fit me-  
tio de sp̄u s̄cto sine filio gelu-

du<sup>r</sup> p domm nrm ihm xpm  
 filiu tuu qui tecu uiuit et  
 regit in vntate eod spm diti  
 de<sup>9</sup> **S**i in oron ad filiu fiat  
 metio de pree dic lui tu eode  
 pree uiuit & regit deus **S**i ad  
 filiu solu dic lui uiuus et regis  
 tu deo pree in trinitate spm scilicet  
 de<sup>9</sup> **U**t sibi d<sup>9</sup> qui bto p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> r  
**S**i ad trinitate dic lui uiuus  
 ac regis vng de<sup>9</sup> p omnia **S**i  
 Per domm dicat tu p<sup>o</sup> p<sup>o</sup> r  
 oras **C**u xpm inoras p eud  
 dice<sup>9</sup> de<sup>9</sup> **C**u q<sup>o</sup> si loq<sup>u</sup>ris qui  
 uiuit dice<sup>9</sup> queris **L**ui tecum  
 si sit tollente finis in ipso :  
**S**i sp<sup>u</sup>s alms eod dice<sup>9</sup> de<sup>9</sup>  
 Nota q<sup>o</sup> g<sup>o</sup>rlusio **P**ora scilicet  
 scilicet sic expo<sup>9</sup> **S**ic an oia

scila filio fuit cu pre ita dpm  
et in futuo semp regnat cum  
pre et eius imperiu semper  
manet Et dicit per oia scila  
scilorum propter luciferanos qui  
dicit q lucifer ad huc debeat  
ad sedem xpi locari q meau  
Epistola r super missio sup  
legem et post Et legit ante  
medu altaris et an eron m  
Scdm Innocentiu Quia iohes  
uapta pdica an xpm Apli  
noiam m titulo suaz eplaz  
Et quid pphre Sz moyses non  
Quia hesitabat ad aquas con  
ditionis Nec salomon Quia  
per mulieres fuit de prauato  
Paulus scribit fratres Nly  
apli scribit carissim q

185  
ad tota ecclesiaz in qua debet  
esse unitas **S**edet q̄ x̄pm  
sedet in templo **B**raduale  
seq̄ eplaz **S**cdm̄ **I**nnoceñtium  
Quia p̄ p̄dicatoz penitencie  
seq̄ lameta<sup>o</sup> 4 in tpe paschali  
v̄o tam<sup>o</sup> p̄optere leticiam  
eiaz Et tam<sup>o</sup> v̄o versu non  
repetendo Quia penites conuer<sup>o</sup>  
sq̄ ad x̄pm non t̄uerit d̄ ad  
p̄ta **A**lleluia **S**cdm̄ **I**nnoceñtium  
d̄<sup>o</sup> p̄ **B**raduale  
v̄o p̄ luctu sequit<sup>o</sup> ḡsolatio  
et s̄ḡt laudare d̄m **V**el d̄<sup>o</sup>  
alla q̄ **S**aluum me fac d̄m  
**V**el d̄<sup>o</sup> p̄ **F**ilius t̄ p̄missis  
**D**imittit<sup>o</sup> tpe q̄drali p̄opt<sup>o</sup>  
luctu captiuitate babilome  
**V**el passiois x̄pi **P**er octaua

pasce cunctas solum alla. Quia  
olim pueri baptisandi sua  
bant per octauam **In** Qua  
dragesima tam tractus Quia  
tut e ipus lamentatoris Quo  
laus more pitoris no e speciosa  
**Item** p<sup>o</sup> alla d<sup>r</sup> sequa Quasi se  
quis veritas alleluiaz p<sup>o</sup>  
geminam .i. duplicatam p<sup>o</sup>  
que dat<sup>r</sup> in patria **Et** no q  
quid siveuus abbas monasterij  
**Sancti** galli Constantien<sup>s</sup> dioc  
Mortgerius noie op<sup>o</sup>at sequa  
tas pro fina<sup>ly</sup> veronis. alla  
**Et** p<sup>o</sup>mo illas **Beatus** nuc  
ors **Qua** retolam<sup>o</sup> laudib<sup>o</sup> d<sup>o</sup>  
**Et** alias multas **Et** antiphona  
**Qui** rex glie **Et** p<sup>o</sup>gea nicolay p<sup>o</sup>  
confirma<sup>t</sup> **Sz** hexmanus

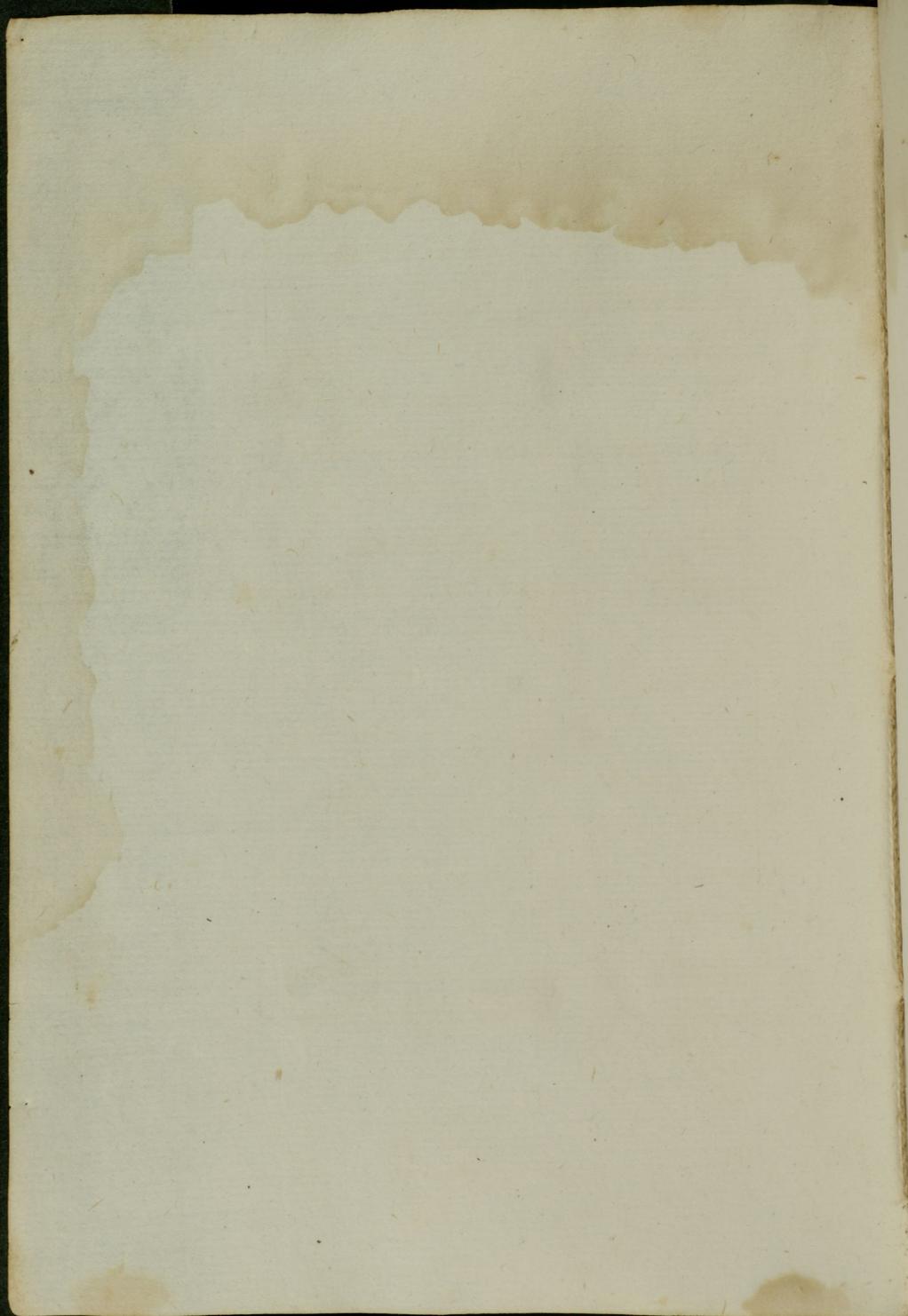
Contractus tentumtus co  
 mes de permy gposint **S**ati  
 ppus assit nobis gracia te  
 Et aue plena gracia Et añ  
**P**lma redemptoris mater  
 Symon bariona **S**ed Petrus  
 Compestellang epus tom  
 posuit **S**alve regina Et  
**S**udpextus Rex France tom  
 posuit sequiam **V**eni site pp:



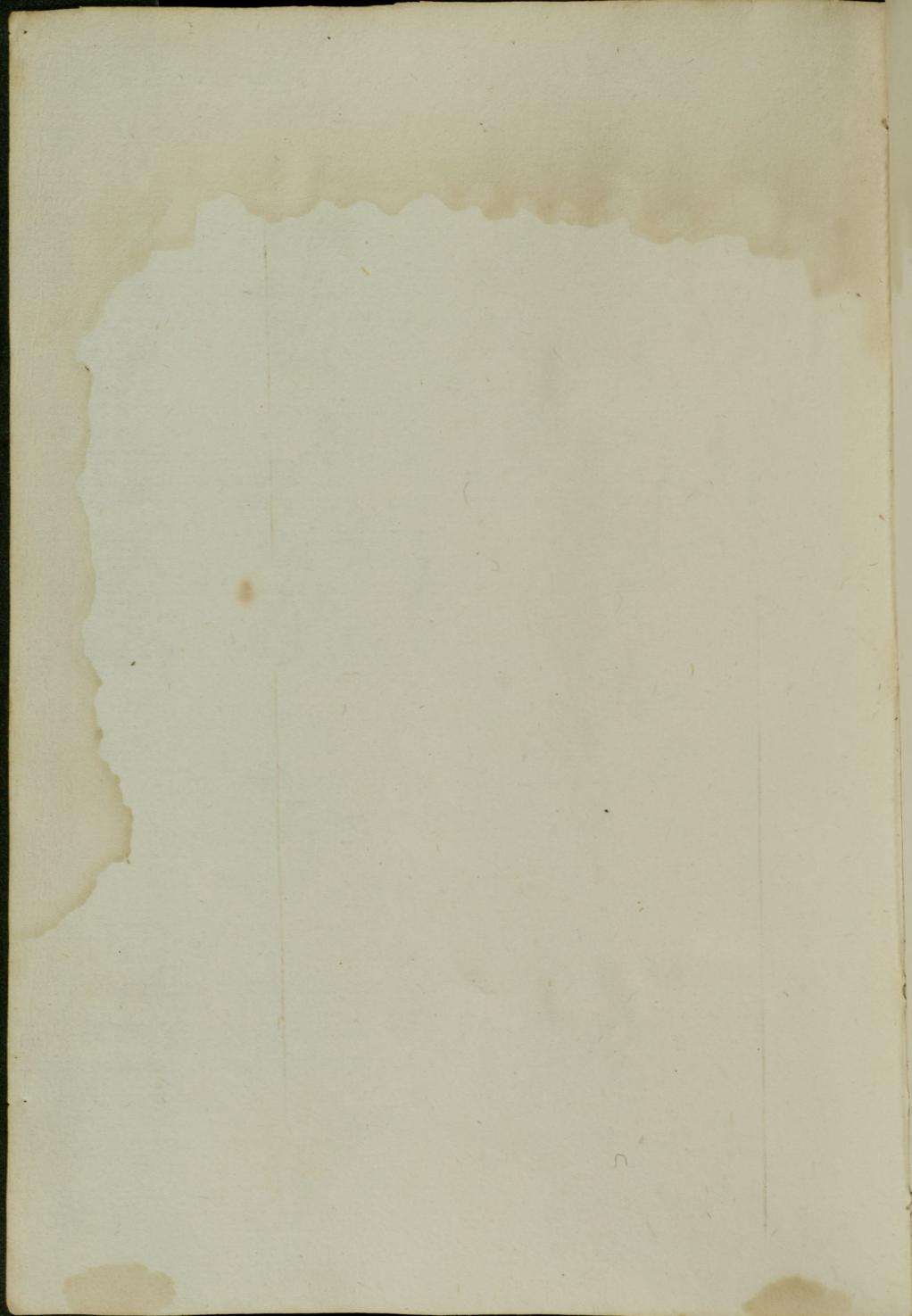


187

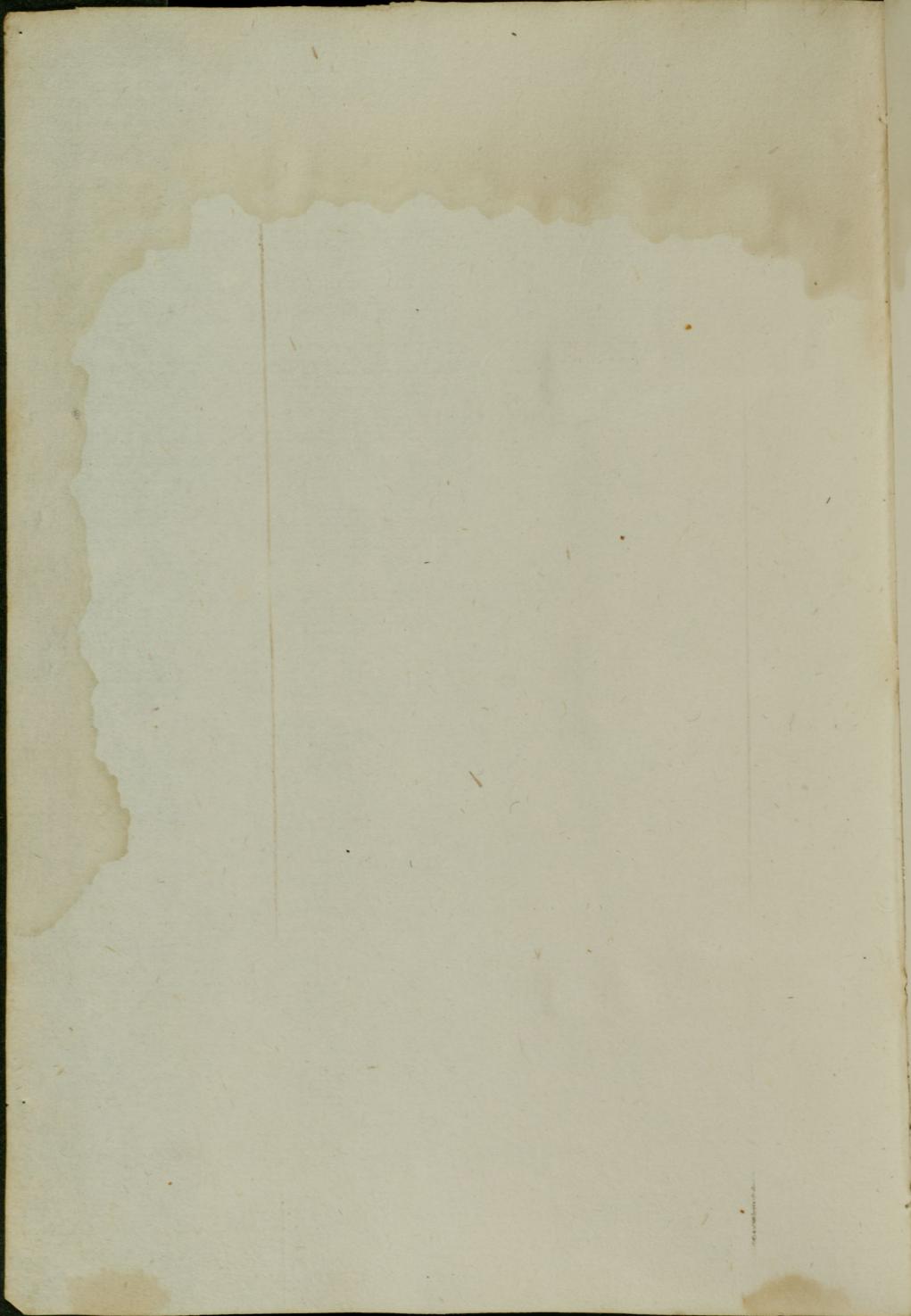
*[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page]*



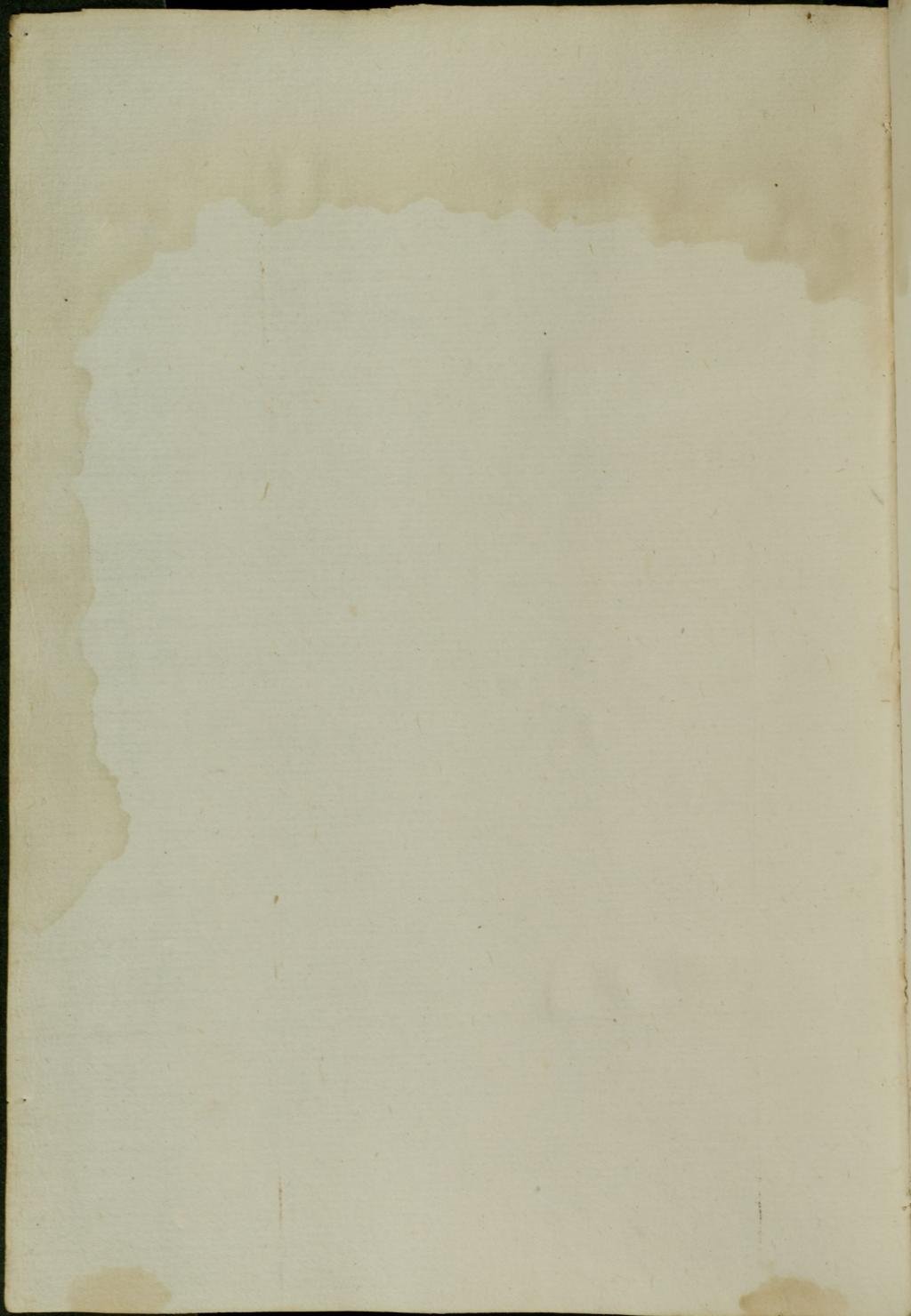
188



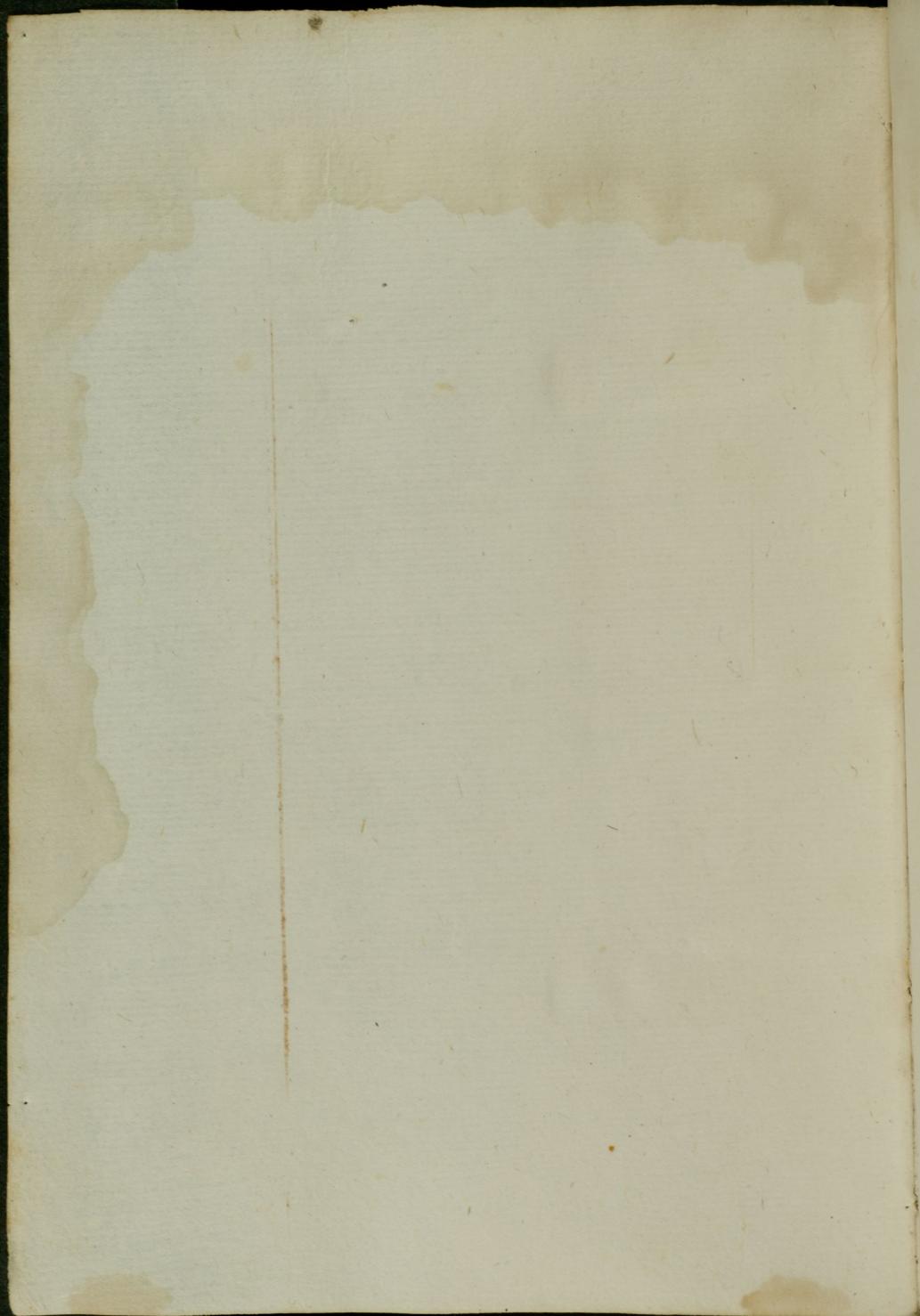
189



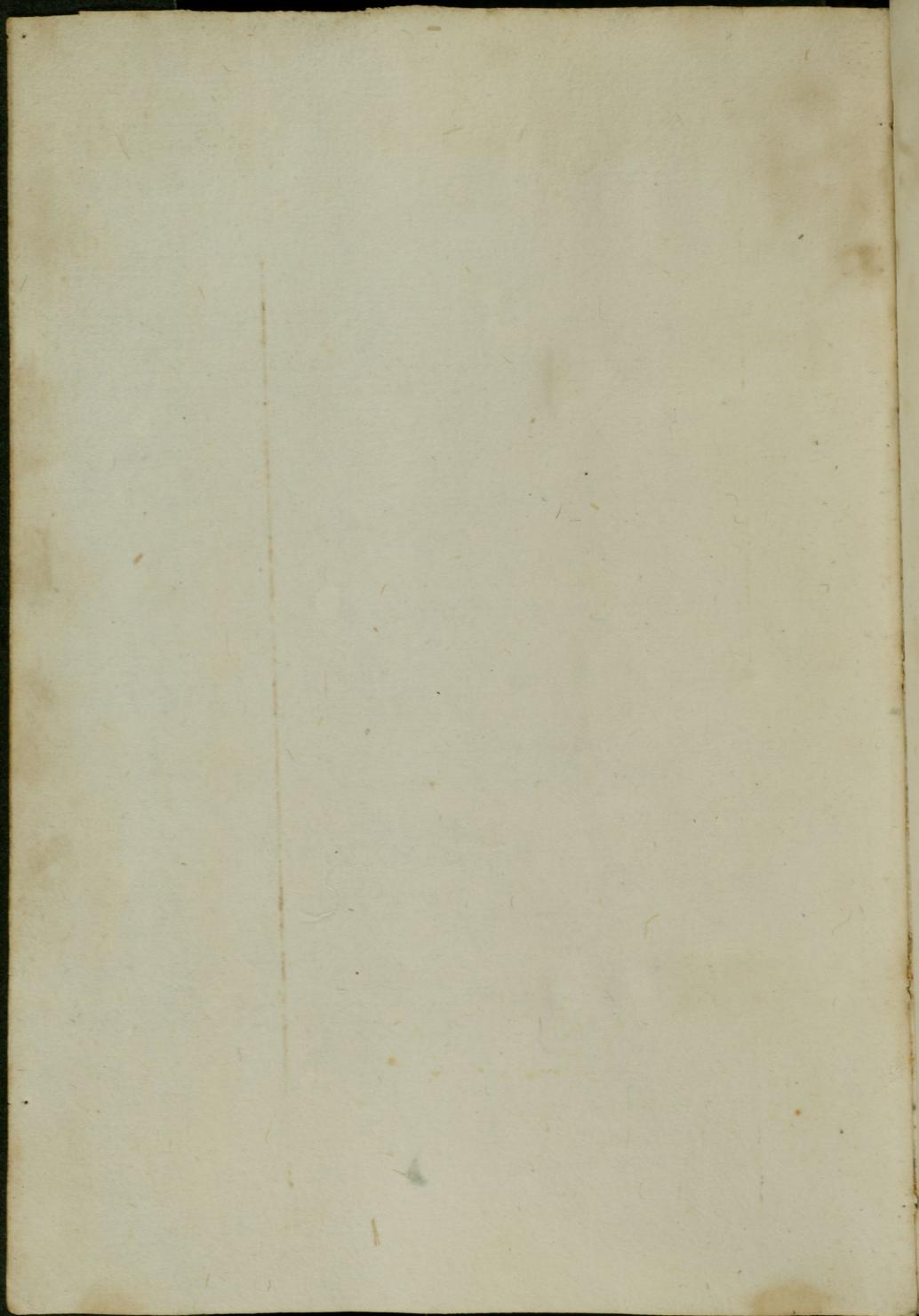
190



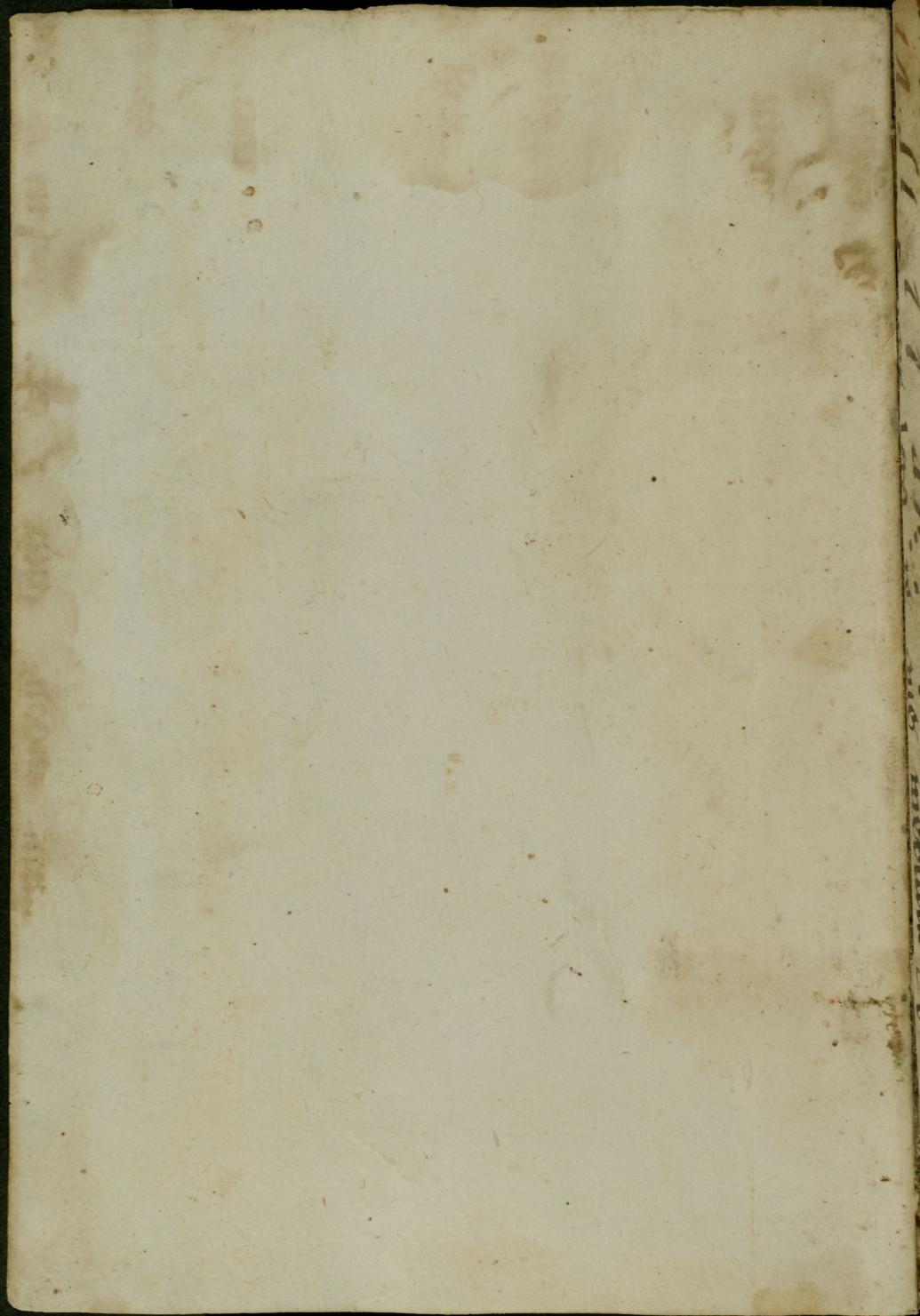
191



192



193





tu  
tray  
que  
credidit  
tu

Trant  
A  
in  
te  
que  
dicta  
sunt  
a  
bi  
A  
super  
chores  
ange  
d.  
ad.  
lo  
rum  
in  
bis  
A  
A  
A  
A  
ad  
dominum  
ie  
sum  
ad.  
A

Inter de

**22 B**

ata  
es  
in  
ari

**A**

Assumpta est maria in celum gau  
angli laudantes benedixerunt dnm  
go assumpta est ad etherem thalamum u  
stellato sedet solo a  
si odore ingentium





Cod. cham<sup>is</sup>

~~III~~  
CXLVI

III

ijj can by moralib

oratur **Incru**  
**9 Sacrametu**

**S**acramentu **S**ac  
Augustin Sic desci  
Est in visi lib gra  
vel alio 2m Eus  
huid inqo taqz  
orez visibilu  
salute ferreuz opat  
gem qto snaxu  
escbi Est visibil  
lib gra aio collata  
no comcidt cum  
e declarat sic In  
us ut for aq in  
videt gra aute  
vis lib q e abluo  
e alys sacmeme

*Spacensiu?*

1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15

10  
20  
30  
40  
50  
60  
70  
80  
90  
100  
110  
130



OPCARD 201